

Wijziging van Wet op het financieel toezicht en Bankwet 1998 ter implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1619 met betrekking tot kapitaalvereisten voor banken en Richtlijn (EU) 2024/2994 met betrekking tot blootstellingen op centrale tegenpartijen (Implementatiewet kapitaalvereisten 2026)

MEMORIE VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

§ 1. Inleiding

Dit wetsvoorstel strekt tot implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1619 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juni 2024 tot wijziging van Richtlijn 2013/36/EU wat betreft toezichtsbevoegdheden, sancties, bijkantoren uit derde landen en ecologische, sociale en governancerisico's (hierna: de richtlijn). De richtlijn wijzigt Richtlijn 2013/36/EU¹, welke bekend staat als de richtlijn kapitaalvereisten (hierna: CRD²). Tegelijkertijd met de richtlijn is Verordening (EU) 2024/1623 van het Europees Parlement en de Raad van 19 juni 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft vereisten inzake kredietrisico, risico van aanpassing van de kredietwaardering, operationeel risico, marktrisico en de output floor (hierna: de verordening) vastgesteld. De verordening wijzigt Verordening (EU) nr. 575/2013³, welke bekend staat als de verordening kapitaalvereisten (hierna: CRR⁴). Waar nodig is aan de verordening uitvoering gegeven middels het Uitvoeringsbesluit kapitaalvereisten 2025.

De CRD en CRR voorzien samen in het prudentiële kader voor banken, en voor bepaalde beleggingsondernemingen die van dermate omvang zijn⁵ dat zij moeten voldoen aan dit prudentiële kader in plaats van het prudentiële kader voor beleggingsondernemingen uit Verordening (EU) 2019/2033⁶ (IFR) en Richtlijn (EU) 2019/2034⁷ (IFD).⁸ De richtlijn en verordening passen de CRD en CRR

¹ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG.

² Naar de Engelse benaming Capital Requirements Directive. Als de term CRD gebruikt wordt in de tekst, dan wordt daarmee bedoeld op de geconsolideerde versie van de CRD, inclusief de wijzigingen uit de richtlijn.

³ Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012.

⁴ Naar de Engelse benaming Capital Requirements Regulation. Als de term CRR gebruikt wordt in de tekst, dan wordt daarmee bedoeld op de geconsolideerde versie van de CRR, inclusief de wijzigingen uit de verordening.

⁵ Dit zijn beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten zoals gedefinieerd in artikel 1:1 Wft. Zie voetnoot 8 voor meer toelichting.

⁶ Verordening (EU) 2019/2033 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 575/2013, (EU) nr. 600/2014 en (EU) nr. 806/2014.

⁷ Richtlijn (EU) 2019/2034 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende het prudentiële toezicht op beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijnen 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU en 2014/65/EU.

⁸ De afkortingen zien op de Engelse benaming voor de verordening (Investment Firm Regulation) en de richtlijn (Investment Firm Directive). Zie voor meer toelichting over dit kader Kamerstukken II, 2020/21, 35783, nr. 3. De beleggingsondernemingen die op

aan. De richtlijn kent een getrapte vantoepassingwording. Op 29 juli 2024 zijn twee wijzigingen van de artikelen 131 en 133 CRD met betrekking tot de procedure voor het vaststellen van de systeemrisicobuffer en de samenloop met andere kapitaalbuffers die de toezichthouder kan vaststellen van toepassing geworden. Deze artikelen zijn geïmplementeerd middels dynamische verwijzing, waardoor de wijziging direct doorwerkt in de Nederlandse wetgeving.⁹ Uiterlijk 10 januari 2026 moeten de meeste wijzigingen waarin de richtlijn voorziet omgezet zijn in Nederlandse wetgeving, waarna de wijzigingen op 11 januari 2026 van toepassing worden. Een aantal bepalingen uit de richtlijn, rondom rapportagevereisten voor bijkantoren van banken uit landen die geen lidstaat zijn en het overgangsrecht dat daarmee gemoeid is, zal pas later, vanaf 11 juli 2026, van toepassing zijn. Tot slot zal het volledige bijkantorenregime, dat ziet op de vereisten die worden opgelegd aan bijkantoren van ondernemingen uit staten die geen lidstaat zijn en actief willen zijn op de Nederlandse markt voor het verlenen van de bancaire diensten, van toepassing worden op 11 januari 2027.

De verordening is op 1 januari 2025 van toepassing geworden, met uitzondering van de wijzigingen betreffende marktrisico, ten aanzien waarvan het van toepassing worden is uitgesteld tot en met 1 januari 2026.¹⁰ Zie voor een nadere toelichting paragraaf 3.2.1.

Naast de implementatie van de richtlijn voorziet dit wetsvoorstel ook in implementatie van twee artikelen uit Richtlijn (EU) 2024/2994 (hierna: EMIR 3-richtlijn).¹¹ De EMIR 3-richtlijn is gepubliceerd op 4 december 2024, tegelijk met Verordening (EU) 2024/2987 (hierna: EMIR 3-verordening)¹², die wijzigingen aanbrengt aan Verordening (EU) 648/2012, beter bekend als de *European Market Infrastructure Regulation* (EMIR-verordening). De EMIR 3-richtlijn bevat een aantal wijzigingen van de CRD en IFD. Omdat de aanpassingen die voortvloeien uit de EMIR 3-richtlijn aan de CRD leiden tot aanpassing van dezelfde artikelen uit de CRD die ook door de richtlijn gewijzigd worden, is ervoor gekozen om de implementatie van de twee richtlijnen samen te nemen. De inhoud van de wijzigingen zal kort besproken worden. Zie voor een nadere toelichting op de totstandkoming en inhoud van de EMIR 3-verordening en de EMIR 3-richtlijn de toelichting bij het Uitvoeringsbesluit EMIR 3-verordening en EMIR-3

grond van artikel 1, tweede of vijfde lid, IFR onder het regime van de CRR/CRD vallen, zijn beleggingsondernemingen die de diensten 3 (financiële leasing) of 6 (verlenen van garanties en stellen van borgtochten) uit Bijlage I van de CRD verlenen, en een omvang van € 15 miljard geconsolideerde activa of meer hebben, of zich in een groep bevinden die die omvang heeft bereikt. Ook is het mogelijk dat de toezichthouder op grond van artikel 5 IFD (geïmplementeerd in artikel 3:4a Wft) besluit dat het CRR/CRD regime van toepassing is op de beleggingsonderneming. Dit worden de 'beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten' genoemd. Hierna wordt omwille van de eenvoud en het feit dat er op dit moment geen beleggingsondernemingen zijn die onder die definitie vallen alleen gesproken in het algemene deel van de memorie van toelichting over banken voor wie nieuwe regels gelden tenzij expliciet vermeld.

⁹ Zie hiervoor tevens artikel 1:1a Wft en de toelichting daarbij. Verwijzingen naar de artikelen 131 en 133 CRD zijn te vinden in de artikelen 105c en 105e van het Besluit prudentiële regels (Bpr).

¹⁰ Zie Gedelegeerde Verordening (EU) 2024/2795 van de Commissie van 24 juli 2024 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de datum van toepassing van de eigenvermogensvereisten voor marktrisico.

¹¹ Richtlijn (EU) 2024/2994 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot wijziging van de Richtlijnen 2009/65/EG, 2013/36/EU en (EU) 2019/2034 wat betreft de behandeling van het concentratierisico dat voortvloeit uit blootstellingen aan centrale tegenpartijen en het risico van tegenpartijen bij centraal geclearde derivaten-transacties.

¹² Verordening (EU) 2024/2987 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 575/2013 en (EU) 2017/1131 voor wat betreft maatregelen ter beperking van buitensporige blootstellingen aan centrale tegenpartijen uit derde landen en ter verbetering van de efficiëntie van de clearingmarkten in de Unie.

richtlijn. De EMIR-richtlijn moet uiterlijk 25 juni 2026 zijn omgezet in Nederlandse wetgeving.

In paragraaf 2 van deze memorie van toelichting wordt ingegaan op de totstandkoming van de verordening en richtlijn. In paragraaf 3 wordt de inhoud van de richtlijn en de verordening besproken en wordt kort stilgestaan bij de inhoud van de EMIR 3-richtlijn. Paragraaf 4 beschrijft de wijze waarop de richtlijn en de EMIR 3-richtlijn in Nederlandse wet- en regelgeving worden geïmplementeerd en de lidstaatopties in de richtlijn. In paragraaf 5 worden de gevolgen van het wetsvoorstel besproken met daarin aandacht voor de regeldruk. Paragraaf 6 beschrijft de gevolgen voor de uitvoering van dit voorstel voor De Nederlandsche Bank (DNB) als toezichthouder. In paragraaf 7 komen de openbare internetconsultatie en de reacties daarop aan bod. Na de algemene toelichting volgt de artikelsgewijze toelichting. Als bijlage is een transponeringstabel van de richtlijn en de EMIR 3-richtlijn toegevoegd.

§ 2. Totstandkoming richtlijn en verordening.

§ 2.1 Bazel-afspraken

De bankensector is een internationaal opererende sector. Daarom zijn in internationaal verband afspraken gemaakt over de prudentiële eisen voor banken. Prudentiële eisen hebben als doel de weerbaarheid van individuele banken en de sector als geheel te vergroten, en zo de soliditeit van banken en de financiële stabiliteit te bevorderen. Deze prudentiële eisen zien onder andere op het aan te houden kapitaal, de aan te houden liquide middelen en het risicomanagement door banken. Internationale afspraken over prudentiële eisen worden opgesteld door het Bazels Comité voor Banktoezicht. Dit Comité is een onafhankelijk internationale organisatie waaraan vertegenwoordigers van centrale banken en financiële toezichthouders op banken deelnemen. Het Comité formuleert uitgangspunten voor het prudentiële toezicht op banken, waarbij de belangrijkste criteria de financiële soliditeit en stabiliteit zijn. In 1988, 2004 en 2010 zijn er drie Bazel-akkoorden gesloten omtrent prudentiële eisen waaraan banken moeten voldoen.¹³ De Bazelstandaarden uit deze eerste drie akkoorden zijn in de Europese Unie opgenomen in de CRR en CRD en daarmee, waar nodig, ook in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd in onder andere de Wet op het financieel toezicht (Wft).

Ook de afspraken uit het Bazelakkoord uit 2010 (Bazel III) zijn in 2013 in de Europese Unie opgenomen middels de vaststelling van de CRR en (de wijziging van) de CRD (het CRD-IV/CRR-pakket¹⁴). Het voornaamste doel van het CRR-IV/CRR-pakket was het vergroten van de veerkracht van banken en het voorkomen van een soortgelijke crisis als de financiële crisis van 2008-2009. Zo werden de minimale kapitaalvereisten voor banken verhoogd en werden er eisen gesteld aan de kwaliteit van het aan te houden kapitaal. Ook werden er additionele buffers geïntroduceerd die bovenop de minimale vereisten kwamen en werden nieuwe eisen gesteld om liquiditeitsrisico's adequaat te ondervangen. Daarnaast werd in 2014 het toezicht op naleving van de vereisten uit de CRD en CRR door Europese banken, als onderdeel van de Bankenunie, gecentraliseerd in het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (GTM) middels de verordening banktoezicht.¹⁵ Hierbij werd de Europese Centrale Bank (ECB) ver-

¹³ History of the Basel Committee (bis.org)

¹⁴ Pakket genoemd omdat hierin de 3^e wijziging van de CRD (Richtlijn 2013/36/EU) en de (basisversie van de) CRR (Verordening (EU) nr. 575/2013) als 1 pakket gepresenteerd werden.

¹⁵ Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen.

antwoordelijk voor het toezicht op significante banken, en de nationale toezichthouders (zoals DNB) voor de minder significante banken.¹⁶ Zie voor een uitgebreide beschrijving van de inhoud van het CRD-IV/CRR-pakket de memorie van toelichting van de Implementatiewet richtlijn en verordening kapitaalvereisten.¹⁷ In 2019 werden bepaalde herziene elementen uit de Bazelstandaarden ingevoerd in de Europese Unie middels de vaststelling van het CRD-V/CRR-II-pakket¹⁸. Zie voor een uitgebreide beschrijving van de inhoud van het CRD-V/CRR-II-pakket de memorie van toelichting van de Implementatiewet kapitaalvereisten 2020.¹⁹

§ 2.2 Noodzaak tot aanpassing

Sinds het CRD-V/CRR-II pakket is ingevoerd zijn op internationaal niveau aanvullende afspraken gemaakt, omdat sommige onderdelen van het Bazel III akkoord nadere specificatie vereisten en omdat nog niet alle onderdelen van de Bazelstandaarden na de financiële crisis waren herzien. Op 7 december 2017 heeft het Bazels Comité een definitief akkoord gepresenteerd met een set hervormingen als afronding van het kapitaalvereistenraamwerk van Bazel III. Met het CRD-VI/CRR-III pakket wordt het laatste deel van de op 7 december 2017 overeengekomen hervormingen (ook wel de finale Bazel III standaarden of Bazel 3.5 genoemd) opgenomen in de Europese Unie.

De belangrijkste wijzigingen uit het CRD-VI/CRR-III pakket zien voor wat de CRR betreft op de wijze van berekening van kapitaalvereisten door banken. Kapitaalvereisten hebben tot doel het niveau van kapitaal vast te stellen dat banken ten minste moeten aanhouden om onverwachte verliezen op te vangen en daarmee de kans op insolventie te verkleinen. De kapitaalvereisten worden primair toegepast op basis van risicogewogen activa (RWA).²⁰ Hoe risicovoller de blootstelling van banken is, des te hoger is het risicogewicht dat hiervoor geldt. Hoe hoger het risicogewicht, des te hoger de hoeveelheid kapitaal die moet worden aangehouden om eventuele verliezen op te vangen. Banken kunnen in CRR voorgeschreven risicogewichten, oftewel de standaardbenadering, toepassen of risicogewichten die volgen uit interne modellen die banken op basis van beschikbare data zelf opstellen. Uit analyses van het Bazels Comité, de Europese Bankautoriteit (EBA) en de ECB is gebleken dat de kapitaalvereisten die berekend worden met behulp van interne modellen sterk van elkaar kunnen verschillen, ook in gevallen waarin de onderliggende risico's niet sterk verschillen.²¹ De met de standaardbenadering berekende kapitaalvereisten bleken in sommige gevallen in onvoldoende mate risicogedreven, wat kan leiden tot ontoereikende of juist onnodig hoge kapitaalvereisten voor specifieke financiële producten of activiteiten. De Bazelstandaarden en de CRR zijn (onder meer) aangepast om deze tekortkomingen in de standaardbenadering en bij

¹⁶ Zie voor meer toelichting over het GTM de memorie van toelichting bij de uitvoeringswet verordening banktoezicht. Kamerstukken II 2014/15, 34049, nr. 3

¹⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33849, nr. 3.

¹⁸ Dit pakket bevatte naast de 4^e wijziging van de CRD (Richtlijn (EU) 2019/878) en de 1^e wijziging van de verordening kapitaalvereisten (Verordening (EU) 2019/876) tevens wijzigingen aan het herstel- en ontwikkelingsraamwerk voor banken en beleggingsondernemingen.

¹⁹ Kamerstukken II 2019/20, 35559, nr. 3.

²⁰ Risicogewogen activa (RWA) drukken uit hoe riskant de activa van een bank zijn. Activa van een bank zijn onder meer verstrekte kredieten zoals hypotheeklen, bepaalde beleggingen en investeringen, en geld dat bezit van de bank is.

²¹ Zie bijvoorbeeld: Bazels Comité - Reducing variation in credit risk-weighted assets - constraints on the use of internal model approaches, <https://www.bis.org/bcbs/publ/d352.pdf>, maart 2016; Europese Bankautoriteit - Progress report on IRB roadmap, <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/documents/10180/2551996/c1eb68d4-a084-486a-9434-70cd9ae43723/Progress%20report%20on%20IRB%20roadmap.pdf>, juli 2019; Europese Centrale Bank - Targeted Review of Internal Models, https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.trim_project_report%7Eaa49bb624c.en.pdf, april 2021.

het gebruik van interne modellen te adresseren. Zie voor meer toelichting over de wijzigingen in de CRR de nota van toelichting bij het Uitvoeringsbesluit verordening kapitaalvereisten 2025.

De aanpassingen in de CRD zijn vierledig. Als eerste zijn er aanpassingen gemaakt om ecologische, sociale en governance-risico's (hierna: ESG-risico's) te verankeren in het risicoraamwerk dat banken hanteren om hun risico's te beheersen. Banken kunnen als geen ander getroffen worden door transitierisico's en fysieke risico's die kunnen opspelen bij de omwenteling naar een duurzamere economie. In 2020 heeft de ECB hiervoor al richtsnoeren opgesteld die banken kunnen meenemen in hun risicobeheersing.²² Met de wijzigingen in de CRD worden ESG-risico's nu op het niveau van de richtlijn in het governance-raamwerk opgenomen als een specifiek risico dat beheerst moet worden.

Een tweede aanpassing ziet op de harmonisatie van toezichtsbevoegdheden en -instrumenten. Er is nog een grote verscheidenheid aan instrumenten die de nationale toezichthouders kunnen toepassen (zoals bij prudentieel relevante transacties). Het karakter van minimumharmonisatie dat eerdere versies van de CRD hadden, heeft geleid tot divergerende toezichtinstrumenten en -handelingen, waardoor meer harmonisatie wenselijk is bevonden (o.a. met betrekking tot geschiktheid- en betrouwbaarheidsbeoordelingen en administratieve sancties). Dit is met name noodzakelijk in de context van het GTM, waarbij de ECB nationale bevoegdheden toepast voor het toezicht op significante banken. Bovendien kunnen deze verschillen leiden tot een ongelijk speelveld binnen de Europese Unie en een verhoogde kans op toezicht- en regelgevingsarbitrage. Deze problematiek werd ook genoemd in het rapport van de Europese Commissie over het GTM.²³

De derde aanpassing aan de CRD volgt uit de situatie die is ontstaan na Brexit. Gebleken is dat het regime voor derdeland bijkantoren²⁴ van banken in een staat die geen lidstaat is binnen de EU zeer verschillend is. Voorheen waren er in de CRD alleen enkele informatieverplichtingen opgenomen voor derdeland bijkantoren. Omdat het verder aan de lidstaten zelf was om nadere regels te stellen, heeft dat in de EU een lappendeken aan verschillende regimes opgeleverd. Dit brengt een risico op een gebrek aan toezicht en financiële stabiliteitsrisico's met zich. De onderhavige richtlijn beoogt dit te adresseren, door in harmonisatie van het derde land bijkantorenregime te voorzien.

De vierde aanpassing ziet op de onafhankelijkheid van de nationale toezichthouders. Naar aanleiding van het faillissement van Wirecard is gebleken dat de onafhankelijkheid van toezichthouders op banken versterkt kon worden.²⁵ Daarnaast is gebleken dat de regels omtrent belangenconflicten enige vorm van harmonisatie behoeven.

§ 2.3 Proces

²² Europese Centrale Bank – Guidance on climate-related and environmental risks. <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.en.pdf>

²³ Zie het verslag van de Europese Commissie aan het Europees Parlement en de Raad over het Gemeenschappelijk Toezichtsmechanisme (GTM): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0212>

²⁴ De termen 'derdeland' en 'staat die geen lidstaat is' betekenen hetzelfde: het betreft een land dat geen lidstaat van de EU is. Voor het gebruiksgemak wordt naar de bijkantoren van ondernemingen uit een staat die geen lidstaat is altijd verwezen als een 'derdeland bijkantoor' om daarmee de herkomst van het bijkantoor te duiden. De moederonderneming wordt altijd aangeduid als '(moeder)onderneming in een staat die geen lidstaat is'.

²⁵ Zie onder meer het ESMA peer review rapport over het toezicht op Wirecard. https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2024-07/ESMA42-2004696504-7690_Follow-up_Report_to_Wirecard_Peer_Review.pdf.

Na het akkoord over de finale Bazel III-standaarden op 7 december 2017 hebben in maart 2018 de ministers van Financiën en de presidenten van de centrale banken van de G20 hun steun voor de hervormingen uitgesproken. In november 2019 kondigde de Europese Commissie aan met een wetgevingsvoorstel te willen komen om de hervormingen te verankeren in het Europese prudentiële kader. In oktober 2021 publiceerde de Europese Commissie het voorstel voor dit hernieuwde bankenpakket. Over dit pakket is lang onderhandeld. Uiteindelijk is op 13 november 2023 in de trilog tussen de Europese Commissie, de Raad van de Europese Unie en het Europees Parlement een definitief akkoord bereikt over de aanpassing van de CRR en CRD.²⁶ De uiteindelijke teksten zijn door de Commissie gepubliceerd op 19 juni 2024.

§ 3. Inhoud richtlijn en verordening

In deze paragraaf wordt de inhoud van de richtlijn en verordening toegelicht. In paragraaf 3.1 worden de belangrijkste nieuwe onderdelen die de richtlijn toevoegt aan de CRD besproken. In paragraaf 3.2 worden kort de belangrijkste onderdelen die de verordening toevoegt aan de CRR besproken, nu de inhoud van de verordening reeds is toegelicht in de nota van toelichting bij het Uitvoeringsbesluit verordening kapitaalvereisten 2025, dat uitvoering geeft aan de verordening. In paragraaf 3.3 wordt kort ingegaan op de wijzigingen die de EMIR 3-richtlijn aanbrengt in de reeds bestaande onderdelen van de CRD.

§ 3.1. Inhoud richtlijn

§ 3.1.1 ESG-risico's

Het doel van de hernieuwde richtlijn is om het inzicht in- en beheer van alle ESG-risico's²⁷ zowel bij banken, als bij toezichthouders te verbeteren. Dit betreft het risico op negatieve financiële gevolgen voor een bank die voortvloeiend uit de huidige of toekomstige ESG-risico's voor haar tegenpartijen of de belegde activa. De richtlijn verplicht onder meer dat banken over strategieën en procedures beschikken om ervoor te zorgen dat de hoogte, samenstelling en verdeling van het interne kapitaal²⁸ aansluiten op huidige en toekomstige risico's. Daarbij dient bij ESG-risico's uitdrukkelijk rekening te worden gehouden met de korte, middellange en lange termijn. Ook wordt het verplicht voor banken om effectieve procedures in te richten voor het identificeren, monitoren en beheersen van ESG-risico's en moeten er concrete plannen ontwikkeld worden om de financiële risico's te beheersen die op de korte, middellange en lange termijn ontstaan door ESG-risico's. Hierbij moet tevens aandacht besteed worden aan de EU Klimaatwet, de Overeenkomst van Parijs²⁹, het 'Fit for 55'-pakket³⁰ en het biodiversiteitskader van Kunming-Montreal.³¹

Daarnaast worden de mogelijkheden voor de toezichthoudende autoriteiten om ESG-risico's mee te nemen in het toezicht, uitgebreid. EBA krijgt het mandaat om criteria voor de beoordeling van ESG-risico's nader te specificeren en daarnaast richtsnoeren uit te vaardigen voor uniforme opname van ESG-risico's in de procedure voor prudentiële toetsing en evaluatie (*Supervisory Review and Evaluation Process – SREP*). In het SREP proces beoordelen toezichthouders

²⁶ Het onderhandelingsresultaat van het CRD-VI/CRR-III-pakket zijn in verslagen besproken: Kamerstukken II 2022/23, 21501-07, nr. 1957 en Kamerstukken II 2023/24, 21501-07, nr. 1991.

²⁷ Zoals eerder al geschreven staat ESG voor ecologische, sociale en governance-risico's. Dit betreft bijvoorbeeld voor ecologische risico de verschillende transitierisico's en fysieke risico's die zich kunnen voordoen.

²⁸ De interne kapitaalbehoefte van banken verwijst naar het vermogen dat banken aanhouden bovenop de minimale wettelijke vereisten, wat is gebaseerd op interne analyses van risico's en stresstesten.

²⁹ PbEU 2016, L 282.

³⁰ <https://www.consilium.europa.eu/nl/policies/fit-for-55/>.

³¹ <https://www.cbd.int/gbf>

het risicoprofiel en risicobeheer van een bank en kunnen zij aanvullende vereisten stellen, waaronder met betrekking tot het aan te houden kapitaal of liquiditeitsvereisten. Door de beoordeling van ESG-risico's onderdeel te maken van dit proces, kunnen toezichthouders beter beoordelen of het beheer van ESG-risico's door banken toereikend is. Toezichthouders zullen bovendien moeten analyseren of banken voldoende voortgang boeken in de aanpassing van hun bedrijfsmodellen in het licht van de ESG-risico's.

§ 3.1.2.1 Prudentieel relevante transacties

De toezichtbevoegdheden voor de bevoegde autoriteiten met betrekking tot een aantal specifieke activiteiten van banken worden op grond van de richtlijn uitgebreid. Het gaat hierbij om gevallen waarin een bank een deelneming van materieel belang in een financiële of niet-financiële onderneming verwerft, materiële activa/passiva transacties aangaat of een fusies of splitsing aangaat. De richtlijn voorziet ten aanzien hiervan in een verplichting dat bevoegde autoriteiten voorafgaand aan de transactie op de hoogte worden gebracht en beschikken over de noodzakelijke informatie om een gedegen prudentiële beoordeling te kunnen doen, op basis waarvan zij in sommige gevallen de mogelijkheid hebben om maatregelen te nemen. In Nederland kennen we al een dergelijk stelsel in de vorm van de verklaringen van geen bezwaar (vvgb) voor handelingen waarbij bijvoorbeeld een bank een deelneming verwerft in een andere onderneming of een fusie aangaat. Voor dergelijke handelingen is voorafgaande goedkeuring van DNB benodigd. De nieuwe artikelen in de CRD worden met het onderhavige wetsvoorstel zoveel mogelijk gevat in het bestaande vvgb-stelsel, inclusief bijbehorende procedures.

§ 3.1.2.2 Harmonisatie geschiktheid- en betrouwbaarheidseisen

De beoordeling van de betrouwbaarheid en geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan van een bank of een (gemengde) financiële holding was reeds geharmoniseerd. Middels het nieuwe artikel 91 bis, introduceert de richtlijn dezelfde geschiktheid- en betrouwbaarheidseis nu voor medewerkers met 'een sleutelfunctie'. Dit zijn onder meer de hoofden van interne controlefuncties en de financieel directeur. Voorheen vielen deze personen al onder het tweede echelon van beleidsbepalers die ook getoetst werden. Deze nationale regelgeving wordt nu geharmoniseerd op EU-niveau.

§ 3.1.2.3 Harmonisatie administratieve maatregelen en -sancties

De administratieve maatregelen en -sancties die nationale toezichthouders kunnen opleggen worden verder geharmoniseerd. Grootste verandering daarbij is dat er in de CRD *periodic penalty payments* worden geïntroduceerd als maatregel. In Nederland kennen wij al de last onder dwangsom als maatregel, waardoor er geen aanpassing van de Nederlandse wetgeving nodig is. De lidstaatoptie om last onder dwangsommen per week of per maand op te kunnen leggen, in plaats van per dag zoals voorgeschreven, komt al tot uitdrukking in het bestaande recht in de Algemene wet bestuursrecht (Awb), waarbij de termijn een afweging van de toezichthouder vergt.³²

§ 3.1.3 Derdeland bijkantoren uit staten die geen lidstaat zijn

De CRD bevatte voorheen al de verplichting om een bijkantoor te vestigen in een lidstaat van de EU, indien een bank uit een staat die geen lidstaat is bancaire diensten wilde aanbieden in een lidstaat. De vergunningvereisten en verplichtingen voor een dergelijk bijkantoor waren echter niet geharmoniseerd. Nederland kende al wel een vergunningstelsel voor bijkantoren van banken uit derde landen, op grond waarvan bijkantoren, en de bank in het derde land waar zij deel vanuit maken, aan verschillende vereisten moeten voldoen. Met

³² Artikel 5:32b, eerste lid, Awb luidt: Het bestuursorgaan stelt de dwangsom vast hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd, dan wel per overtreding van de last.

de wijzigingen uit de richtlijn bevat de CRD nu een volledig en geharmoniseerd vergunningsstelsel voor het verlenen van bancaire diensten vanuit een derde land en het oprichten van een derdeland bijkantoor. Indien een onderneming uit een staat die geen lidstaat is voornemens is diensten in Nederland te willen aanbieden, zal die onderneming een bijkantoor moeten vestigen om de bancaire diensten, specifiek de kernbankdiensten 1 (deposito's aantrekken), 2 (krediet verstrekken) en 6 (garanties afgeven) uit bijlage I CRD, te kunnen verlenen in Nederland. Dit bijkantoor dient een vergunning te verkrijgen waaraan meerdere prudentiële en organisatorische vereisten verbonden zijn. Op deze manier wordt het mogelijk om ondernemingen die bankdiensten verlenen in de Europese Unie te onderwerpen aan effectieve prudentiële regelgeving en toezicht. Hiermee wordt voorkomen dat er lacunes ontstaan, waardoor risico's voor de financiële stabiliteit zich ongezien kunnen opbouwen in bijkantoren van ondernemingen uit staten die geen lidstaat zijn die minder zichtbaar zijn voor de toezichthouders. Er bestaan enkele specifieke uitzonderingen op deze vergunningplicht. Een uitzondering kan zich voordoen wanneer een in de EU gevestigde cliënt of tegenpartij een in een derde land gevestigde onderneming expliciet op eigen initiatief benadert voor het leveren van bankdiensten.³³ Andere uitzonderingen zijn als de onderneming uit de staat die geen lidstaat is diensten verleent aan in de EU gevestigde banken, of als er sprake is van een groepsverband tussen ondernemingen in de EU en de ondernemingen in een staat die geen lidstaat is en de bancaire diensten 1, 2 of 6 uit bijlage I CRD verleent.

§ 3.1.4 Institutionele aangelegenheden

In de CRD wordt verduidelijkt wat lidstaten moeten doen om de onafhankelijkheid van de bevoegde autoriteiten te waarborgen. De richtlijn introduceert daartoe minimumvereisten om belangenconflicten bij het personeel en de leden van het leidinggevend orgaan van de toezichthouders te voorkomen. EBA wordt in dit kader verplicht tot het opstellen van richtsnoeren op basis van internationale *best practices*.

§ 3.2. Inhoud verordening

§ 3.2.1 Algemeen

Het belangrijkste onderdeel dat de verordening toevoegt aan de CRR betreft de introductie van de kapitaalvloer, welke in paragraaf 3.2.2 nader zal worden toegelicht. Voor nadere toelichting op de verschillende onderdelen van de wijzigingsverordening wordt verwezen naar de nota van toelichting bij het Uitvoeringsbesluit verordening kapitaalvereisten 2025.

§ 3.2.2 Kapitaalvloer

Om verschillen in kapitaalsvereisten, indien die door banken worden vastgesteld op basis van intern berekende risicogewichten ('interne modellen') te beperken, wordt de kapitaalvloer geïntroduceerd. De kapitaalvloer stelt een ondergrens vast voor de uitkomst van interne modellen. Op grond van deze ondergrens dienen de totale risicogewogen activa³⁴, zoals berekend volgens de interne modellen van de betreffende bank, minimaal 72,5% te zijn van wat de risicogewogen activa van de bank volgens de standaardbenadering zouden moeten zijn. Deze kapitaalvloer wordt toegepast bij de berekening van alle geldende kapitaalvereisten voor banken die interne modellen gebruiken, waaronder ook voor specifieke Europese kapitaalvereisten die niet rechtstreeks voortvloeien uit de Bazelse standaarden. In de verordening is opgenomen dat de kapitaalvloer op elk niveau van consolidatie toegepast dient te worden. Lidstaten hebben echter de mogelijkheid om ervoor te kiezen om de kapitaalvloer alleen op het hoogste niveau van consolidatie van een bank binnen een lidstaat toe te passen. Van deze lidstaatoptie is in Nederland gebruik gemaakt. Zie voor een

³³ Dit wordt *reverse solicitation* genoemd.

³⁴ Zie voor de uitleg hiervan p. 4.

toelichting hierop paragraaf 3.2.3.

De invoering van de kapitaalvloer heeft invloed op het totale risicobedrag van de risicogewogen activa (*Total Risk Exposure Amount* (TREA)).³⁵ Wanneer bij gebruik van risicogewichten op basis van interne modellen de kapitaalvloer bindt, neemt TREA toe. Dit heeft ook invloed op de macroprudentiële buffervereisten uit de CRD, te weten de kapitaalconserveringsbuffer, de contracyclische kapitaalbuffer, de buffers voor mondiaal- en overig systeemrelevante banken en de systeemrisicobuffer. Immers, de berekening van deze buffers wordt gebaseerd op TREA. Daarnaast kan dit invloed hebben op de instellingspecifieke pijler 2-vereisten, aangezien deze ook worden vastgesteld als percentage van TREA.

Specifiek voor de systeemrisicobuffer en de instelling specifieke pijler 2-vereisten geldt dat zij kunnen worden gebruikt om risico's aan te pakken die mogelijk ook al ondervangen worden wanneer de kapitaalvloer bindt. Dit verhoogt het risico op dubbeltellingen. In de CRD VI worden daarom bepalingen opgenomen ter voorkoming van dubbeling van kapitaalvereisten die enerzijds volgen uit de kapitaalvloer en anderzijds uit door de toezichthouder opgelegde buffers. Tevens moet de toezichthouder, wanneer de kapitaalvloer bindt, ook de gepastheid van de kalibratie van verschillende buffers beoordelen.

§ 3.2.3 Lidstaatopties in de verordening

De verordening voegt twee lidstaatopties toe aan de CRR. De eerste lidstaatoptie betreft het niveau van toepassing van de kapitaalvloer op banken binnen een lidstaat. De tweede lidstaatoptie maakt het mogelijk om tot en met 2032 de kapitaalvereisten voor laag risico hypotheek, die berekend worden op basis van interne modellen, tijdelijk te verlagen. Er is in Nederland gebruik gemaakt van beide lidstaatopties. De keuze daarvoor is toegelicht in paragraaf 3.2 van de nota van toelichting bij het Uitvoeringsbesluit verordening kapitaalvereisten 2025.

§ 3.3 Wijzigingen uit de EMIR 3-richtlijn

De aanpassingen die voortvloeien uit de EMIR 3-richtlijn wijzigen de CRD en de IFD, specifiek met betrekking tot de risico's voor banken en beleggingsondernemingen die voortvloeien uit excessieve blootstellingen aan een centrale tegenpartij.³⁶ Banken en beleggingsondernemingen dienen dit risico duidelijker mee te nemen en hun interne governanceregelingen en risicobeheer zo in te richten dat zij dit risico mitigeren. Daarnaast kunnen toezichthouders op grond van de wijzigingen waarin de EMIR 3-richtlijn voorziet voortaan voorschrijven dat banken of beleggingsondernemingen hun blootstellingen aan een centrale tegenpartij verminderen of blootstellingen op hun clearingrekeningen aanpassen, indien de toezichthouder oordeelt dat er sprake is van een buitensporig concentratierisico, dat voortvloeit uit blootstellingen aan die centrale tegenpartij.

§ 4. Wijze van implementatie

§ 4.1 Implementatiemiddelen

De richtlijn leidt tot wijzigingen in de Wft, de Bankwet 1998 en lagere regelgeving. Het merendeel van de wijzigingen in de richtlijn wordt middels dit wetsvoorstel geïmplementeerd in de Wft. Er wordt tevens een algemene maatregel

³⁵ Total Risk Exposure Amount (TREA) betreft het totale risicobedrag waar een bank aan is blootgesteld en omvat het kredietrisico, marktrisico en operationeel risico.

³⁶ Een centrale tegenpartij is een onderneming die zichzelf plaatst tussen de tegenpartijen bij contracten die op een of meer financiële markten worden verhandeld en daarbij de koper wordt voor elke verkoper en de verkoper voor elke koper. Centrale tegenpartijen zijn onderdeel van de financiële marktinfrastructuur en voeren het proces van clearing uit nadat een transactie op de beurs is gesloten.

van bestuur voorbereid met daarin de wijzigingen die nodig zijn van enkele besluiten. Er wordt ook een implementatieregeling voorbereid waarmee op het niveau van ministeriële regeling enkele aanpassingen gemaakt zullen worden.

§ 4.2 Lidstaattopties in de richtlijn

De richtlijn bevat verschillende lidstaattopties. Hieronder worden de verschillende lidstaattopties in de richtlijn besproken en of, en zo ja, hoe, deze lidstaattopties toegepast worden.

§ 4.2.1 Lidstaattopties omtrent afkoelingsperiode

De artikelen in de CRD omtrent de institutionele bepalingen over toezichthouders bevatten twee lidstaattopties. De CRD introduceert een afkoelingsperiode voor het personeel (inclusief leidinggevende posities) als zij willen overstappen naar een onderneming waarop de betreffende persoon toezicht heeft gehouden. Deze afkoelingsperiode betreft zes maanden voor het personeel en twaalf maanden voor een lid van het leidinggevend orgaan. De lidstaattoptie³⁷ biedt de mogelijkheid om een kortere afkoelingsperiode in te stellen, indien er een overstap zou zijn naar een concurrent van de onderneming waarop toezicht werd gehouden. Deze lidstaattoptie wordt niet gebruikt. Bepalen dat er in deze specifieke gevallen minimaal een afkoelingsperiode van drie maanden van toepassing is voor personeelsleden en zes maanden voor leden van het leidinggevend orgaan, geeft minder ruimte aan de toezichthouder om de afkoelingsperiodes proportioneel en risico-gebaseerd toe te passen.

Tevens is er in de CRD een lidstaattoptie³⁸ opgenomen om kortere afkoelingsperiodes voor toezichthouders vast te stellen, als een toezichthouder wil overstappen naar de onderneming waarop toezicht werd gehouden, een directe of indirecte moeder- of dochteronderneming, dienstverleners aan die onderneming en andere aan die onderneming gelieerde ondernemingen. Deze lidstaattoptie kan slechts worden geïmplementeerd indien aangevoerd kan worden dat een langere afkoelingsperiode het vermogen van de bevoegde autoriteit om nieuwe personeelsleden in dienst te nemen onnodig zou beperken of dat het een inbreuk zou kunnen vormen op grondrechten of op rechten van werkenden zoals vastgelegd in het nationale arbeidsrecht. Deze lidstaattoptie wordt wel gebruikt, omwille van de krappe en competitieve arbeidsmarkt. Verwacht wordt dat de arbeidsinzet komende jaren slechts beperkt zal stijgen en vanaf 2030 zelfs zal krimpen. Het stellen van kortere afkoelingsperiodes maakt het eerder mogelijk voor de bevoegde autoriteit om nieuwe personeelsleden in dienst te nemen, die over de adequate en noodzakelijke vaardigheden beschikken voor de taakuitoefening van haar toezichthoudende taken. Een langere afkoelingsperiode kan bovendien het recht op vrije arbeidskeuze, neergelegd in artikel 19, derde lid, van de Nederlandse Grondwet, beperken.

§ 4.2.2 Lidstaattoptie bijkantoren uit een staat die geen lidstaat is

Het regime voor bijkantoren van ondernemingen uit een staat die geen lidstaat is bevat een lidstaattoptie³⁹ om op derdeland bijkantoren dezelfde vereisten toe te passen als op reguliere banken. Deze lidstaattoptie wordt niet gebruikt. Het reguliere bankenregime is een zwaar en uitgebreid regime, dat niet per se geschikt is voor derdeland bijkantoren. Bovendien is het nieuwe derdeland bijkantorenregime zo vormgegeven dat er stevige vereisten omtrent kapitaal, liquiditeit, organisatie en boekhouding opgelegd worden alvorens een vergunning voor de vestiging van een derdeland bijkantoor wordt verleend. Hierdoor is het niet nodig om op dergelijke bijkantoren het (nog) uitgebreidere reguliere bankenregime van toepassing te verklaren waardoor dergelijke derdeland bijkantoren zouden moeten voldoen aan de volledige CRR en de (implementatie

³⁷ Artikel 4 bis, vierde lid, tweede alinea, CRD.

³⁸ Artikel 4 bis, vijfde lid, CRD.

³⁹ Artikel 48 bis, vierde lid, CRD

van de) CRD. Dit betekent onder meer zwaardere vereisten rondom de berekening van risico-activa, zwaarder toezicht (want volledige bankvergunning) en openbaarmakingsvereisten.

§ 4.2.3 Lidstaatopties dwangsommen

De artikelen in de CRD omtrent de mogelijk te nemen handhavingsmaatregelen bij overtreding van artikelen uit de CRD bevatten twee lidstaatopties. De eerste lidstaatoptie⁴⁰ ziet op het kunnen aanpassen van de modaliteiten van de last onder dwangsom. De CRD schrijft voor dat dwangsommen opgelegd kunnen worden per dag van de inbreuk, voor ten hoogste zes maanden, met een maximum per dag van 5% van de gemiddelde dagelijkse netto-omzet voor rechtspersonen of € 50.000 voor natuurlijke personen. De lidstaatoptie geeft lidstaten de ruimte om de modaliteiten van de dwangsommen aan te passen, door bijvoorbeeld ervoor te kiezen om de dwangsommen per week of per maand op te leggen. Dit is in Nederland reeds mogelijk op grond van de Awb waarbij de toezichthouder de tijdseenheid van de op te leggen last onder dwangsom kan bepalen. Hierdoor komt deze lidstaatoptie al tot uitdrukking in het Nederlandse recht.

De tweede lidstaatoptie⁴¹ geeft de mogelijkheid om een hoger maximumbedrag vast te stellen voor de bedragen van de dwangsommen die per dag van de inbreuk worden opgelegd. De maxima van de dwangsommen zijn in de richtlijn vastgesteld op 5% van de dagelijkse netto-omzet voor een rechtspersoon en € 50.000,- voor een natuurlijk persoon. Dat zijn reeds stevige bedragen, waardoor een verhoging van die maxima niet noodzakelijk is. Bovendien schrijft de Wft en de Awb geen minimum- en maximumbedragen voor dwangsommen voor.

§ 4.2.4 Lidstaatoptie proportionaliteit strategieherziening

Voor de behandeling van risico's dienen banken strategieën en richtlijnen op te stellen voor het aangaan, beheren, bewaken en limiteren van de risico's waaraan de bank blootgesteld kan worden. Reguliere banken moeten ten minste eenmaal per twee jaar deze strategieën en richtlijnen herzien. Dit zou ook vastgesteld kunnen worden op vaker. In de CRD is de mogelijkheid toegevoegd om, rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel, kleine en niet-complexe banken toe te staan dat zij om de twee jaar de strategieën en richtlijnen herzien. Deze bepalingen worden zo lastenluw mogelijk geïmplementeerd. Niet alleen kleine en niet-complexe banken hoeven deze strategieën en richtlijnen maar eenmaal per twee jaar te herzien, ook grote banken worden aan de termijn van twee jaar gebonden, in plaats een kortere termijn (zoals jaarlijks) te kiezen.

§ 4.2.5 Lidstaatoptie ex-post assessment geschiktheid

In het artikel over geschiktheid en betrouwbaarheid is een lidstaatoptie opgenomen om, bij wijze van uitzondering, de geschiktheid- en betrouwbaarheidstoets uit te voeren nadat nieuw benoemde leden van het leidinggevend orgaan van een bank of beleggingsonderneming in functie zijn getreden. Die mogelijkheid bestaat in geval de meerderheid van de leden van het leidinggevend orgaan van een instelling tegelijkertijd vervangen moet worden door nieuw benoemde leden. In Nederland wordt de geschiktheid- en betrouwbaarheidstoets door de toezichthouder altijd voorafgaand aan de benoeming van nieuwe leden van het leidinggevend orgaan uitgevoerd, ongeacht of het aantal van de leden dat vervangen wordt. Deze staande praktijk wordt niet gewijzigd, zodat van deze lidstaatoptie geen gebruik wordt gemaakt.

⁴⁰ Artikel 66, tweede lid, vijfde alinea en artikel 67, tweede lid, vijfde alinea, CRD.

⁴¹ Artikel 66, tweede lid, vierde alinea en artikel 67, tweede lid, vierde alinea, CRD.

§ 5. Gevolgen

In deze paragraaf worden de gevolgen van het wetsvoorstel besproken. Hierbij wordt allereerst stilgestaan bij de regeldruk van het wetsvoorstel. Daarnaast wordt kort stilgestaan bij de lastenluwe implementatie van de richtlijn. Als laatste wordt het advies van het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) besproken.

§ 5.1 Regeldruk

a. systematiek

In deze paragraaf wordt ingegaan op de regeldrukeffecten als gevolg van de implementatie van de richtlijn. Regeldrukeffecten zijn de investeringen en inspanningen die bedrijven moeten verrichten om zich aan wet- en regelgeving van de overheid te houden. De regeldrukeffecten worden in kaart gebracht op basis van de systematiek uit het Handboek meting regeldrukkosten (verder: handboek).⁴² De regeldrukeffecten van de CRR worden niet meegenomen omdat de CRR rechtstreeks werkt en niet omgezet wordt in Nederlandse wetgeving. Voor de regeldrukeffecten van het voorstel (inclusief de verordening) zij verwezen naar de effectbeoordeling van de Commissie.⁴³

Deze paragraaf is als volgt opgebouwd. Eerst wordt een beschrijving gegeven van de begrippen en de systematiek die een rol spelen bij het bepalen van de regeldrukgevolgen. Daarna wordt de doelgroep omschreven. Tot slot volgt een analyse van de regeldrukgevolgen voor de doelgroep volgens de methode vastgelegd in het handboek, waarbij gebruik wordt gemaakt van informatie verstrekt door DNB en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB).

b. begrippen

Bij regeldrukkosten gaat het om de kosten die voortvloeien uit inhoudelijke verplichtingen en informatieverplichtingen als gevolg van wet- en regelgeving, waaronder de toezichtgerelateerde kosten die een bedrijf moet maken. Deze regeldrukkosten bestaan uit structurele regeldrukkosten (periodiek terugkerend) en eenmalige regeldrukkosten (eenmalige aanpassingen en kosten kennisname nieuwe regels).

De kosten worden bepaald op basis van het Standaard Kosten Model (SKM). Dat model komt er in essentie op neer dat wordt nagegaan welke handelingen door de bedrijven moeten worden verricht om aan de nieuwe regelgeving te voldoen. Vervolgens wordt per handeling bepaald hoeveel tijd het kost om die handeling te verrichten en op welk niveau (door welk type personeel) de handeling wordt uitgevoerd zodat de kosten van de handeling kunnen worden berekend. Alle regeldrukeffecten voortvloeiend uit de richtlijn worden hieronder in kaart gebracht. Dit geldt niet alleen voor deze implementatiewet, maar tevens voor hetgeen op niveau van algemene maatregel van bestuur nader wordt geregeld, nu die nadere invulling voortvloeit uit de in deze wet opgenomen bepalingen. Er wordt alleen gekeken naar de verandering die optreedt ten opzichte van de bestaande situatie. De bestaande situatie wordt gevormd door de Implementatiewet kapitaalvereisten 2020, de Implementatiewet richtlijn en verordening kapitaalvereisten uit 2014 en hun voorlopers die zijn geïmplementeerd in de Wft en onderliggende regelgeving (zoals het Besluit prudentiële regels). De regeldrukkosten worden overigens onderscheiden van de financiële lasten (zoals leges en heffingen) die het voorgestelde met zich brengt. Financiële lasten worden niet tot de regeldrukkosten gerekend.

⁴² <https://www.kcbr.nl/sites/default/files/2023-12/Handboek%20Meting%20Regeldrukkosten%202023%20-%20DEF%20-%204-12-2023%20toegankelijk.pdf>.

⁴³ Te raadplegen via <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:52021SC0320>.

c. doelgroep

Het bepalen van de doelgroep is noodzakelijk voor de berekening van de regel-drukkosten. De doelgroep van de CRD is in principe alle banken in Nederland. Op grond van informatie van DNB betreft dit 35 banken⁴⁴.

Ook (gemengde) financiële holdings in Nederland moeten voldoen aan een aantal nieuwe vereisten die volgen uit de CRD. Op grond van informatie van DNB zijn er 15 (gemengde) financiële holdings in Nederland.

Daarnaast bevinden zich in Nederland 2 bijkantoren van banken uit staten die geen lidstaat zijn⁴⁵, die aan het nieuwe derdeland bijkantorenregime moeten gaan voldoen.

d. analyse

De tabel geeft een overzicht van de handelingen die nodig zijn om te voldoen aan nieuwe verplichtingen die als gevolg van de aanpassing van CRD worden geïmplementeerd in de Wft en lagere regelgeving. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de incidentele en structurele kosten (in uren).

Overzicht handelingen en tijd nieuwe artikelen in CRD		
Handeling	Eenmalig	Structureel
Prudentieel relevante transacties (art. 27 bis, 27 quinquies, 27 septies, 27 decies CRD, implementatie in 3:96a t/m 3:96d Wft; verdere uitwerking in Bpr)	5-10 uur	N.v.t.
Concentratierisico's bij centrale tegenpartijen in staten die geen lidstaat zijn (art. 74, eerste lid, 76, tweede lid, CRD; geïmplementeerd middels dynamische verwijzingen in Bpr op grond van 3:17 Wft)	10-20 uur	N.v.t.
Risico's bij crypto-activa meenemen in risicobeheer (art. 79, 81, 83, vierde lid, 85, eerste lid, CRD; wordt geïmplementeerd middels dynamische verwijzing in 23a Bpr op grond van 3:17 Wft)	20-30 uur	N.v.t.
Lijst met individuele verklaringen over taken en verantwoordelijkheden (art. 88 CRD; geïmplementeerd in 17c Bpr op grond van 3:17 Wft)	2,5-5 uur	1,25-2,5 uur
Geschiktheid en betrouwbaarheidsbeoordelingen voor medewerkers met een sleutelfunctie (art. 91, 91 bis CRD; geïmplementeerd in 3:9b/4:10a Wft)	10-15 uur	N.v.t.
ESG-risico's meenemen in interne governance, risicobeheer, geschiktheid bestuur en beloningsbeleid (art. 74, eerste lid, 76, eerste en tweede lid, 87 bis, 91, zevende lid, 94, eerste lid, CRD; geïmplementeerd in 23a Bpr op grond van 3:17 Wft)	Reguliere banken: 500-1000 uur	Reguliere banken: 225-450 uur
Vanwege de mogelijkheid om proportionaliteit te bieden aan kleine en niet-complexe banken bij het opstellen van ESG-plannen, wordt er een uitsplitsing gemaakt tussen de twee type banken.	Kleine en niet-complexe banken: 250-500 uur	Kleine en niet-complexe banken:

⁴⁴ <https://www.dnb.nl/openbaar-register/>, bij 'register' wordt gekozen voor 'banken' en bij 'financiële dienst' voor '2:12' en '2:13'. De 2:13-banken zijn banken die ook beleggingsdiensten mogen verlenen of beleggingsactiviteiten mogen verrichten.

⁴⁵ <https://www.dnb.nl/openbaar-register/>, bij 'register' wordt gekozen voor 'banken' en bij 'financiële dienst' voor '2:20'.

		112.5-225 uur
Derdelanden bijkantorenregime (art. 21 quater en 47 t/m 48 septdecies CRD; implementatie in 2:20/2:21 en Deel 3 Wft, verdere uitwerking in Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft en Bpr)	100-200 uur	25-50 uur

Tabel 1: Overzicht handelingen en tijd nieuwe artikelen in CRD

Prudentieel relevante transacties

Nederland kent in artikel 3:96 Wft al een regime voor prudentieel relevante transacties. De drempel voor wanneer er een vvgb aangevraagd moest worden werd bereikt indien er met de transactie minstens 1% van de geconsolideerde balans gemoeid was. Deze minimumgrens komt met de CRD te liggen op 15% van het in aanmerking komend kapitaal. Hierdoor zal de drempel in de praktijk hoger komen te liggen, waardoor er minder snel een vvgb aangevraagd dient te worden, indien er een deelneming van betekenis door een bank of (gemengde) financiële holding verworven gaat worden. Niettemin zullen banken en (gemengde) financiële holdings incidenteel een aantal kosten moeten maken om kennis te nemen van de nieuwe vereisten aan het regime voor prudentieel relevante transacties, zodat duidelijk is wanneer en hoe een vvgb aan te vragen, dan wel een kennisgeving te doen. Voor de kennisname van de nieuwe vereisten rondom vvgb's, worden de kosten die gemaakt moeten worden voor hoogopgeleid personeel⁴⁶ geschat tussen de (€ 54,- x 5 uur=) € 270,- en (€ 54,- x 10 uur=) € 540,- per bank of (gemengde) financiële holding. De verwachting is dat het aantal vvgb's per jaar met ongeveer 33% afneemt, van 15 tot 10. Ervan uitgaande dat de 5 vvgb's die nu niet meer de drempelwaarde behalen simpele vvgb's waren, levert dat een besparing van (((€ 54,- x 20 = € 1080 kosten voor het verzamelen en aanleveren informatie) x 5 vvgb's =) € 5.400 + (5 x € 1.600 =) € 8.000 aan eenmalige kosten voor vvgb's) = minstens € 13.400 aan lastenbesparing.

Concentratierisico's bij centrale tegenpartijen

Concentratierisico's bij centrale tegenpartijen zijn niet nieuw in de CRD. Reeds voorheen werden dit type risico's al onderkend en meegenomen in de risicobeheersing. Vandaar dat de regeldrukkosten voor deze vereisten relatief laag worden ingeschat: tussen de (€ 54,- x 10 uur=) € 540,- en (€ 54,- x 20 uur=) € 1080,- per bank aan eenmalige kosten Dit zijn de kosten voor kennisneming van nieuwe vereisten. Overige kosten zijn te beschouwen als bedrijfseigen kosten.

Risico's bij crypto-activa

Banken die crypto-activa willen aanhouden banken zullen beleid en processen moeten opstellen voor de blootstellingen aan crypto-activa die tot operationeel, krediet- en marktrisico kunnen leiden. Dit vergt aanpassing van de risicobeheersing en eventuele interne processen. De regeldrukkosten daarvan worden geschat tussen de (€ 54,- x 20 uur=) € 1080,- en (€ 54,- x 30 uur=) € 1620,- per bank. Structureel zijn er geen kosten als de vereisten voor crypto-activa eenmaal opgenomen zijn in de risicobeheersing.

Opstellen lijst individuele verklaringen met taken en verantwoordelijkheden

⁴⁶ Zie voor de standaard uurtarieven Deel 4.D van het Handboek. In de navolgende berekening wordt er vanuit gegaan dat alle uren gemaakt worden door hoogopgeleid personeel. Dit zal de berekening van regeldrukkosten hoger stuwen dan wellicht in de praktijk het geval zal zijn.

Op grond van artikel 88, derde lid, CRD moeten banken individuele verklaringen opstellen, bijhouden en actualiseren waarin de taken en verplichtingen van alle leden van het bestuur, de raad van commissarissen, de directie en de medewerkers met een sleutelfunctie worden beschreven en bij worden gehouden. Hierbij wordt tevens een overzicht gegeven van de taken en rapportagelijnen. De verwachting is dat dit al grotendeels standaard praktijk is voor banken en (gemengde) financiële holdings waarmee dit grotendeels bedrijfseigen kosten zijn. Vandaar dat de incidentele kosten enkel zien op het aanpassen en controleren of de reeds bestaande informatie voldoet aan de nieuwe vereisten uit de CRD. De regeldruk voor banken hierbij wordt voor de incidentele kosten geschat tussen de (€ 54,- x 2,5 uur=) € 135,- en (€ 54,- x 5 uur=) € 270,- per bank. Structurele kosten zullen slechts de helft van de initiële kosten zijn, nu deze verklaringen slechts aanpassing nodig hebben bij veranderingen in de personen of in de taken en verplichtingen. Dit komt neer op regeldrukkosten tussen de (€ 54,- x 1,25 uur=) € 67,50 en (€ 54,- x 2,5 uur=) € 135,- per bank.

Geschiktheid en betrouwbaarheidsbeoordelingen voor medewerkers met een sleutelfunctie

De toetsing van geschiktheid en betrouwbaarheid is voor banken geen nieuw vereiste. Ook beleidsbepalers onder het niveau van het bestuur en de raad van commissarissen werden al onderworpen aan toetsing van de toezichthouder. De reikwijdte van de definitie medewerkers met een sleutelfunctie die de CRD nu gebruikt wijkt af van de reikwijdte van de Wft-bepalingen en kan mogelijk tot meer toetsingen leiden. Hierdoor komen wellicht enkele medewerkers onder het nieuwe regime, die voorheen niet getoetst werden. Daarnaast zal een bank en (gemengde) financiële holding kennis moeten nemen van de nieuwe vereisten die gelden uit hoofde van de CRD. Dit levert qua regeldrukkosten een inschatting op tussen de (€ 54,- x 10 uur=) € 540,- en (€ 54,- x 15 uur=) € 810,- per bank. Er kunnen incidentele kosten optreden als er nieuwe beleidsbepalers getoetst moeten worden. Vooralsnog is niet voorzien dat vanwege de veranderingen in CRD er een geheel nieuwe groep beleidsbepalers een toetsing moeten ondergaan.

ESG-risico's invoeren in interne governance, risicobeheer, geschiktheid bestuur en beloningsbeleid

ESG-risico's zijn in meerdere artikelen opgenomen in de CRD, waardoor banken ESG-risico's moeten verankeren in de interne governance, risicobeheer, beloningsbeleid en de kennis en opleiding bij het bestuur. Ook zullen banken op grond van artikel 87 bis CRD plannen opstellen om de financiële risico's te beheersen die voortvloeien uit ESG-factoren op de korte, middellange en lange termijn. Dit betekent dat banken dit moeten gaan meenemen in interne kapitaal- en liquiditeitsberekeningen, stresstesten, scenario analyses en op veel manieren in de risicobeheersing. Dit zal vermoedelijk leiden tot nieuwe (specialistische) kennisopbouw waarvoor banken waarschijnlijk nieuwe medewerkers moeten opleiden.

ESG-risico's zijn in het kader van kapitaalvereisten echter geen nieuw terrein voor banken. Reeds in 2019 werd in de eerste wijziging van CRR⁴⁷ opgenomen

⁴⁷ Verordening (EU) 2019/876 van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2019 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 575/2013 wat betreft de hefboomratio, de netto-stabielefinancieringsratio, vereisten inzake eigen vermogen en in aanmerking komende passiva, tegenpartijkredietrisico, marktrisico, blootstellingen aan centrale tegenpartijen, blootstellingen aan instellingen voor collectieve belegging, grote blootstellingen, rapportage- en openbaarmakingsvereisten, en van Verordening (EU) nr. 648/2012, artikel 449 bis.

dat vanaf 28 juni 2022 beursgenoteerde banken informatie openbaar moeten maken over ESG-risico's. EBA heeft hiervoor ook richtsnoeren⁴⁸ opgesteld over hoe ESG-risico's door banken en door de toezichthouder bij het toezicht op banken meegenomen moeten worden. Daarnaast heeft de ECB in november 2020 haar Guide on climate-related and environmental risks⁴⁹ gepubliceerd. Hiermee heeft de ECB, als toezichthouder op significante banken in Nederland, en DNB als toezichthouder op niet-significante banken, al oog voor de beheersing van ESG-risico's bij banken. De nieuwe vereisten die zijn opgenomen in de CRD zijn dus niet nieuw, en ESG-risico's zijn geen vereisten die pas met de implementatie van CRD zijn ontstaan en in het risicobeheer van banken worden meegenomen. Banken zijn al veelvuldig met ESG-risico's aan de slag gegaan, waarbij de toezichthouders ook al beoordelingen hebben uitgevoerd over de wijze waarop banken reeds ESG-risico's gebruiken.⁵⁰ Dit betekent dat de ingeschatte kosten voor het integreren van ESG-risico's in alle interne systemen geen geheel nieuwe kosten zijn, maar deels al *business as usual*. Hierbij is dus sprake van bedrijfseigen kosten. Daarom wordt de inschatting gemaakt dat de kosten op 500-1000 uur⁵¹ per uitkomen. Dit zou dan neerkomen op een geschatte kostenpost van (€ 54,- x 500 uur=) € 27.000,- en (€ 54,- x 1000 uur=) € 54.000,- per bank. Structurele kosten worden geschat op ongeveer 45% van de initiële kosten. Dit komt neer op een geschatte regeldrukkosten tussen de (€ 54,- x 225 uur=) € 12.150,- en (€ 54,- x 450 uur=) € 24.300,- per bank.

Voor kleine en niet-complexe banken geldt enige mate van proportionaliteit waardoor deze banken een vereenvoudigde procedure of ontheffing kunnen krijgen voor de vereisten voor het opstellen van de plannen op grond van artikel 87 bis CRD. Omdat de kwalificatie 'kleine en niet-complexe bank' afhankelijk is van een veelvoud aan vereisten (zie artikel 4, eerste lid, onderdeel 145, CRR), waarbij toezichtvertrouwelijke data nodig is, is het niet mogelijk om te zeggen hoeveel banken hiervoor precies kwalificeren. Indien alleen gekeken wordt naar de ondergrens van activa voor kleine en niet-complexe banken (ongeveer € 5 miljard zoals volgt uit artikel 4, eerste lid, onderdeel 145, subonderdeel b, CRR) dan zijn er volgens de cijfers⁵² van DNB 5 banken in Nederland met minder dan € 5 miljard activa. Hiervoor zouden de kosten dan neerkomen op de helft minder dan voor de reguliere banken omdat kleine en niet-complexe banken weliswaar proportioneel behandeld kunnen worden met betrekking tot de ESG-plannen, maar nog steeds ESG-risico's mee zullen moeten nemen in de interne governance en risicobeheersing. De kosten die eerder werden ingeschat zullen daarom voor kleine en niet-complexe banken op 50% worden ingeschat. Dit zou betekenen dat ze incidenteel (€ 54,- x 250 uur=) € 13.500,- en (€ 54,- x 500 uur=) € 27.000,- per kleine en niet-complexe bank.

⁴⁸ EBA report – On management and supervision of ESG risks for credit institutions and investment firms (EBA/REP/2021/18) https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/document_library/Publications/Reports/2021/1015656/EBA%20Report%20on%20ESG%20risks%20management%20and%20supervision.pdf.

⁴⁹ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmental-risks~58213f6564.en.pdf?1f98c498cb869019ab89194a118b9db4>.

⁵⁰ Zie bijv. <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.ecbreportinstitutionsclimaterelatedenvironmentalriskdisclosures202011~e8e2ad20f6.en.pdf>, <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.bankingsectoralignmentreport202401~49c6513e71.en.pdf?1a0623f5b18267735aa125d6f956eb61> en <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.theimportanceofbeingtransparent042023~1f0f816b85.en.pdf?675b2c7472849d2398cc9d1a84549a47>

⁵¹ 2000 uur = 50 fte x 40 uur waarbij de 50 fte ¼ is van de 200 fte die de NVB schatte voor de grootbanken. Daarbij is de schatting dus dat er gerekend is met 4 grootbanken (ING, Rabo, ABN, Volksbank).

⁵² <https://www.dnb.nl/statistieken/data-zoeken/#/details/financi-le-gegevens-van-individuele-banken-half-jaar/dataset/7f3c11f9-647d-4014-91bc-07cfe44a1d61/re-source/2bfc023d-bdf6-4133-a105-9f228dfc25aa>

Structurele kosten worden wederom geschat op ongeveer 45% van de incidentele kosten. Dit komt neer op geschatte regeldrukkosten tussen de (€ 54,- x 112,5 uur=) € 6.075,- en (€ 54,- x 225 uur=) € 12.125,- per kleine en niet-complexe bank.

Derland bijkantorenregime

Een derdland bijkantorenregime is voor Nederland niet nieuw. Nederland kende voorheen al voor derdland bijkantoren van banken uit een staat die geen lidstaat zijn een vergunningenregime. Niettemin volgen er ook voor reeds bestaande bijkantoren van banken in een staat die geen lidstaat zijn en nu in Nederland gevestigd zijn wijzigingen. Dat vereist dat de bestaande bijkantoren kennis nemen van de nieuwe verplichtingen en bijvoorbeeld een escrow-rekening openen waar kapitaal aangehouden moet worden en een afgescheiden rekening voor liquiditeit. Daarnaast zal er juridische documentatie gereedgemaakt moeten worden, en informatie van de moederonderneming opgevraagd worden om aan DNB aan te leveren. Al met al zal dit voor de 2 bijkantoren in Nederland van banken uit een derde land, als zij hun vergunning willen behouden, leiden tot geschatte incidentele regeldrukkosten tussen de (€ 54,- x 100 uur=) € 5400,- en (€ 54,- x 200 uur=) € 10.800,- per bijkantoor. De structurele kosten worden op een kwart van de incidentele kosten geschat, tussen de € 1350,- en € 2700,-. Nadat een derdland bijkantoor voldoet zitten de kosten voornamelijk in het bijhouden van de vereisten, het aanleveren van informatie aan de toezichthouder, het ondergaan van het SREP proces en het uitvragen van externe beoordelingen over het voldoen van de vereisten aan de vergunning. Overigens zouden de structurele kosten nog lager kunnen uitvallen, omdat mogelijk niet voor alle 25-50 uur hoogopgeleid personeel nodig is, maar bijvoorbeeld ook deels administratief personeel.⁵³ De verwachting is, gezien de geringe omvang van populatie van derdland bijkantoren in Nederland en de strenge vereisten die gelden voor een dergelijk bijkantoor, dat er geen vergunningaanvraag voor een dergelijk bijkantoor gedaan zal worden in de toekomst.

De totale regeldrukkosten worden als volgt geschat:

Overzicht totale regeldrukkosten nieuwe artikelen in CRD (in €'s)				
Handeling	Eenmalig	Structureel	Eenmalig (sector)	Structureel (sector)
<i>De volgende vereisten zijn van toepassing op 35 banken (waarvan 5 klein en niet-complexe banken) en 15 holdings</i>				
Prudentieel relevante transacties	270 - 540	N.v.t.	13.500 - 27.000	N.v.t.
Concentratierisico's bij centrale tegenpartijen in staten die geen lidstaat zijn	540 - 1080	N.v.t.	27.000 - 54.000	N.v.t.
Crypto-risico's meenemen in risicobeheer	1080 - 1620	N.v.t.	54.000 - 81.000	N.v.t.
Opstellen lijst individuele verklaringen over taken en verantwoordelijkheden	135 - 270	67.50 - 135	6.750 - 13.500	3.875 - 6.750
Geschiktheid en betrouwbaarheidsbeoordelingen voor medewerkers met een sleutelfunctie	540 - 810	N.v.t.	27.000 - 40.500	N.v.t.
Gezamenlijke kosten	2.565 -	67.50 -	128.250 -	3.875 - 6.750

⁵³ Dit verschil betreft € 15,- per uur tussen hoogopgeleid personeel en administratief personeel. Zie Handboek, Deel 4.D.

	4.320	135	216.000	
45 Reguliere banken en holdings: ESG-risico's meenemen in interne governance, risicobeheer, geschiktheid bestuur en beloningsbeleid	27.000 – 54.000	12.150 – 24.310	1.343.250 – 2.430.000	546.750 – 1.093.950
Totaal reguliere banken, beleggingsonderneming en holdings	29.565 – 59.320	12.218 – 24.445	1.458.675 – 2.624.400	550.238 – 1.100.125
5 Kleine en niet-complexe banken: ESG-risico's meenemen in interne governance, risicobeheer, geschiktheid bestuur en beloningsbeleid	13.500 – 27.000	6.075 – 12.150	67.500 – 135.000	30.375 – 60.750
Totaal kleine en niet-complexe banken	16.065 – 31.320	6143 – 12.285	80.325 – 156.600	30.763 – 61.425
Totaal alles samen voor de gehele sector als je rekent met 35 banken en 15 holdings			1.539.000 – 2.781.000	581.001 – 1.161.150
<i>De volgende vereisten zijn van toepassing op 2 derdeland bijkantoren van ondernemingen uit een staat die geen lidstaat is</i>				
Derdelanden bijkantoren-regime	5400 – 10800	1350 – 2700	10800 – 21600	2700 – 5400

Tabel 2: Overzicht totale regeldrukkosten nieuwe artikelen in CRD

§ 5.2 Lastenluwe implementatie

Overeenkomstig het regeerprogramma wordt de richtlijn zo lastenluw mogelijk geïmplementeerd. Waar mogelijk is gebruik gemaakt van verlichtende lidstaat-opties zoals de proportionaliteit voor kleine en niet-complexe banken.

§ 5.3 Advisering Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)

[PM ATR wordt tijdens consultatie verzocht te adviseren]

§ 6. Uitvoering

[PM Tijdens de consultatie zal om een uitvoeringstoets van DNB worden gevraagd]

§ 7. Consultatie

[Na afloop van de consultatie worden de reacties hier besproken]

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I

A (1:1)

In artikel 1:1 Wft worden vier nieuwe definities opgenomen.

Naar aanleiding van het derdelanden bijkantorenregime worden er drie nieuwe definities toegevoegd: *klasse 1-bijkantoor*, *klasse 2-bijkantoor* en *in aanmerking komend bijkantoor*. Deze drie begrippen worden nu opgenomen als definities in 1:1 Wft.

De richtlijn introduceert een classificatiemethodiek om de reikwijdte en het niveau van de prudentiële eisen per derdeland bijkantoor vast te stellen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen klasse 1-bijkantoren en klasse 2-bijkantoren. Een *klasse 1-bijkantoor* is een derdeland bijkantoor als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft dat voldoet aan minstens één van de volgende voorwaarden uit artikel 48 bis, eerste lid, CRD: 1) de totale waarde van activa op de boeken van het bijkantoor bedraagt € 5 miljard of meer zoals gerapporteerd voor de onmiddellijk voorafgaande jaarlijkse verslagperiode, 2) de activiteiten van het bijkantoor bevat het aantrekken, ter beschikking verkrijgen of ter beschikking hebben van opvorderbare gelden van consumenten en die hoeveelheid opvorderbare gelden omvat minstens 5% van de totale passiva van het bijkantoor of is groter dan € 50 miljoen, of 3) het bijkantoor is geen in aanmerking komend bijkantoor als bedoeld in artikel 48 ter CRD. Is aan één van deze volwaarden voldaan, dan is het bijkantoor een klasse 1-bijkantoor.

Voldoet het bijkantoor aan geen van de drie voorwaarden, dan is zij een *klasse 2-bijkantoor*. De indeling van bijkantoren op basis van de classificatiemethodiek bepaalt vervolgens de vereisten ten aanzien van het aan te houden kapitaal, liquiditeitsvereisten en bepaalde vereisten inzake interne governance en risicobeheersing, waarbij er voor klasse 1 bijkantoren strengere eisen gelden. De classificatie wordt beoordeeld bij de vergunningaanvraag van het derdeland bijkantoor en wordt geactualiseerd door DNB indien een bijkantoor van klasse verandert.

De Europese Commissie moet bij uitvoeringshandeling vaststellen of staten die geen lidstaat zijn waar de moederonderneming van een derdeland bijkantoor is gevestigd a) een regelgevend kader heeft met prudentiële normen en toezicht voor banken in die staat gelijkwaardig is aan het kader uit de CRR en CRD, en b) de toezichthouder(s) van de moederonderneming in een staat die geen lidstaat is eenzelfde soort vertrouwelijkheidsvereisten hebben als die uit de CRD. Als de Europese Commissie voor een staat die geen lidstaat is een uitvoeringshandeling kan vaststellen die aangeeft dat die staat voldoet aan de hiervoor genoemde voorwaarden, en de staat waar de moederonderneming gevestigd is niet is opgenomen in een lijst als derde land met een hoog risico dat strategische tekortkomingen vertoont in zijn regelingen inzake de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, dan kan de toezichthouder het bijkantoor classificeren als *een in aanmerking komend bijkantoor*. Dit is relevant voor bepaalde rapportageverplichtingen in artikel 48 terdecies CRD (en wordt geïmplementeerd door artikel 3:82b Wft, zie onderdeel WW). Zolang de eerder genoemde uitvoeringshandeling voor een bepaalde staat die geen lidstaat is nog niet is vastgesteld, wordt het bijkantoor geclassificeerd als klasse 1-bijkantoor.

Verder is in artikel 3, eerste lid, onderdeel 9 bis, CRD het nieuwe begrip "medewerkers met een sleutelfunctie" gedefinieerd. Dit zijn natuurlijke personen

die invloed van betekenis hebben op de leiding van een bank, beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten of (gemengde) financiële holding, maar geen lid zijn van het leidinggevend orgaan. In deze definitie zijn inbegrepen de hoofden van de internecontrolefuncties en de financieel directeur als deze personen geen lid zijn van het leidinggevend orgaan. Op deze personen worden de vereisten van geschiktheid en betrouwbaarheid van toepassing (zie onderdelen Z, PPP en BBBB).

B (1:27a)

Met de wijziging van artikel 1:27a Wft wordt artikel 4 bis, tweede lid, tweede alinea, CRD geïmplementeerd. Deze CRD-bepaling schrijft voor dat de directeurs als bedoeld in artikel 4 bis, eerste lid, CRD van de bevoegde autoriteit – in Nederland: DNB – worden benoemd op basis van objectieve en transparante criteria die gepubliceerd zijn.

De profielschets dient objectieve en transparante criteria te bevatten. Net als bij de functieprofielen, als bedoeld in artikel 12, derde lid, Bankwet 1998, bevat de profielschets een omschrijving van individuele functies binnen de directie. Hierom wordt in de bepaling verduidelijkt dat de profielschets objectieve en transparante criteria moet bevatten, net als de wijziging onder artikel 12, derde lid, Bankwet 1998 ten aanzien van de functieprofielen. Deze criteria dienen daarnaast gepubliceerd te worden door DNB. Deze wijziging bestendigt de huidige praktijk die DNB reeds hanteert (zie artikel 6, zesde lid van de statuten van DNB).⁵⁴

In artikel 4 bis, tweede lid, tweede alinea, CRD staat dat een veroordeling voor een ernstig strafbaar feit een ontslaggrond is. In de Nederlandse praktijk vormt een veroordeling wegens een ernstig strafbaar feit een strafrechtelijk antecedent en dat maakt dat de betrouwbaarheid van de bestuurder niet langer buiten twijfel staat. In een dergelijk geval voldoet deze persoon dus niet langer aan de eisen voor uitoefening van de functie van artikel 1:27a Wft. Artikel 4 bis, tweede lid, tweede alinea, CRD behoeft derhalve geen afzonderlijke implementatie.

C (1:48a)

Dit bevat een klein tekstuele aanpassing van het eerste lid waar "voor een vergunning" wordt vervangen door "van een vergunning".

D (1:51)

Artikel 1:51 Wft ziet op de samenwerking en uitwisseling van gegevens en inlichtingen tussen enerzijds de Nederlandse toezichthouders en anderzijds toezichthouders en ontwikkelingsautoriteiten van andere lidstaten. Het derde lid van dit artikel maakt het mogelijk dat er gegevens en inlichtingen worden verstrekt aan autoriteiten in de EU op het verzoek van een toezichthouder of ontwikkelingsautoriteit. In de samenwerkingsbepalingen van artikel 27 quater, vierde lid, en 27 duodecies, tweede lid, CRD is opgenomen dat toezichthouders niet alleen gegevens met elkaar delen op verzoek, maar dat dit ook op eigen initiatief kan plaatsvinden. Om dit mogelijk te maken wordt artikel 1:51, derde lid, Wft aangepast door toevoeging van "of op eigen initiatief", waardoor gegevens- en inlichtingenuitwisseling mogelijk is tussen de verschillende toezichthouders in de EU. Hierbij wordt opgemerkt dat artikel 1:51 Wft een bredere reikwijdte heeft dan alleen de implementatie van de CRD. Omdat het op eigen

⁵⁴ Functieprofielen directieleden DNB, hoofdstuk 2, zie https://www.dnb.nl/media/kd2dqzho/functieprofielen-directieleden-dnb_tcm46-252408.pdf. Kamerstukken II 2012/11, 32782, nr. 3, p. 4.

initiatief delen van gegevens altijd plaatsvindt in het kader van de uitoefening van de taken van een toezichthouder, waarbij moet blijken dat de toezichthouder tot taak heeft om op eigen initiatief gegevens te verstrekken of de andere toezichthouder de gegevens nodig heeft voor de uitoefening van haar taken, is de verruiming van het artikellid voldoende ingekaderd.

E (1:54d)

Artikel 1:54d Wft is een nieuw artikel, dat ziet op de samenwerking van toezichthouders in een college van toezichthouders voor derdeland bijkantoren. De oprichting van en het deelnemen aan colleges van toezichthouders is op grond van de huidige CRD en Wft (artikelen 1:54b tot en met 1:54c Wft) al bestaande praktijk, maar ziet tot op heden vooral op een college van toezichthouders voor banken en holdings die in andere lidstaten dochterondernemingen hebben. Op grond van artikel 1:54d richt DNB een college van toezichthouders op voor derdeland bijkantoren die door DNBgeclassificeerd zijn als een klasse 1 derdeland bijkantoor. Voor deze bijkantoren dienen colleges van toezichthouders opgericht te worden indien er in meerdere lidstaten een klasse 1 derdeland bijkantoor van dezelfde groep is gevestigd. Als de groep uit een staat die geen lidstaat is reeds een bancaire dochter met zetel in een lidstaat en daar een college van toezichthouders voor opgericht is, dan zal een derdeland bijkantoor dat in Nederland gevestigd is op worden genomen in het toezicht van het college van toezichthouders.

Het eerste lid van artikel 1:54d Wft schrijft voor dat DNB het college van toezichthouders opricht indien het in Nederland gevestigde bijkantoor, het bijkantoor is met de grootste totale waarde van activa en er sprake van is dat a) in meerdere lidstaten een klasse 1 bijkantoor is gevestigd, maar geen dochteronderneming van de derdeland groep in een lidstaat, of b) in meerdere lidstaten een klasse 1-bijkantoor is gevestigd en de derdeland groep heeft een dochteronderneming in een lidstaat die niet reeds onder een college van toezichthouders valt. Hiermee is artikel 48 septdecies, tweede lid, onderdelen b en c, en derde lid, CRD geïmplementeerd.

Het tweede lid van artikel 1:54 Wft schrijft voor dat DNB, als toezichthouder op een Nederlands derdeland bijkantoor, zitting neemt in een college van toezichthouders dat door een toezichthouder van een andere lidstaat wordt opgericht, indien in die lidstaat het grootste derdeland bijkantoor gevestigd is, of een bancaire dochteronderneming van dezelfde groep als het Nederlandse derdeland bijkantoor is gezeteld met een bestaand college van toezichthouders waar het derdeland bijkantoor in Nederland aan toegevoegd wordt. Hiermee is artikel 48 septdecies, tweede lid, onderdeel a, CRD geïmplementeerd.

F (1:57a)

Artikel 1:57a Wft is ingevoegd met de Uitvoeringswet verordening Europese groene obligaties en regelt, kort gezegd, dat de Nederlandse toezichthouder, bijvoorbeeld in het kader van onderzoek ter plaatse, bijstand verleent aan toezichthoudende instanties uit andere lidstaten als dat voorgeschreven wordt door een Europese verordening. Verordeningen kunnen echter ook verplichten tot het verlenen van bijstand aan Europese toezichthoudende autoriteiten, zoals in de Verordening ESG-ratings⁵⁵ het geval is. Met het oog hierop wordt artikel 1:57a gewijzigd om ook bijstandsverlening aan Europese toezichthoudende

⁵⁵ Verordening 2024/3005 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2024 betreffende de transparantie en integriteit van op ecologische, sociale en governancefactoren (ESG) gebaseerde ratingsactiviteiten, en tot wijziging van Verordeningen (EU) 2019/2088 en (EU) 2023/2859. Verdere uitvoering wordt gegeven aan deze verordening middels een in voorbereiding zijnde aanvulling van het Besluit EU-verordeningen Wft.

autoriteiten of andere bij de uitvoering van verordening betrokken Europese autoriteiten mogelijk te maken.

G (1:62)

In artikel 1:62 Wft is opgenomen dat DNB de toezichthouder van een andere lidstaat om advies vraagt, indien DNB voornemens is een verklaring van geen bezwaar (vvgb) te verlenen als bedoeld in artikel 3:95 Wft. Advisering vindt plaats als de aanvrager van de vvgb een beheerder van een icbe, beleggingsonderneming, herverzekeraar, bank, levensverzekeraar, schadeverzekeraar of betaalinstantie in een andere lidstaat is, de moederonderneming van een van de hierboven genoemde ondernemingen in een andere lidstaat is, of de rechtspersoon die zeggenschap uitoefent over een van de hierboven genoemde ondernemingen in een andere lidstaat is.

Voor de vvgb's uit artikel 3:96a en 3:96c Wft die met deze implementatiewet worden ingevoerd (zie Onderdeel AAA), zijn soortgelijke bepalingen opgenomen in de artikelen 27 quater, eerste lid, en 27 duodecies, eerste lid, CRD. Ter implementatie van die artikelen wordt de huidige tekst van artikel 1:62 Wft omgezet naar een eerste lid, en wordt er een tweede lid toegevoegd aan artikel 1:62 Wft. In dit tweede lid is opgenomen dat DNB een toezichthoudende instantie in de gelegenheid stelt om advies uit te brengen alvorens DNB een vvgb verleent die ziet op het aangaan van een deelneming van betekenis dan wel een fusie of splitsing als bedoeld in artikel 3:96a of 3:96c Wft, waar een bank, beheerder van een beleggingsinstelling, beheerder van een icbe, beleggingsonderneming, herverzekeraar, levensverzekeraar of schadeverzekeraar ofwel de onderneming zijn waarin de deelneming van betekenis wordt verworven, dan wel betrokken zijn bij de fusie of splitsing, ofwel de hiervoor genoemde ondernemingen de moederonderneming zijn van die hiervoor genoemde ondernemingen, of wel dat een andere rechtspersoon zeggenschap uitoefent over de hiervoor genoemde ondernemingen waarin een deelneming van betekenis wordt verworven, dan wel een fusie of splitsing mee wordt aangegeven. Het doel hiervan is dat de betrokken toezichthouders hun beoordelingen coördineren en de consistentie van hun beslissingen waarborgen. In het besluit dat DNB uiteindelijk neemt, worden de standpunten of bezwaren van de betrokken toezichthouders(s) opgenomen.

Hierbij moet opgemerkt worden dat het nieuwe tweede lid van artikel 1:62 Wft niet alleen de beheerder van een icbe noemt, maar ook, in tegenstelling tot het eerste lid, een beheerder van een beleggingsinstelling. Dit komt doordat de nieuwe artikelen in de CRD het begrip 'vermogensbeheerder' gebruiken, waaronder de beide type beheerders vallen, terwijl het oude artikel 24 CRD alleen de beheerder van een icbe bevat.

H (1:65)

Artikel 1:65 Wft ziet op de samenwerking tussen de Nederlandse toezichthouder en toezichthouders uit staten die geen lidstaat zijn. De huidige tekst van het eerste lid van artikel 1:65 Wft gaat over de verstrekking van gegevens aan een toezichthouder van een staat die geen lidstaat is. De formulering van de tekst beschrijft dit proces slechts in termen van verstrekking door de Nederlandse toezichthouder aan de toezichthouder in een staat die geen lidstaat is.

Artikel 48 quater, tweede lid, CRD schrijft echter voor dat DNB met toezichthouders uit staten die geen lidstaten zijn over en weer gegevens kan uitwisselen betreffende het toezicht op derdeland bijkantoren. Door de beperkte formulering van 1:65, eerste lid, Wft lijkt die uitwisseling slechts één kant op te

gaan, namelijk van Nederland naar de toezichthouder in een staat die geen lidstaat is. Door de woordkeuze licht aan te passen kunnen de toezichthouders over en weer gegevens uitwisselen indien noodzakelijk voor de vervulling van hun wettelijke taken voor zover het de Nederlandse toezichthouder betreft en voor zover het nodig is voor de taakuitoefening van de toezichthouder in een staat die geen lidstaat is. Hierbij wordt opgemerkt dat het gebruikelijk is dat er schriftelijke overeenkomsten worden gesloten met de toezichthouders in de staten die geen lidstaat zijn voorafgaand aan eventuele informatie-uitwisseling.

I (1:86)

Artikel 1:86 Wft betreft de implementatie van artikel 66, tweede lid, onderdeel f, CRD waarin de administratieve maatregel is opgenomen om de stemrechten van aandeelhouders te kunnen schorsen indien die aandeelhouders verantwoordelijk worden geacht voor een inbreuk op verschillende vergunningvereisten en vereisten voor een vvgb inzake de verwerving van gekwalificeerde deelnemingen als beschreven in artikel 66, eerste lid, CRD.

Door de richtlijn wordt artikel 66 opnieuw vastgesteld. Wezenlijke verandering hierbij is dat naast de reeds bestaande bepalingen die overtreden konden worden nu ook de nieuwe bepalingen uit de artikelen 27 bis, 27 quinquies, 27 septies en 27 decies CRD met betrekking tot de deelname van betekenis verwerven en afstoten, een materiële overdracht van activa en passiva bewerkstelligen of een fusie danwel splitsing aangaan. Ter implementatie zijn de artikelen waarin de prudentieel relevante transacties zijn opgenomen (3:96a tot en met 3:96d Wft) opgenomen in artikel 1:86 Wft.

In de opsomming van artikelen in 1:86 Wft is tevens een omissie uit de vorige implementatie van CRD hersteld. In artikel 1:86 Wft had ook het goedkeuringsvereiste-artikel 21 bis CRD voor (gemengde) financiële holdings opgenomen moeten worden, nu dit artikel ook staat in de lijst met handhaafbare artikelen in artikel 66, eerste lid, CRD. Met onderhavige wijziging wordt de implementatie van artikel 21 bis CRD in artikel 3:280a Wft alsnog toegevoegd, evenals dat financiële holding en gemengde financiële holding zijn toegevoegd in de opsomming in artikel 1:86 Wft van ondernemingen waarvan de stemrechten op deelnemingen in die ondernemingen opgeschort kan worden.

J (1:104)

Artikel 1:104 Wft bevat de bevoegdheden voor de toezichthouders om een vergunning te wijzigen, geheel of gedeeltelijk in te trekken of te beperken, dan wel nadere voorschriften aan vergunningen te verbinden. Voor de vergunning voor een derdeland bijkantoor worden ter implementatie van artikel 48 quinquies CRD enkele aanpassingen in dit artikel aangebracht.

Allereerst is de tekst in artikel 1:104, eerste lid, onderdeel f, opgeknipt in verschillende subonderdelen, wat de leesbaarheid ten goede komt. Daarnaast is in subonderdeel 2° ter implementatie van artikel 48 quinquies, tweede lid, onderdeel a, derde zinsnede, CRD opgenomen dat ook een klasse 1-bijkantoor en klasse 2-bijkantoor, Wft onderworpen kan worden aan de wijzigingen van de vergunning, indien het bijkantoor zijn werkzaamheden gedurende meer dan zes maanden gestaakt heeft.

Daarnaast zijn de derdeland bijkantoren ook opgenomen in de opsomming onder onderdeel k van artikel 1:104, eerste lid, Wft waar het gaat om ondernemingen die uitdrukkelijk te kennen hebben gegeven het bedrijf niet of niet langer te zullen uitoefenen. Dit is de implementatie van artikel 48 quinquies, tweede lid, onderdeel a, tweede zin, CRD.

Tevens wordt, onder vernummering van de onderdelen o tot en met r tot q tot en met s een nieuw onderdeel o ingevoegd in artikel 1:104, eerste lid, Wft. Hiermee wordt het mogelijk om de vergunning van een derdeland bijkantoor aan te passen indien de moederonderneming van dat derdeland bijkantoor niet aan de prudentiële vereisten van die staat voldoet, of er een vermoeden is dat zij niet meer voldoet of binnen twaalf maanden niet meer zal voldoen. Hiermee wordt artikel 48 quinquies, eerste lid, onderdeel b, CRD geïmplementeerd voor wat betreft het intrekken van de vergunning. De gronden voor het weigeren van de vergunning uit hetzelfde onderdeel worden opgenomen in artikel 2:21 Wft (zie onderdeel U). Artikel 48 quinquies, eerste lid, tweede alinea schrijft voor dat de derdeland bijkantoren de toezichthouder onverwijld op de hoogte stellen wanneer de omstandigheid zoals nu opgenomen in artikel 1:104, eerste lid, onderdeel o, Wft zich voordoet. Dit is geïmplementeerd in artikel 3:43a, tweede lid, Wft (zie onderdeel II).

Ook wordt een zevende lid toegevoegd. Voor de derdeland bijkantoren geldt dat zij moeten voldoen aan anti-witwaswetgeving en bij overtreding daarvan de vergunning ingetrokken kan worden (zie artikel 1:104, eerste lid, onderdeel r (nieuw)). Dit volgt uit artikel 48 quinquies, tweede lid, onderdeel g, CRD. Deze bepaling geldt voor derdeland bijkantoren echter ook op het niveau van de moederonderneming van het derdeland bijkantoor en de groep waar het derdeland bijkantoor onderdeel van is. Als bij de moederonderneming of de groep sprake is van een vermoeden of een verhoogd risico op witwassen of terrorismefinanciering, de vergunning van het derdeland bijkantoor ook ingetrokken kan worden.

Als laatste wordt opgemerkt dat artikel 48, quinquies, eerste en tweede lid, CRD nog meer gronden kennen waarop de vergunning van een derdeland bijkantoor ingetrokken kan worden. Dit kan bijvoorbeeld wanneer het bijkantoor niet meer voldoet aan de vergunning vereisten (48, eerste lid, onderdeel a, CRD), het bijkantoor de vergunning heeft verkregen door valse verklaringen (48, tweede lid, onderdeel b, CRD) of het bijkantoor niet meer voldoet aan de wet of de vereisten waaronder de vergunning is verleend (artikel 48, tweede lid, onderdeel c en e, CRD). Deze gevallen zijn reeds opgenomen in reeds bestaande onderdelen van artikel 1:104, eerste lid, Wft. Doordat dit artikel van toepassing is op alle op grond van de Wft door de toezichthouder verleende vergunningen, behoeft artikel 1:104 Wft voor deze onderdelen van de richtlijn geen wijziging.

K (1:106b)

Artikel 22, tweede lid, CRD bevat voorschriften over de ontvangstbevestiging die de toezichthouder moet sturen als een persoon een gekwalificeerde deelneming in een bank wil verwerven of vergroten en hiervan kennisgeeft aan de toezichthouder. Artikel 22, tweede lid, is geïmplementeerd in artikel 1:106b Wft, waar in het eerste lid is opgenomen dat DNB binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging stuurt na ontvangst van de aanvraag voor een vvgb voor, in casu, verwerving of vergroting van een gekwalificeerde deelneming in een bank. De nieuwe artikelen 3:96a tot en met 3:96d Wft verlopen volgens dezelfde procedure zodat artikel 1:106b, eerste lid, ook geldt indien er een vvgb voor een deelneming van betekenis, splitsing of fusie door banken en (gemengde) financiële holdings wordt aangevraagd. Wel is het zo dat er voor de te versturen ontvangstbevestiging DNB op grond van de CRD niet twee werkdagen heeft, zoals nu voorgeschreven in artikel 1:106b, eerste lid, Wft, maar 10 werkdagen. Om dit onderscheid duidelijk te maken is het eerste lid van artikel 1:106b Wft opnieuw vastgesteld. Onderdeel a van het eerste lid bevat nu de regel dat DNB binnen twee werkdagen een ontvangstbevestiging stuurt voor de aanvragen van een vvgb en alle gegevens en bescheiden op

grond van artikel 3:95, tweede lid, met uitzondering van de vvgb bij een gekwalificeerde deelneming in een bank als bedoeld in artikel 3:95, eerste lid, onderdeel b, Wft en de vvgb-aanvraag op grond van artikel 3:96. Die vvgb-aanvragen vallen onder het tweedagenregime. In het onderdeel b van het eerste lid van artikel 1:106b is opgenomen dat DNB in drie gevallen binnen tien werkdagen een ontvangstbevestiging stuurt: a) de vvgb-aanvraag op grond van artikel 3:95, eerste lid, onderdeel b, Wft, b) de vvgb-aanvragen uit de artikel 3:96a en 3:96c Wft, en c) de kennisgevingen die banken en (gemengde) financiële holdings op grond van de artikelen 3:96b en 3:96d Wft moeten doen. Deze drie aanvragen vallen allemaal onder het tiendagenregime.

Hiermee wordt de aanpassing aan artikel 22, tweede lid, CRD en de nieuwe artikelen 27 bis, vijfde lid, 27 septies, derde lid, en 27 decies, vierde lid, CRD geïmplementeerd. Andere EU regelgeving, zoals de prudentiële kaders voor onder meer verzekeraars in de richtlijn solvabiliteit II⁵⁶ en beleggingsondernemingen in de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014⁵⁷ schrijven twee werkdagen voor als termijn voor een ontvangstbevestiging. Hierdoor kan niet uniform een termijn van 10 dagen gaan gelden voor alle type vvgb's. Opname van de artikelen 3:96b en 3:96d Wft betekent dat naast een kennisgeving voor de activa/passiva-overdracht (voorgeschreven door artikel 27 septies, derde lid, CRD), ook een ontvangstbevestiging door DNB verstuurd zal worden voor de afstoting van een deelneming van betekenis. Dat is niet voorgeschreven door de CRD maar wordt nu wel voorgeschreven door de Wft. Dit zal voor DNB een kleine moeite zijn maar komt de rechtszekerheid voor de markt wel ten goede.

In het vierde lid van artikel 1:106b wordt "artikel 3:95" vervangen door "de artikelen 3:95, 3:96a of 3:96c". Deze toevoeging is naar aanleiding van de toevoeging van artikel 1:62, tweede lid, Wft. Het advies van de toezichthoudende instantie die op grond van artikel 1:62, tweede lid, Wft geraadpleegd is door DNB wordt ook vermeld in het (ontwerp)besluit, zoals ook voorgeschreven door artikel 27 quater, vierde lid, tweede alinea, en artikel 27 duodicies, tweede lid, tweede zin, CRD.

Tevens zijn aan het artikel twee leden toegevoegd. Het vijfde lid strekt tot implementatie van artikel 27 bis, zesde lid, tweede alinea, CRD. Dit betreft de situatie dat er niet alleen een vvgb is aangevraagd voor een deelneming van betekenis *door* een bank (of (gemengde) financiële holding), maar ook dat die deelneming van betekenis plaatsvindt *in* een bank wat zelfstandig kan leiden tot een vvgb op grond van artikel 3:95 Wft. In een dergelijk geval, waarbij beide vvgb's aangevraagd moeten worden, is er sprake van enige samenloop, maar wijken de beslistermijnen die de ECB (indien DNB een ontwerpbesluit opstelt) en DNB geboden zijn in het tweede en derde lid van artikel 1:106b Wft af. In dat geval geldt dat de termijn die als laatst verloopt, de beslistermijn bepaalt.

Het nieuwe zesde lid betreft de implementatie van artikel 27 decies, derde lid, CRD. Dit lid schrijft voor dat als een vvgb wordt aangevraagd voor een fusie of splitsing, maar om die transactie te voltooien er ook een vergunningaanvraag voor een bank als bedoeld in artikel 2:11 Wft of een goedkeuring voor een (gemengde) financiële holding als bedoeld in artikel 3:280a Wft vereist is, de aanvraag niet in behandeling wordt genomen. Hiermee wordt voorkomen dat DNB

⁵⁶ Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II).

⁵⁷ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU.

een aanvraag tot een vvgb moet beoordelen terwijl er ook een volledige vergunningaanvraag voor een bank of een goedkeuring voor een (gemengde) financiële holding voorligt. In een dergelijk geval is een vvgb op grond van Op grond van artikel 4:5, vierde lid, Awb stelt DNB de aanvrager hiervan op de hoogte.

L (1:106c)

Artikel 1:106c Wft bevat procedurele bepalingen omtrent het opvragen van aanvullende informatie bij een vvgb. Dit artikel dient ter implementatie van artikel 22 CRD. De termijn die voor de ontvangstbevestiging staat opgenomen in het tweede lid van artikel 1:106c Wft wordt verlengd naar 10 dagen nu dit ook zo in artikel 22, tweede lid, CRD is opgenomen. Hiertoe is een tweede zin opgenomen om te differentiëren tussen de verschillende vvgb-procedures die gelden voor banken en (gemengde) financiële holdings die een termijn van 10 werkdagen hebben, en de overige vvgb-procedures waarvoor de termijn 2 werkdagen blijft.

Het derde lid van artikel 1:106c Wft betreft een implementatie van artikel 21 bis, tweede lid, tweede alinea, CRD waarin de samenloop is opgenomen van enerzijds het aanvragen van een goedkeuring voor een (gemengde) financiële holding en anderzijds de beoordeling van een verwerving van een gekwalificeerde deelneming in een bank op grond van artikel 22 CRD. Met de wijziging van de CRD van dat artikel wordt in deze alinea een aantal veranderingen doorgevoerd. Allereerst is opgenomen dat het niet alleen gaat om de goedkeuring van een (gemengde) financiële holding, maar tevens om de ontheffing voor een (gemengde) financiële holding als bedoeld in artikel 21 bis, vierde lid, CRD. Deze wijziging krijgt vorm in 1:106c, derde lid, Wft, doordat tevens de ontheffing van een (gemengde) financiële holding als bedoeld in artikel 3:280c Wft een reden kan zijn om de beslistermijn op te schorten indien er samenloop is met de vvgb voor de verwerving van een deelneming van betekenis op grond van artikel 3:96c, eerste lid, onderdeel a, Wft (deelneming van betekenis). De vvgbprocedures voor de gekwalificeerde deelneming en de deelneming van betekenis worden opgeschort totdat de goedkeuring of ontheffing van de (gemengde) financiële holding verleend is.

Daarnaast is het vijfde lid van artikel 1:106c Wft aangepast. Dit lid ziet op een uitzonderingsmogelijkheid voor DNB om de opschorting uit artikel 1:106c, vierde lid, in plaats van 20 dagen 30 dagen te laten duren. Hierbij is het wel nodig om in de aanhef "derde lid" te vervangen door "vierde lid" als herstel van een omissie van de Implementatiewet kapitaalvereisten 2020. Onderdeel a biedt nu de mogelijkheid als de aanvrager van de vvgb zijn zetel heeft of onder toezicht staat in een staat die geen lidstaat is de termijn met 10 dagen te verlengen naar 30 dagen. Aan die situatie worden nu toegevoegd het geval dat de onderneming waarin een deelneming van betekenis als bedoeld in artikel 3:96a, eerste lid, onderdeel a, of 3:96c, eerste lid, onderdeel a, Wft zijn zetel heeft of onder toezicht staat in een staat die niet een lidstaat is heeft, en het geval waarin een van de betrokken ondernemingen bij een fusie of splitsing als bedoeld in artikel 3:96a, onderdelen b of c, of artikel 3:96c, eerste lid, onderdelen b of c, zijn zetel heeft of onder toezicht staat in een staat niet die geen lidstaat is.

Tevens is een nieuw onderdeel c opgenomen in het vijfde lid van artikel 1:106c Wft, dat ziet op de mogelijkheid om de opschorting in te zetten indien er een uitwisseling van informatie met de toezichthoudende autoriteiten, bedoeld in artikel 1d, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme, noodzakelijk is. Dit is ter implementatie van artikel 27 bis, elfde lid, en 27 decies, zesde lid, CRD.

M (1:106d)

Artikel 1:106d bevat de *lex silencio positivo* bij een vvgb. Aan dit artikel worden drie leden toegevoegd. Het tweede lid ziet specifiek op de situatie dat er een vvgb gevraagd wordt voor een fusie of splitsing zoals bedoeld in artikel 3:96a, onderdelen b of c of artikel 3:96c, onderdelen b of c, Wft. Artikel 27 decies, zevende lid, CRD schrijft voor dat de transactie (de fusie of de splitsing) niet voltooid mag worden voordat de "bevoegde autoriteit een positief advies heeft uitgebracht". In het Nederlandse geval zal dat zijn dat de fusie of splitsing niet voltooid mag worden voordat er een vvgb door DNB (of ECB) is afgegeven. In tegenstelling tot wat artikel 27 bis, veertiende lid, CRD voorschrijft bij de deelneming van betekenis, is er bij een fusie of splitsing dus geen stilzwijgende goedkeuring. Dit is opgenomen in het nieuwe tweede lid. Daarbij is tevens de uitzondering opgenomen die is voorgeschreven in artikel 27 decies, negende lid, CRD. Indien de fusie of splitsing plaatsvindt tussen twee financieel belanghebbenden (banken danwel (gemengde) financiële holdings) van dezelfde groep is er wel sprake van een stilzwijgende goedkeuring. Hierbij wordt opgemerkt dat er bij een splitsing vanuit wordt gegaan dat hierbij dan altijd een groepssituatie ontstaat en dit artikel dus altijd van toepassing is bij de splitsing als bedoeld in artikel 3:96a, onderdeel c, of 3:96c, onderdeel c, Wft.

In het derde lid is opgenomen dat de betrokken onderneming het besluit gebruiken bij de verplichtingen bij (grensoverschrijdende) fusies en splitsingen die gelden op grond van het vennootschapsrecht in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW). Indien het een binnenlandse fusie betreft dan zullen de fuseerende of splitsende partijen zich moeten melden met de vvgb van DNB bij de notaris op grond de artikel 2:138, tweede lid, BW (fusie) of 2:334n, tweede lid, BW (splitsing). Indien er sprake is van een grensoverschrijdende fusie ligt dit net anders. Daar zal, op grond van artikel 2:333i BW (grensoverschrijdende fusie) of artikel 2:334uu BW (grensoverschrijdende splitsing) in Nederland de notaris een verklaring moeten afgeven van de rechtmatigheid van de grensoverschrijdende verrichting (het zogenaamde pre-fusie/pre-splitsing attest; gezamenlijk het pre-verrichting attest). De notaris verricht daartoe een rechtmatigheidstoets en een fraudetoets en ontvangt daartoe ook bepaalde documenten van de ondernemingen die deelnemen aan de grensoverschrijdende verrichting. Vervolgens zal de Nederlandse bank of (gemengde) financiële holding die grensoverschrijdend fuseert/splitst dit pre-atteest moeten aanleveren bij de bevoegde instantie in de lidstaat van bestemming die een verklaring afgeeft dat aan alle vereisten voor de grensoverschrijdende verrichting is voldaan (het zogenaamde slotattest). Indien Nederland de lidstaat van bestemming is voor de grensoverschrijdende verrichting is hier de notaris de bevoegde instantie die het slotattest afgeeft. Zie hiervoor artikel 2:333ia BW (fusie) en artikel 2:334vv BW (splitsing).

N (1:106e)

In artikel 1:106e Wft, dat ziet op het stellen van termijnen door DNB na goedkeuring van een vvgb op grond van artikel 3:95 of 3:96 Wft, worden de nieuwe artikelen 3:96a en 3:96c Wft toegevoegd, zodat DNB ook bij een afgegeven vvgb op basis van die artikelen een termijn kan stellen waarbinnen de handeling voltooid moet zijn. Hiermee worden de artikelen 27 bis, vijftiende lid, en 27 decies, tiende lid, CRD geïmplementeerd.

O (1:107)

Artikel 1:107 Wft schrijft voor dat er een openbaar register is waarin onder an-

dere is opgenomen welke ondernemingen een vergunning verleend hebben gekregen. Zowel DNB als de AFM houdt een dergelijk vergunningsverleningsregister bij.⁵⁸ Ter implementatie van artikel 21 bis, eerste lid, vierde alinea, worden er aan het tweede lid twee onderdelen toegevoegd. Onderdeel d voegt toe dat een goedkeuring op grond van artikel 3:280a en een vrijstelling op grond van artikel 3:280c wordt opgenomen in het register. de artikelen 3:280a en 3:280c toegevoegd. Dit zijn enerzijds het goedkeuringsartikel voor (gemengde) financiële holdings en anderzijds het artikel waarbij een (gemengde) financiële holding in Nederland een ontheffing kan verkrijgen van de verplichting om over een goedkeuring te beschikken. In dat laatste geval zal het register naast de vrijgestelde (gemengde) financiële holding tevens vermelden welke onderneming is aangewezen als onderneming waarop de verplichtingen van de (gemengde) financiële holding rusten conform artikel 3:280c Wft.

Tevens wordt een onderdeel e toegevoegd aan artikel 1:107, tweede lid, Wft. Dit onderdeel is opgenomen ter implementatie van artikel 48 bis, derde lid, CRD. Dat artikellid schrijft voor dat de toezichthouder de classificatie van de derdeland bijkantoren actualiseert indien een bijkantoor van klasse verandert. DNB zal hiervoor het register aanpassen zodat de juiste klasse van het derdeland bijkantoor vermeldt wordt. Een klasse 2-bijkantoor kan daarnaast geclassificeerd worden als een in aanmerking komend bijkantoor op grond van artikel 48 ter CRD. Ook hierbij wijzigt DNB het register zodat weergegeven wordt dat het klasse 2-bijkantoor tevens een in aanmerking komend bijkantoor is. Deze classificering zal geplaatst worden bij de inschrijving van de vergunning als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft in hetzelfde register aangezien de vergunning op grond van artikel 1:107, tweede lid.

P (1:112)

Artikel 1:112 Wft is een schakelbepaling met betrekking tot het beheerste beloningsbeleid van ondernemingen. Artikel 48 octies, tweede lid, CRD schrijft voor dat derdeland bijkantoren moeten voldoen aan de artikelen 92, 94 en 95 CRD voor de vergunning als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft. Deze artikelen uit de CRD, die zien op bepalingen omtrent het beloningsbeleid, zijn grotendeels geïmplementeerd in afdeling 1.7 van de Wft. Omdat dergelijke derdeland bijkantoren niet vallen onder de definitie van *financiële onderneming* in de Wft, en tevens het tweede lid van artikel 1:112 Wft niet van toepassing is op derdeland bijkantoren, is het derde lid ingevoegd wat specifiek op dat type bijkantoren ziet. In dit lid worden afdelingen 1.7.2 tot en met 1.7.6 Wft van overeenkomstige toepassing verklaard op een derdeland bijkantoor. Hierbij wordt het volgende opgemerkt: de artikelen 92, 94 en 95 zijn grotendeels uitgewerkt via de delegatiegrondslag in artikel 1:114 bij toezichthoudersregeling (de Regeling beheerst beloningsbeleid). Deze regeling zal aangevuld worden met de vereisten die gelden voor derdeland bijkantoren. De artikelen 92 en 94 gelden voor de derdeland bijkantoren zelf. Artikel 95 CRD, dat de oprichting vereist van een beloningscomité is echter een verplichting die rust op de moederonderneming in een staat die geen lidstaat is van het derdeland bijkantoor. Het is aan het derdeland bijkantoor om aan de toezichthouder aan te tonen hoe de vereisten van artikel 95 CRD worden vervuld door de moederonderneming. Als het recht van de staat die geen lidstaat is niet voorziet in het oprichten van een beloningscomité, dan moet het derdeland bijkantoor aantonen dat het leidinggevend orgaan in zijn toezichtfunctie (artikel 3, eerste lid, onderdeel 8, CRD) van de moederonderneming die vereist vervult.

Q (1:128)

⁵⁸ Zie www.dnb.nl/openbaar-register en www.afm.nl/nl-nl/sector/registers.

Artikel 1:128 Wft regelt het verbod voor financiële ondernemingen die staatssteun genieten om onder andere variabele beloningen uit te keren aan dagelijks beleidsbepalers en personen die een leidinggevende functie vervullen direct onder het echelon van de beleidsbepalers en verantwoordelijk zijn voor natuurlijke personen die wier werkzaamheden het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk kunnen beïnvloeden (het zogenoemde tweede echelon). Met de introductie van het nieuwe artikel 91 bis CRD wordt in het kader van de toetsing van de geschiktheid- en betrouwbaarheidseis de definitie van tweede echelon vervangen door het begrip "medewerker met een sleutelfunctie" voor banken en beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten. Zie verder de artikelsgewijze toelichting bij onderdelen Y (3:9b) en YY (4:10a), waarin dit begrip geïmplementeerd wordt. In lijn met de vervanging van het tweede echelon-begrip wordt ook artikel 1:128 Wft voor banken en beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten het tweede echelon-begrip vervangen door het begrip "medewerkers met een sleutelfunctie". Hierom wordt een nieuw artikellid opgenomen waarin verduidelijkt wordt dat niet de definitie van tweede echelon bij banken en beleggingsondernemingen in de zin van de verordening kapitaalvereisten, maar de definitie "medewerker met een sleutelfunctie" wordt gehanteerd voor de toepassing van artikel 1:128 Wft.

R (2:13a)

Artikel 2:13a Wft is de implementatie van artikel 8 bis CRD. Artikel 8 bis schrijft voor dat beleggingsondernemingen die de diensten 3 (handelen voor eigen rekening) of 6 (garanties en borgstellingen) bedoeld in bijlage I CRD uitvoeren, en een gemiddelde omvang bereiken van € 30 miljard totale activa (al dan niet in groepsverband) over een periode van twaalf opeenvolgende maanden, op grond van artikel 4, eerste lid, onderdeel 1, subonderdeel b, kwalificeren als bank en daarom een bankvergunning dienen aan te vragen. Dit geldt zowel voor beleggingsondernemingen die zelfstandig de grens van € 30 miljard bereiken (gemiddeld berekend over 12 maanden), als beleggingsondernemingen die zich in een groep bevinden die op groepsbasis € 30 miljard totale activa aanhouden. Voor die laatste berekening wordt artikel 8 bis, eerste lid, onderdeel b, CRD aangepast, waarbij is opgenomen dat dit gaat om alle in de EU gevestigde ondernemingen in de groep, inclusief bijkantoren en dochterondernemingen die gevestigd zijn buiten de EU. Omdat artikel 2:13a, eerste lid, onderdeel a, Wft reeds een dynamische verwijzing naar artikel 8 bis, eerste lid, CRD bevat is aanpassing niet nodig.

Wel is aanpassing nodig om te voorzien in de mogelijkheid die het nieuwe derde lid bis van artikel 8 bis CRD biedt. Hiermee wordt de mogelijkheid geboden dat beleggingsondernemingen bij de aanvraag van de bankvergunning tegelijkertijd een aanvraag voor een ontheffing van die verplichting indienen. Deze ontheffing zorgt ervoor dat een beleggingsonderneming a) niet over een bankvergunning hoeft te beschikken zodat zij gekwalificeerd blijft als beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten en b) vanwege aanpassing in artikel 4, eerste lid, onderdeel 1, subonderdeel b, CRR na een ontheffing ook niet kwalificeert als een bank zoals gedefinieerd in dat onderdeel van de CRR. Een aanvraag voor een ontheffing van de verplichting om een vergunning als bank aan te vragen wordt beoordeeld door de banktoezichthouder (in casu de ECB op basis van een ontwerpbesluit van DNB). De ontheffing maakt het mogelijk dat beleggingsondernemingen die weliswaar de grens van € 30 miljard activa slechten, maar qua risico's juist niet lijken op banken van een dergelijke omvang, uitgezonderd kunnen worden van de plicht om een bankvergunning aan te vragen. Bij beoordeling van de aanvraag houdt de toezichthouder rekening met onder meer de groepsstructuur en de verdeling van

activa over de groep, de modaliteit van de activiteiten die de beleggingsonderneming verricht in de lidstaat en de EU als geheel, en het systeemrisico van die activiteiten.

De aanpassing die hiervoor benodigd is, is tweeledig. Enerzijds wordt er aan artikel 2:13a, eerste lid, onderdeel a, Wft de zinsnede "al dan niet gelijktijdig met een verzoek tot ontheffing als bedoeld in artikel 8 bis, derde lid bis, van de richtlijn kapitaalvereisten" ingevoegd na de huidige tekst van onderdeel a. Hiermee wordt duidelijk dat de aanvraag voor een ontheffing altijd gepaard moet gaan met de aanvraag van een bankvergunning. De verwachting is dat EBA nadere duiding zal geven over hoe precies omgegaan moet worden met de aanvraag voor een ontheffing in relatie tot de aanvraag van een bankvergunning.

Daarnaast is onder vernummering van het tweede tot en met vierde lid tot derde tot en met vijfde lid een nieuw tweede lid ingevoegd. Hierin is opgenomen dat DNB, na een gelijktijdig bij de aanvraag als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, ingediend verzoek, ontheffing kan verlenen van het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 2:12, eerste lid, indien de bank voldoet aan de vereisten van artikel 8 bis, derde lid bis, CRD. Hiermee is artikel 8 bis, derde lid bis, eerste alinea, CRD geïmplementeerd. Een beleggingsonderneming zal dus altijd een verzoek om een vergunning als bedoeld in artikel 2:12, eerste lid, Wft moeten indienen. Tegelijkertijd kan zij daarbij dus het verzoek doen voor een ontheffing. DNB zal bij de beoordeling van het verzoek tot ontheffing rekening moeten houden met de technische reguleringsnormen die overeenkomstig artikel 8 bis, zevende lid, CRD door EBA opgesteld worden.

S (paragraaf 2.2.2.3)

Paragraaf 2.2.2.3 van de Wft bevat de vereisten voor vergunningverlening aan een bijkantoor van een bank met zetel in een staat die geen lidstaat is. Na implementatie van de CRD dekt het opschrift de lading niet helemaal meer van hetgeen qua artikelen hieronder is opgenomen. Het zijn tenslotte niet altijd banken uit een staat die geen lidstaat is die een derdeland bijkantoor willen oprichten in Nederland, het kunnen ook andere ondernemingen zijn die de bancaire diensten 1, 2 of 6 uit bijlage I CRD uitvoeren. Hierom wordt ook de titel van de paragraaf aangepast, waarbij het woord 'banken' wordt vervangen door 'ondernemingen'.

T (2:20)

Artikel 2:20 Wft bevatte voorheen het verbod om zonder een daartoe door DNB verleende vergunning het bedrijf van bank uit te oefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor. Dit artikel wordt opnieuw vastgesteld ter implementatie van het derdeland bijkantorenregime uit de richtlijn.

In het nieuw geformuleerde artikel bestaat het eerste lid uit twee delen. Enerzijds is er het verbod om in Nederland de bancaire diensten 1,2 of 6, genoemd in bijlage I van de CRD uit te voeren door een onderneming in een derde land. Voor de bancaire dienst 1, het aantrekken van opvorderbare gelden, geldt dit verbod, vastgelegd in artikel 3:5 Wft, altijd ongeacht wie de dienst wil verrichten of waarvandaan. Het is ook verboden om de bancaire diensten 2 of 6 van bijlage I CRD te verrichten in Nederland, indien de onderneming in het derde land een bank zou zijn geweest indien zij haar zetel in Nederland zou hebben. Het tweede gedeelte van het eerste lid ziet erop dat ook verboden is om de hierboven genoemde diensten in Nederland uit te voeren vanuit een in Nederland gevestigd bijkantoor zonder dat er een vergunning is verstrekt door de Nederlandse Bank. Dit betekent dat voor het verlenen van deze type diensten

altijd een in Nederland gelegen bijkantoor met een daartoe verstrekte vergunning vereist is. Uiteraard kan een derdeland bijkantoor ook andere bancaire diensten verlenen dan de diensten 1, 2 of 6 uit bijlage I CRD als de moederonderneming in een staat die geen lidstaat is die diensten ook mag verlenen (zie artikel 48, vierde lid, onderdeel b, CRD).

Overigens wordt hierbij opgemerkt dat de bancaire dienst 2 uit bijlage I CRD het verstrekken van leningen, waaronder consumentenkrediet, kredietovereenkomsten met betrekking tot onroerend goed, factoring (met of zonder regres), financiering van commerciële transacties (met inbegrip van voorschotten) betreft. Als een onderneming in een derde land deze dienst wil verlenen in Nederland, maar niet gekwalificeerd zou worden als bank ware zij in de EU gevestigd, zij aan andere vergunningsartikelen zal moeten voldoen, zoals artikel 2:60 Wft met betrekking tot het verbod op het aanbieden van krediet zonder vergunning.

Hierbij dient tevens opgemerkt te worden dat hiermee het begrip 'bijkantoor van een bank' verdwijnt. De moederonderneming in een staat die geen lidstaat is hoeft geen bank te zijn. Het kan ook zo zijn dat dit een ander type onderneming is, die op basis van zijn vergunning in de staat die geen lidstaat is het is toegestaan om bancaire diensten te verrichten. De CRD schrijft namelijk voor dat, ongeacht het type onderneming in de staat die geen lidstaat is, het verplicht is om een derdeland bijkantoorvergunning aan te vragen indien er sprake is van deposito's aantrekken. Voor de diensten 2 of 6 met betrekking tot krediet verstrekken of garanties afgeven, geldt de vergunningsplicht alleen indien de onderneming in een staat die geen lidstaat is, als bank zou worden beschouwd indien zij hier gevestigd zou zijn. Overigens geldt dit ook voor de grote beleggingsondernemingen die op grond van de definitie van bank in de CRR als bank worden beschouwd en een bankvergunning dienen te hebben.

Het tweede lid betreft de implementatie van artikel 21 quater, tweede en derde lid, CRD. In het tweede lid is opgenomen dat als een onderneming in het derde land de diensten zoals beschreven in artikel 2:20, eerste lid, Wft verleent, er een uitzondering op het verbod en vergunningplicht geldt in drie situaties:

a. reverse solicitation-uitzondering

Reverse solicitation is het verschijnsel waarin een niet-professionele client, een tegenpartij of een professionele client als bedoeld in deel II van bijlage II van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 op eigen initiatief een onderneming uit een staat die geen lidstaat is benadert voor het verlenen van een dienst, de onderneming uit een staat die geen lidstaat is in dat specifieke geval en onder specifieke voorwaarden, die gevraagde diensten of activiteiten kan verrichten in Nederland zonder dat zij in overtreding is van het verbod bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft. Hiermee worden de fundamentele rechten van EU-burgers gewaarborgd, doordat deze zich tot niet-EU partijen kunnen wenden om van die partijen diensten af te nemen zolang dit maar exclusief op het eigen initiatief van de EU-partij plaatsvindt. In zowel de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (artikel 42) als in de verordening cryptoactiva⁵⁹ (artikel 61) zijn dergelijke *reverse solicitation* bepalingen eerder opgenomen.

Hierbij zijn een aantal voorwaarden van belang om onder de uitzondering van *reverse solicitation* te vallen. Dit betreft allereerst het genoemde 'exclusief op eigen initiatief' wat zeer strikt geïnterpreteerd dient te worden. Elke poging, al

⁵⁹ Verordening (EU) 2023/1114 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2023 betreffende cryptoactivamarkten en tot wijziging van verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 1095/2010 en richtlijnen 2013/36/EU en (EU) 2019/1937.

dan niet indirect, door een onderneming uit een staat die geen lidstaat is om een klant over te halen een dienst af te nemen, zorgt ervoor dat dit geen *reverse solicitation* meer is. Hierbij kan ook gedacht worden aan enerzijds het omzeilen van het op eigen initiatief-principe door klanten te laten aanvinken dat dit op eigen initiatief was.⁶⁰ Anderzijds is het ook niet toegestaan om bijvoorbeeld reclame te maken (op social media), met als doel EU-burgers in Nederland een dienst te laten afnemen, of bijvoorbeeld AI-systemen te gebruiken om zo producten te kunnen presenteren. Een onderneming uit een staat die geen lidstaat is moet kunnen aantonen dat de afname van een dienst door een EU-burger op eigen initiatief tot stand kwam.

Daarnaast is het ook, op grond van artikel 21 quater, tweede lid, tweede alinea, CRD, niet toegestaan om klanten op indirecte wijze te benaderen via een entiteit die namens haar optreedt of nauwe banden heeft met de onderneming uit een staat die geen lidstaat is. Hieronder valt ter illustratie bijvoorbeeld ook het betalen van (f)influencers op social media om reclame te maken voor diensten.

Tevens is het niet toegestaan, op grond van artikel 21 quater, derde lid, CRD om andere producten, activiteiten of diensten aan te bieden indien er een dienst wordt afgenomen door een EU-burger, tenzij deze andere dienst noodzakelijk is voor de initieel aangevraagde dienst. Ter illustratie, als een EU-burger een lening wil afsluiten, dan kan een noodzakelijke dienst zijn dat deze persoon ook een rekening kan aanhouden bij de onderneming uit een staat die geen lidstaat is om die lening af te betalen. In dat geval is er geen sprake van reverse solicitation en geldt de verplichting om over een vergunning te beschikken.

b. dienstverlening aan banken

Interbancaire dienstverlening over grenzen heen moet niet leiden tot een verplichting voor een onderneming uit een staat die geen lidstaat is om een bijkantoor te vestigen in Nederland indien zij alleen diensten verlenen aan Nederlandse banken en niet aan andere partijen (en behoudens de uitzonderingen onder a en c).

c. intragroepsdienstverlening

Voor intragroepsdienstverlening geldt eveneens dat het aanbieden van diensten door een onderneming uit een staat die geen lidstaat is niet leidt tot de verplichting om een bijkantoor in Nederland te vestigen. Het gaat om gevallen waarin een onderneming diensten verstrekt aan een onderneming in Nederland die zich in dezelfde groep bevindt als de onderneming uit een staat die geen lidstaat is.

In het derde lid van artikel 2:20 Wft is de uitzondering opgenomen uit artikel 21 quater, vierde lid, CRD voor wanneer de in het eerste lid genoemde activiteiten direct gerelateerd zijn aan de verlening en noodzakelijk zijn ter uitvoering van de in bijlage I, deel A van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 genoemde activiteiten. Deze uitzondering is opgenomen omdat ter uitvoering en ondersteuning van diensten uit de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 ondernemingen diensten kunnen verrichten die vallen onder de diensten 1, 2 of 6 uit bijlage I van de CRD. Ter illustratie kan het bijvoorbeeld zijn dat de dienst portefeuillebeheer uit bijlage I, deel A, onderdeel 4, van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 wordt uitgevoerd. Het kan daarvoor noodzakelijk zijn om tijdelijk opvorderbare gelden aan te houden (wat dienst 1 uit bijlage I CRD is). Een ander voorbeeld is

⁶⁰ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma35-43-2509_state-ment_on_reverse_solicitation.pdf.

het verstrekken van leningen (dienst 2 uit bijlage I CRD): dit valt alleen onder de uitzondering van artikel 21 quater, vierde lid, CRD als die lening gerelateerd is aan transacties in een of meer financiële instrumenten en de onderneming die de lening verstrekt zelf betrokken is bij de transactie. Dit betreft dan namelijk dienst 2 uit bijlage I, deel B, van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014. Ook als een onderneming op zelfstandige basis bijvoorbeeld het bewaren van effecten en bewaarnemingsdiensten (*safekeeping and custody services*) aanbiedt, valt zij onder de uitzondering van artikel 21 quater, vierde lid, CRD. Dat wordt anders als zij daarnaast ook opvorderbare gelden aantrekt of leningen verstrekt.

U (2:21)

Artikel 2:21 Wft bevat de vereisten waaraan een te vestigen bijkantoor van een onderneming uit een staat die geen lidstaat is moet voldoen om een vergunning als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft te krijgen. Voorheen bevatte artikel 2:21 Wft veel van dezelfde vereisten als artikel 2:12 Wft waaraan een bank met zetel in Nederland moet voldoen. Voorheen werden er tevens vanuit de CRD nauwelijks vereisten opgelegd aan derdeland bijkantoren. Bovendien rustte de verplichting die in de Wft was opgenomen vaak op de moederonderneming uit een staat die geen lidstaat is omdat juridisch gezien een bijkantoor geen eigen juridische entiteit is. In Nederland was er reeds een uitgebreid regime aanwezig voor bijkantoren van derdeland banken. Met de komst van de richtlijn is het nodig daar aanpassingen aan te maken omdat, zoals eerder geschreven, het niet louter meer banken uit staten die geen lidstaat zijn betreft die een bijkantoor in Nederland kunnen vestigen. Ook zijn er nieuwe vereisten gaan gelden voor zowel de aanvrager in een staat die geen lidstaat is, als het bijkantoor dat in Nederland wordt gevestigd. Omwille van de duidelijkheid is daarom de lijst met vereisten waaraan een derdeland bijkantoor moet voldoen opnieuw vastgesteld.

Artikel 2:21, eerste lid, bevat nu alle cumulatieve vereisten waaraan zowel de toezichthouder, de aanvrager (de hoofdonderneming in een staat die geen lidstaat is) als het bijkantoor (wat wordt gevestigd in Nederland) moet voldoen alvorens een vergunning voor een derdeland bijkantoor wordt verleend. Deze voorwaarden zijn uitgesplitst in drie onderdelen in artikel 2:21, eerste lid, Wft.

Onderdeel a vereist dat DNB als toezichthouder zich ervan vergewist dat aan de vereisten van artikel 48 quater, vierde lid, onderdeel e en f, CRD is voldaan. Dit betreft artikel 48 quater, vierde lid, onderdeel e, CRD omtrent het kunnen verkrijgen van alle informatie die nodig is voor adequaat toezicht op het bijkantoor (bijvoorbeeld via gesloten overeenkomsten met de toezichthouder van de hoofdonderneming in de staat die geen lidstaat is). Artikel 48 quater, vierde lid, onderdeel f, CRD vereist dat er geen redelijke gronden zijn om te vermoeden dat het bijkantoor in Nederland gebruikt gaat worden voor witwassen of terrorismefinanciering.

Onderdeel b vereist dat de aanvrager voldoet aan artikel 48 quater, vierde lid, onderdelen b en c, CRD. Dit betreft de voorwaarde dat de activiteiten die de aanvrager wil gaan ontplooiën vanuit het bijkantoor vallen onder de vergunning die de hoofdonderneming bezit in de staat die geen lidstaat is en dat zij voor die activiteiten onder toezicht staat. Daarnaast betreft dit de voorwaarde dat de toezichthouder van de hoofdonderneming in de staat die geen lidstaat is in kennis is gesteld van de aanvraag voor een vergunning en alle documenten daarvoor heeft ontvangen (artikel 48 quater, vierde lid, onderdeel c, CRD).

Tevens zijn in onderdeel b de vereisten opgenomen die van toepassing zijn op het bijkantoor. Daarbij zijn enkele aanpassingen gemaakt in vergelijking met

de reeds bestaande tekst van artikel 2:21, eerste lid, Wft. Allereerst is artikel 3:18 Wft met betrekking tot uitbesteding aan een derde opgenomen. Voorheen gold op grond van artikel 3:23, tweede lid, Wft de bepaling uit de Wft over uitbesteding (artikel 3:18 Wft) al voor de bank in het derde land. Met de komst van het derdeland bijkantorenregime gelden bepalingen omtrent uitbesteding voor het bijkantoor zelf, zoals ook volgt uit artikel 48 octies, vijfde lid, CRD. In het nieuwe artikel 3:23a Wft (zie onderdeel GG) wordt artikel 3:18 Wft van overeenkomstige toepassing verklaard op de derdeland bijkantoren. Tevens is artikel 3:46 verwijderd uit de lijst, nu dat artikel vervalt. Zie voor de toelichting daarbij onderdeel II (3:46). De laatste aanpassing aan de opsomming met artikelen betreft boekingsvereisten. Op grond van artikel 48 nonies CRD gelden er specifieke boekingsvereisten voor derdeland bijkantoren. Het voldoen aan deze vereisten is opgenomen in het nieuwe artikel 3:80a Wft en hieraan dient, op grond van artikel 48 quater, vierde lid, onderdeel a, voldaan te zijn bij de vergunningaanvraag. Daarom is de verwijzing naar artikel 3:75 Wft verwijderd uit de lijst ten opzichte van het oude artikel 2:21 Wft.

Als laatste bevat onderdeel c het vereiste dat artikel 48 quinquies, eerste lid, onderdeel b, CRD niet van toepassing is. Hierin is opgenomen dat er een weigeringsgrond bestaat voor de verlening van een vergunning voor een derdeland bijkantoor indien de hoofdonderneming of de groep waartoe de hoofdonderneming behoort niet aan de prudentiële vereisten voldoet die van kracht zijn op de hoofdonderneming (of groep) in de staat die geen lidstaat is. Ook als DNB redelijke gronden heeft om te vermoeden dat er binnenkort niet voldaan wordt aan de prudentiële vereisten of dat zij binnen twaalf maanden inbreuk pleegt op die vereisten, kan zij de vergunning voor een derdeland bijkantoor weigeren.

Naast aanpassing van het eerste lid van artikel 2:21 Wft wordt er een lid toegevoegd. Het nieuwe vierde lid ziet op hetgeen op de vergunning vermeld moet worden.

Dit betreft allereerst de diensten die het derdeland bijkantoor mag verrichten in Nederland wanneer zij de vergunning heeft verkregen. Het verlenen van de diensten door het derdeland bijkantoor is namelijk afhankelijk van de diensten die de hoofdonderneming in de staat die geen lidstaat is volgens de vergunning aldaar kan verlenen. Het is bijvoorbeeld niet toegestaan om, als de hoofdonderneming in de staat die geen lidstaat is geen vergunning heeft voor het aantrekken van opvorderbare gelden (dienst 1), hiervoor wel een vergunning voor het derdeland bijkantoor voor die dienst aan te vragen.

Ten tweede vermeldt de vergunning of het derdeland bijkantoor een klasse 1-bijkantoor of klasse 2-bijkantoor is. Ten derde vermeldt de vergunning ook of het derdeland bijkantoor een in aanmerking komend bijkantoor is. Zie voor meer toelichting hierover onderdeel A.

V (2:22)

Artikel 2:22 Wft ziet op het verlenen van beleggingsdiensten of het verrichten van beleggingsactiviteiten vanuit een door een bank in een derdeland gevestigd bijkantoor in Nederland. Deze mogelijkheid komt voort uit de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014, en het nieuwe derdeland bijkantorenregime uit de richtlijn staat hier niet aan in de weg. Wel dient daartoe de aanhef aangepast te worden. Allereerst wordt nu verwezen naar artikel 2:20, eerste lid, Wft in plaats van alleen artikel 2:20 Wft. Daarnaast is de zinsnede "aan een bank die naast de uitoefening van het bedrijf van bank" vervangen door "aan een bank die naast de activiteiten bedoeld in artikel 2:20, eerste lid". Hiermee volgt ook artikel 2:22 Wft het nieuw geformuleerde artikel

2:20, eerste lid, Wft.

W (2:62a)

Artikel 2:60 bevat het verbod om zonder daartoe strekkende vergunning krediet aan te bieden in Nederland. De artikelen 2:61 en 2:62 bevatten uitzonderingen op dat verbod voor ondernemingen die op basis van hun vergunning (als bijvoorbeeld bank of verzekeraar) krediet mogen aanbieden zonder dat zij een specifieke vergunning op grond van artikel 2:60 nodig hebben. Kredietverlening betreft, tevens, de kredietverlening zoals bedoeld in bijlage I, onderdeel 2, CRD. Als een derdeland bijkantoor een vergunning als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft verkrijgt, zou het derdeland bijkantoor daarmee ook uitgezonderd moeten zijn van het verbod als bedoeld in artikel 2:60, eerste lid, Wft. Door de toevoeging van artikel 2:62a wordt dit mogelijk gemaakt. Artikel 2:62a Wft zondert klasse 1-bijkantoren en klasse 2-bijkantoren uit van het verbod in artikel 2:60, eerste lid, Wft, indien de vergunning van het derdeland bijkantoor het toestaat om de dienst 2 (kredietverlening) te verlenen.

X (3:5)

Artikel 3:5, eerste lid, Wft bevat het verbod om in Nederland in de uitoefening van een bedrijf van het publiek opvorderbare gelden aan te trekken, ter beschikking te verkrijgen of ter beschikking te hebben. Het huidige artikel 3:5, tweede lid, onderdeel a, Wft schrijft voor dat het eerste lid is niet van toepassing op banken die een vergunning hebben als bedoeld in artikel 2:11, eerste lid, of 2:20 Wft. Vanwege de aanpassingen aan de vergunningverlening voor derdeland bijkantoren wordt het tweede lid aangepast.

In onderdeel a vervalt "of 2:20". Het is niet meer het geval dat alleen derdeland banken een bijkantoor met een vergunning als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft kunnen vestigen. Daarom wordt er onder verlettering van de onderdelen c tot en met e een nieuw onderdeel c ingevoegd, waarin is opgenomen dat klasse 1-bijkantoren en klasse 2-bijkantoren ook uitgezonderd zijn van het verbod van artikel 3:5 Wft. Dit is wel alleen maar het geval als de vergunning vermeldt dat het derdeland bijkantoor de dienst 1 zoals beschreven in bijlage I, onder 1, CRD mag verrichten. Het kan namelijk het geval zijn dat een vergunning voor een derdeland bijkantoor als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid, Wft wordt verleend als er vanuit dat bijkantoor alleen de diensten 2 of 6 uit bijlage I CRD verricht gaan worden. Dergelijke bijkantoren mogen dan niet opvorderbare gelden aantrekken in Nederland en moeten in dat geval geen uitzondering hebben op het verbod van 3:5 Wft.

Onderdeel e (nieuw) wordt aangepast. Dit onderdeel bevat een uitzondering voor het aantrekken van opvorderbare gelden in het kader van de prospectusverordening. Hieraan wordt toegevoegd dat het eerste lid ook niet van toepassing is op het aantrekken van opvorderbare gelden indien er sprake is van reverse solicitation wat al eerder beschreven is bij de vergunningverlening voor derdeland bijkantoren in artikel 2:20 Wft (zie onderdeel T). De Europese Commissie heeft ervoor gekozen om deze uitzondering expliciet op te nemen bij de vergunningverlening voor derdeland bijkantoren. Deze explicitering wordt doorgetrokken naar het in artikel 3:5 Wft vervatte verbod voor het aantrekken van opvorderbare gelden. Hiermee is duidelijk dat in de gevallen van reverse solicitation er niet alleen een uitzondering is op de vestiging van een derdeland bijkantoor en vergunningverzekering uit artikel 2:20, eerste lid, Wft maar ook er geen sprake is van overtreding van het verbod op het aantrekken van opvorderbare gelden. De bij artikel 2:20, tweede lid, Wft beschreven voorwaarden gelden hier onverkort: het is uitsluitend op eigen initiatief van de Nederlandse

cliënt wat zeer restrictief geïnterpreteerd moet worden, op indirecte wijze benaderen van cliënten is niet toegestaan (artikel 21 quater, tweede lid, tweede alinea, CRD), en er mogen geen andere diensten aangeboden worden dan die strikt noodzakelijk zijn om de oorspronkelijk aangevraagde dienst uit te voeren (artikel 21 quater, derde lid, CRD).

Y, Z en AA (3:8, 3:9 en 3:9b)

Met de introductie van artikel 91 bis CRD wordt een nieuwe bepaling t.a.v. de geschiktheid- en betrouwbaarheidseis geïntroduceerd voor "medewerkers met een sleutelfunctie" van banken (zie artikel 4:10a voor de wijziging voor beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten). Dit zijn personen die geen lid zijn van het leidinggevend orgaan van de bank, maar wel invloed van betekenis hebben op de leiding van de bank. Dit begrip is breder dan de huidige definitie van tweede echelon dat gebruikt wordt in de Wft, dat alleen ziet op personen die een leidinggevende functie vervullen direct onder het echelon van de beleidsbepaler en verantwoordelijk zijn voor natuurlijke personen wier werkzaamheden het risicoprofiel van de onderneming wezenlijk kunnen beïnvloeden. Er is daarom voor gekozen om het tweede echelon begrip, voor wat banken betreft, te vervangen. Hiertoe vervalt in zowel artikel 3:8, eerste lid, derde zin, als 3:9, eerste lid, derde zin, het woord 'bank' waardoor het tweede echelon-begrip niet meer geldt voor banken.

Met de toevoeging van onderdeel d aan artikel 3:8, derde lid, Wft en de toevoeging van het vierde lid aan artikel 3:9 Wft wordt artikel 91, eerste lid, CRD geïmplementeerd. De geschiktheid en betrouwbaarheid van tijdelijk bewindvoerders en bijzondere bestuurders worden op grond van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen⁶¹ getoetst nu deze personen aangesteld worden door de toezichthouder in een snel verslechterende situatie (tijdelijk bewindvoerder) of als een bank of beleggingsonderneming faalt en in afwikkeling belandt (bijzonder bestuurder). Er is daarom voor gekozen om in artikel 91 CRD te verduidelijken dat de geschiktheid en betrouwbaarheidstoets op grond van artikel 91 CRD niet op deze bestuurders van toepassing. Omwille van de duidelijkheid is dit ook in artikel 3:8, derde lid, Wft opgenomen.

Het nieuwe artikel 3:9b Wft voorziet in de implementatie van artikel 91 bis CRD. Op de medewerkers met een sleutelfunctie worden de artikelen 3:8 en 3:9 van overeenkomstige toepassing verklaard. In het tweede lid wordt een delegatiegrondslag opgenomen om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over de wijze hoe de geschiktheid en betrouwbaarheid van de in het eerste lid bedoelde medewerkers met een sleutelfunctie vastgesteld kan worden. Hiermee worden artikel 91 bis, tweede tot en met zevende lid, CRD geïmplementeerd. Deze bepalingen stellen verplichtingen aan banken ten aanzien van het toetsen van de betrouwbaarheid van medewerkers met een sleutelfunctie, zoals:

- het moment van toetsing (zie artikel 91 bis, tweede lid, CRD);
- het nemen van maatregelen indien een medewerker met een sleutelfunctie niet voldoet aan de geschiktheid en betrouwbaarheid (zie artikel 91 bis, derde lid, CRD);

⁶¹ Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012, van het Europees Parlement en de Raad. Zie tevens de EBA richtsnoeren voor het beoordelen van de geschiktheid van leden van het leidinggevend orgaan en medewerkers met een sleutelfunctie (EBA/GL/2021/06), specifiek onderdelen 203-207.

- de verplichting om informatie over de geschiktheid en betrouwbaarheid van medewerkers met een sleutelfunctie actueel te houden (zie artikel 91 bis, vierde lid, CRD).

Deze bepalingen worden uitgewerkt bij of krachtens algemene maatregel van bestuur. Ook bevat artikel 91 bis, vijfde tot en met zevende lid, CRD specifieke verplichtingen voor de toetsing van hoofden van de risicobeheer-, compliance- of interneauditfuncties en de financieel directeur als deze hoofden of die directeur geen lid zijn van het leidinggevend orgaan. Een deel van artikel 91 bis, vijfde en zesde lid, CRD, namelijk de bevoegdheid van de toezichthouder om opnieuw de geschiktheid te beoordelen indien feiten of andere omstandigheden bekend worden die van invloed kunnen zijn op de geschiktheid, is reeds geïmplementeerd in artikel 33 Bpr.

BB (3:11)

Artikel 3:11 Wft verklaart de artikelen 3:8, 3:9 en 3:10 Wft van overeenkomstige toepassing op bijkantoren van derdeland banken. Vanwege de aanpassingen in artikel 2:20, eerste lid, Wft wordt "van banken met zetel in een staat die geen lidstaat is" vervangen door "met een vergunning als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid". Op grond van artikel 3:11 Wft zijn de artikelen 3:8, 3:9 en 3:10 Wft van overeenkomstige toepassing op bijkantoren van banken in een staat die geen lidstaat is. Deze bepalingen zullen ook van overeenkomstige toepassing zijn op derdeland bijkantoren gezien de vereisten aan de interne governance voor derdeland bijkantoren op grond van artikel 48 octies CRD. De toetsing van de geschiktheid en betrouwbaarheid voor het derdeland bijkantoor ziet op de twee beleidsbepalers die op grond van artikel 48 octies, eerste lid, CRD (en artikel 3:21 Wft) aanwezig moeten zijn.

CC (3:18a.1)

Artikel 3:18a.1 wordt nieuw ingevoegd ter implementatie van artikel 100, derde lid, CRD. Hierin is voorgeschreven dat banken, beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten en andere partijen die in het kader van stresstests optreden in een raadgevende functie voor banken of beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten zich onthouden, in het kader van stresstesten voor toezichtdoeleinden van belemmerende gedragingen. Belemmerende gedragingen zijn bijvoorbeeld benchmarking, onderlinge uitwisseling van informatie, afspraken over gemeenschappelijk gedrag of optimalisering van hun bijdragen met als doel het belemmeren van die stresstesten. Voor de duidelijkheid ziet dit alleen op de stresstesten uitgevoerd door de toezichthouder, en niet op de interne stresstesten.

DD (3:18ab)

Artikel 3:18ab Wft wordt ingevoegd in de Wft ter implementatie van artikel 48 quindecies CRD. Dit artikel voorziet in het uitvoeren van de toetsing en evaluatie door de toezichthouder van de regelingen, strategieën, processen en mechanismen die het derdeland bijkantoor uitvoert. Dit is gelijkend aan het standaard Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) voor in Nederland gevestigde banken uit artikel 3:18a Wft.

Het eerste lid van artikel 3:18ab Wft schrijft voor dat DNB periodiek controleert of het derdeland bijkantoor voldoet aan de vereisten bedoeld in artikel 2:21, eerste lid, Wft.

Het tweede lid bepaalt dat DNB op grond van de evaluatie in het eerste lid beoordeelt of een derdeland bijkantoor haar bedrijfsvoering op orde heeft, en de

aangehouden liquiditeit en solvabiliteit een degelijk beheer, solide dekking en levensvatbaarheid van het bijkantoor waarborgen. De evaluatie uit het tweede lid kan gebruikt worden als informatie om na te gaan of het nodig is om maatregelen op te leggen op grond van het nieuwe artikel 3:111a.1 Wft (zie onderdeel MMM).

Het derde lid van artikel 3:18ab Wft schrijft voor dat DNB de frequentie en omvang van de SREP afstemt op de aard, omvang, complexiteit en classificatie van het bijkantoor. Hiermee kan enige mate van proportionaliteit worden bevestigd door de toezichthouder zoals vereist door artikel 48 quinquies, derde lid, CRD.

EE (3:21)

In artikel 3:21, eerste lid, Wft wordt "van een bank met zetel in een staat die geen lidstaat is" vervangen door "met een vergunning als bedoeld in artikel 2:20, eerste lid". Dit artikel stelt dat ten minste twee natuurlijke personen het dagelijks beleid bepalen van een derdeland bijkantoor (eerste lid) en dat deze personen zich in Nederland bevinden (tweede lid). Hiermee is artikel 48 octies, eerste lid, eerste zin, CRD geïmplementeerd.

FF en GG (3:23 en 3:23a)

Artikel 3:23 Wft bevat een schakelbepaling waarmee de artikelen uit de reeks 3:17 tot en met 3:18 Wft van overeenkomstige toepassing werden verklaard op enerzijds derdelanden banken en anderzijds de bijkantoren van derdeland banken. Omdat door de komst van het derdeland bijkantorenregime er geen sprake meer is van dat het altijd een bank is in het derdeland, komen de onderdelen twee en drie te vervallen. Het tweede lid dat vervalt legt de vereisten uit de artikelen 3:17 en 3:18 Wft op aan de moederonderneming in een staat die geen lidstaat is, omdat deze vereisten niet voldaan konden worden door het bijkantoor van een dergelijke bank in Nederland. De artikelen 3:17b en 3:17c Wft konden wel door het bijkantoor zelf worden voldaan, wat de reden is dat deze vereisten op het bijkantoor zelf kwamen te rusten middels het derde lid van artikel 3:23 Wft. Alle vereisten komen onder het nieuwe regime op het derdeland bijkantoor zelf te rusten, waardoor het tweede en derde lid van artikel 3:23 Wft niet meer nodig zijn. Door het vervallen van het tweede en derde lid kan ook de aanduiding "1." voor het eerste lid vervallen.

Artikel 3:23a Wft wordt ingevoegd ter vervanging van de bepalingen in artikel 3:23 Wft. Op het derdeland bijkantoor worden de artikelen 3:17 tot en met 3:18 Wft van overeenkomstige toepassing verklaard. Hiermee moeten derdeland bijkantoren dus voldoen aan de bepalingen omtrent de beheerste en integere bedrijfsvoering (3:17 Wft), de eed (3:17b Wft), de tuchtregeling (3:17c Wft) en uitbesteding (3:18 Wft). Hiermee wordt tevens de optie mogelijk om op het niveau van algemene maatregel van bestuur nadere invulling te geven aan de bedrijfsvoering en uitbesteding.

In het tweede lid is de mogelijkheid opgenomen dat DNB nadere eisen oplegt als bedoeld in artikel 48 octies, tweede en derde lid, CRD. Dit betreft de bevoegdheid om een klasse 1-bijkantoor te verplichten een plaatselijk beheerscomité (vergelijkbaar met het leidinggevend orgaan in zijn leidinggevende functie als bedoeld in artikel 3, eerste lid, onderdeel 8 bis CRD) op te richten of van een klasse 2-bijkantoor te verlangen dat zij hoofden van internecontrolefuncties aanstelt.

Op grond van het derde lid dient een derdeland bijkantoor ervoor te zorgen dat er regelmatig een externe audit gedaan wordt waarbij gecontroleerd wordt of

het derdeland bijkantoor voldoet aan de vereisten uit artikel 48 octies CRD.

Het vierde lid schrijft voor dat DNB de frequentie van de externe audit vaststelt en de verwachting daaromtrent mededeelt aan het derdeland bijkantoor. Hierbij dient DNB een proportionele afweging te maken die recht doet aan enerzijds het belang van DNB als toezichthouder op derdeland bijkantoren en anderzijds de regeldruk voor een derdeland bijkantoor van een dergelijke externe audit.

HH en II (3:43 en 3:43a)

Artikel 3:43 Wft, dat artikel 3:32 Wft van overeenkomstige toepassing verklaart op bijkantoren van derdeland banken, wordt aangepast nu het niet meer het geval is dat er altijd sprake is van een bank in een staat die geen lidstaat is dat een bijkantoor vestigt in Nederland. Hierom wordt het artikel 3:32 Wft uit het eerste lid gehaald, evenals het woord bank. Het eerste lid geldt nog steeds voor verzekeraars.

In het tweede lid vervalt ook "bank of" en "artikel 2:21, tweede lid". Deze materie zal nu voor derdeland bijkantoren worden opgenomen in een nieuw artikel 3:43a Wft.

Artikel 3:43a Wft wordt ingevoegd om het mogelijk te maken dat wordt voorgeschreven dat derdeland bijkantoren bij wijzigingen in het bijkantoor DNB in kennis stellen hiervan. Door opname van het eerste lid kan deze kennisgeving verder uitgewerkt worden op het niveau van algemene maatregel van bestuur.

In het tweede lid van artikel 3:43a Wft wordt een kennisgevingsverplichting opgenomen voor de derdeland bijkantoren. Het derdeland bijkantoor moet onverwijld DNB in kennisstellen indien de moederonderneming in een staat die geen lidstaat is niet meer voldoet aan de aldaar geldende prudentiele vereisten of dat zij niet meer gaat voldoen of in het komende jaar inbreuk maakt op die vereisten. Omdat DNB uiteraard alleen maar informatie van het derdeland bijkantoor kan ontvangen, en niet van de moederonderneming in het derdeland, is het noodzakelijk om deze verplichting op de derdeland bijkantoren te leggen, zoals ook artikel 48 quinquies, eerste lid, tweede alinea, CRD voorschrijft.

JJ (3:44)

In artikel 3:44 Wft vervalt in het eerste lid "bank". Onder vernummering van het tweede tot derde lid, wordt er een nieuw lid twee ingevoegd, dat dezelfde materiële strekking heeft als het eerste lid, namelijk dat een derdeland bijkantoor DNB raadpleegt indien het bijkantoor heeft besloten te ontbinden of te liquideren.

Het nieuwe derde lid bevat een terugverwijzing naar artikel 3:30, tweede tot en met vierde lid, Wft wat van overeenkomstige toepassing is. Dit artikel geldt ook voor de derdeland bijkantoren.

KK (3:46)

Artikel 3:46 Wft komt te vervallen. Dit artikel regelde dat als een bank in een staat die geen lidstaat is een bijkantoor wilde vestigen in Nederland, deze bank in de staat die geen lidstaat is onder voldoende geconsolideerd toezicht stond om zeker te weten dat de toezichthouder op de moederbank van de bank met bijkantoor in Nederland voldoende toezicht kon houden op de bank met bijkantoor en haar in Nederland gevestigde bijkantoor. Deze bepaling komt geen effect meer toe. Allereerst is vereist dat de onderneming die een derdeland bijkantoor in Nederland vestigt onder voldoende toezicht staat op grond van arti-

kel 48 quater, vierde lid, onderdeel b, CRD. Dit is een voorwaarde voor vergunningverlening aan het derdeland bijkantoor dat zich in Nederland wil vestigen. Daarnaast was artikel 3:46 Wft vooral ingegeven door het feit dat de bank in een staat die geen lidstaat is verantwoordelijk was voor de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit van het bijkantoor in Nederland. Omdat die vereisten voldaan moeten worden door het derdeland bijkantoor zelf, en niet de moederonderneming in een staat die geen lidstaat is, is het niet meer relevant of de onderneming met bijkantoor onder voldoende geconsolideerd toezicht staat van de toezichthouder op haar moederonderneming.

LL en MM (3:54 en 3:54a)

Artikel 3:54 Wft verklaart een aantal artikelleden uit artikel 3:53 Wft met betrekking tot het minimum vermogen van overeenkomstige toepassing op derdeland banken die hun bedrijf uitoefenen vanuit een in Nederland gelegen bijkantoor. Artikel 48 sexies, eerste lid, CRD schrijft een minimumvermogen voor voor derdeland bijkantoren. Uit artikel 3:54 Wft wordt het woord 'banken' verwijderd, zodat artikel 48 sexies afzonderlijk kan worden geïmplementeerd.

Een nieuw artikel 3:54a Wft wordt toegevoegd, wat artikel 3:53, eerste en derde lid, Wft van overeenkomstige toepassing verklaart op derdeland bijkantoren. De daadwerkelijke minimumvermogens die genoemd worden in artikel 48 sexies, eerste lid, CRD (10 miljoen voor een klasse 1-bijkantoor en 5 miljoen voor een klasse 2-bijkantoor) worden opgenomen in het Bpr nu artikel 3:54, derde lid, Wft delegatie naar het niveau van algemene maatregel van bestuur mogelijk maakt.

NN en OO (3:58 en 3:58a)

Artikel 3:58 Wft verklaart artikel 3:57 Wft met betrekking tot de solvabiliteit van overeenkomstige toepassing op een aantal ondernemingen uit een staat die geen lidstaat is. In het eerste lid, onderdeel b, wordt artikel 3:57 Wft van overeenkomstige toepassing verklaart op banken met zetel in een staat die geen lidstaat is die hun bedrijf uitoefenen vanuit in Nederland gelegen bijkantoren. Dit onderdeel komt te vervallen, onder verlettering van onderdeel c tot onderdeel b.

Artikel 3:58a Wft wordt nieuw ingevoegd om artikel 3:57 Wft van overeenkomstige toepassing te verklaren op een klasse 1-bijkantoor en klasse 2-bijkantoor. Hiermee kunnen er solvabiliteitsvereisten worden opgelegd aan het derdeland bijkantoor. Deze solvabiliteitsvereisten zullen verder uitgewerkt worden bij algemene maatregel van bestuur op basis van hetgeen de CRD voorschrijft qua hoeveelheid (2,5% van alle passiva voor klasse 1, 0,5% van alle passiva voor klasse 2 – artikel 48 sexies, eerste lid, CRD), type activa die hiervoor gebruikt kunnen worden (cash, schuldtitels of andere instrumenten voor beperkt en onmiddellijk gebruik – artikel 48 sexies, tweede lid, CRD) en de wijze waarop zij deze middelen zullen moeten deponeren op een escrow-rekening (artikel 48 sexies, derde lid, CRD). De op de escrow-rekening gedeponeerde kapitaalinstrumenten zijn beschikbaar voor gebruik indien het derdeland bijkantoor in afwikkeling terecht komt op grond van artikel 3A:19 Wft.

PP en QQ (3:65 en 3:65a)

Artikel 3:65 Wft verklaart artikel 3:63 Wft met betrekking tot de liquiditeit van overeenkomstige toepassing op derdeland banken en beleggingsondernemingen die vanuit een bijkantoor in Nederland diensten aanbieden.

Daarnaast wordt een nieuw artikel 3:65a Wft toegevoegd aan paragraaf

3.3.7.3 Wft waarmee artikel 3:63 Wft van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op derdeland bijkantoren. Met deze van overeenkomstige toepassing wordt het mogelijk om de liquiditeitsvereisten voor derdeland bijkantoren die artikel 48 septies CRD voorschrijft op het niveau van algemene maatregel van bestuur verder in te vullen op grond van de delegatiegrondslag in artikel 3:63, tweede lid, Wft.

RR (3:74a)

Artikel 3:74a Wft omvat in de huidige vorm de specifieke openbaarmakingsvereisten uit zowel artikel 106 CRD als artikel 44 IFD. Artikel 106 CRD bevat de mogelijkheid voor de toezichthouder om, in het kader van toezichtmaatregelen aan een bank of beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten specifieke publicatieverplichtingen op te leggen. Ten opzichte van het huidige artikel 106 CRD wordt het eerste lid van dat artikel aangepast. Omdat het gewijzigde artikel 106 CRD afwijkt van de bevoegdheid voor beleggingsondernemingen onder artikel 44 IFD, is ervoor gekozen het eerste lid van artikel 3:74a Wft op te splitsen. Hierdoor ziet het voorgestelde artikel 3:74a, eerste lid, Wft enkel op openbaarmakingsverplichtingen waaraan een bank of een beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten moet voldoen. De vereisten voor beleggingsondernemingen die in artikel 3:74a, eerste lid, onderdelen b en c, Wft waren opgenomen zijn verplaatst naar een nieuw tweede lid.

Daarnaast is inhoudelijk voor banken de openbaarmaking uit artikel 106, eerste lid, onderdeel a, CRD niet meer vastgezet op frequenter dan jaarlijks, maar wordt terugverwezen naar de artikelen 433 tot en met 433 quater CRR. Die reeks van artikelen bevat verschillende publicatiemomenten (jaarlijks/halfjaarlijks/kwartaalbasis) voor verschillende type banken (grote banken, kleine en niet-complexe banken en andere banken). Afhankelijk van de frequentie van publicatie en het type bank kan DNB opdragen dat een bank de desbetreffende informatie vaker publiceert dan voorgeschreven door de CRR. Dit geldt dus ook voor beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten die het regime van de verordening moeten toepassen. Nieuw is dat DNB aan banken en beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten bepaalde termijnen opleggen voor het indienen van openbaarmakingsinformatie bij EBA die deze informatie zal publiceren op haar website. Eveneens kan DNB bepalen dat een bank of een beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten informatie publiceert via andere specifieke media en op andere locaties dan de EBA-website.

Als laatste is een nieuw vierde lid ingevoegd, met daarin de uitzondering die geldt voor kleine en niet-complexe banken als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onderdeel 145, CRR. Voor deze banken geldt dat DNB de termijnen niet kan stellen waarbinnen informatie aangeleverd moet worden bij EBA. Dit volgt uit artikel 106, eerste lid, onderdeel b, CRD.

SS en TT (3:80 en 3:80a)

Voor de derdeland bijkantoren wordt een apart artikel ingevoegd wordt in artikel 3:80a Wft. Klasse 1-bijkantoren en klasse 2-bijkantoren moeten voldoen aan de boekingsvereisten die voorgeschreven worden door artikel 48 nonies CRD. Deze verplichting ziet erop dat dergelijke bijkantoren een register bijhouden dat hen in staat stelt een volledig en nauwkeurig overzicht bij te houden van alle activa en passiva die het bijkantoor in Nederland boekt of initieert, en om deze activa en passiva autonoom te beheren. In de eerste twee leden van artikel 48 nonies CRD staan alle eisen opgenomen voor het register en de daarmee samenhangende verplichtingen. Hierom is er in artikel 3:80a, eerste

lid, een dynamische verwijzing opgenomen naar de eerste twee leden van artikel 48 nonies CRD. In het derde lid van artikel 48 nonies CRD is de verplichting opgenomen dat bijkantoren zorgen voor een onafhankelijk, schriftelijk en met redenen omkleed advies over de uitvoering en naleving van de in artikel 3:80a, eerste lid, Wft opgenomen vereisten. Dit wordt geïmplementeerd in artikel 3:80a, tweede lid, Wft als een externe audit die uitgevoerd moet worden. Hiermee vertoont dit grote gelijkenis met de externe audit uit artikel 3:23a, tweede lid, Wft ter implementatie van artikel 48 octies, achtste lid, CRD. Beide audits dienen uitbesteed te worden aan een onafhankelijke derde die de expertise heeft om de interne governance en het risicobeheer enerzijds en boekingsvereisten anderzijds te evalueren. Het kan noodzakelijk zijn om die diensten af te nemen bij verschillende partijen indien de expertise bij een partij ontbreekt voor een van de twee onderwerpen.

Het vierde lid van artikel 48 nonies, wat een delegatiegrondslag voor EBA is om de boekingsvereisten nader uit te werken in een technische reguleringsnorm die als gedelegeerde verordening wordt vastgesteld door de Europese Commissie, is ook opgenomen in het eerste lid van artikel 3:80a Wft middels dynamische verwijzing.

UU (3:81)

In artikel 3:81 Wft vervalt het woord bank, zodat op derdeland banken met bijkantoor in Nederland niet meer de verplichting rust om binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de jaarrekening, de geconsolideerde jaarrekening en het bestuursverslag te verstrekken aan DNB. Voorheen was dit logisch omdat het bijkantoor in Nederland van de bank in een staat die geen lidstaat is geen eigen activa en passiva aanhield, maar alles via de moederonderneming in het derde land verliep. Nu de derdeland bijkantoren, die overigens niet altijd een bijkantoor van een bank in een staat die geen lidstaat is zullen zijn, zelfstandig solvabiliteit en liquiditeit aanhouden en boekingsvereisten moeten naleven uit hoofde van de CRD en de implementatie in de Wft, is de rapportageverplichting voor de moederonderneming in een staat die geen lidstaat is niet meer relevant. Bovendien dienen derdeland bijkantoren op grond van artikel 48 duodecies, tweede lid, CRD informatie aan DNB te rapporteren over de moederonderneming in het derdeland.

VV en WW (3:82 en 3:82b)

Artikel 3:82 verklaart artikel 3:72 met betrekking tot het aanleveren van staten van overeenkomstige toepassing op een aantal ondernemingen. In het eerste lid van artikel 3:82 Wft vervallen alle verwijzingen naar banken en hun bijkantoren.

Voor de derdeland bijkantoren wordt een nieuw artikel 3:82b ingevoegd, dat artikel 3:72, eerste lid en vijfde tot en met negende lid, Wft van overeenkomstige toepassing verklaart. Hierdoor is het mogelijk om in het Bpr de inhoud en frequentie te bepalen van de staten die aangeleverd moeten worden. Hiermee wordt artikel 48 duodecies, eerste en tweede lid, CRD geïmplementeerd.

Tevens zijn er twee extra leden toegevoegd. Ten eerste is dat de bevoegdheid voor DNB in het tweede lid om aanvullende rapportagevereisten te stellen aan een bijkantoor zoals vereist door artikel 48 duodecies, derde lid, Wft. Dit dient om een volledig beeld te krijgen van de bedrijfsactiviteiten, solvabiliteit of liquiditeit van het derdeland bijkantoor of de moederonderneming, om na te gaan of het bijkantoor of de moederonderneming de op hen van toepassing zijnde wetgeving naleeft en om ervoor te zorgen dat de bijkantoren dat ook werkelijk doen

Ten tweede is er de mogelijkheid voor DNB om met inachtneming van artikel 48 terdecies, derde lid, CRD een klasse 2-bijkantoor dat tevens een in aanmerking komend bijkantoor is uit te zonderen van het aanleveren van staten. Hiermee wordt artikel 48 terdecies, derde lid, CRD geïmplementeerd.

XX (3:83a)

In artikel 3:83a Wft vervalt de van overeenkomstige toepassingsverklaring van artikel 3:74a Wft op bijkantoren van derdeland banken nu klasse 1-bijkantoren en klasse 2-bijkantoren zelfstandig rapportageverplichtingen hebben opgelegd gekregen in 3:82b Wft.

YY (3:91)

In artikel 3:91 Wft, dat artikel 3:88 Wft met betrekking tot de accountantsverklaring van overeenkomstige toepassing verklaart op een onderneming in een staat die geen lidstaat is met een bijkantoor in Nederland, wordt aangepast om een eigen lid te creëren voor derdeland bijkantoren. Hiertoe wordt voor de tekst van het huidige artikel een "1." geplaatst en vervalt het woord 'bank' in het nieuwgevormde lid. Een tweede lid wordt toegevoegd, waarin artikel 3:88 van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op accountants of andere deskundigen die het onderzoek, bedoeld in artikel 3:82b, eerste of tweede lid, Wft uitvoeren van de staten van een klasse 1-bijkantoor en klasse 2-bijkantoor.

ZZ (3:96)

Artikel 3:96 Wft bevatte een verplichting voor een vvgb wanneer een bank voornemens was een aantal handelingen te verrichten zoals gekwalificeerde deelnemingen te verwerven, activa en passiva over te dragen, een fusie aan te gaan, een financiële of vennootschappelijke reorganisatie te starten of een beheerend vennoot toe te laten tot de bank. Vanwege de komst van een geharmoniseerd CRD-regime voor prudentieel relevante transacties komt een groot deel van dit artikel te vervallen. Het enige onderdeel dat niet vervalt, en dat dus zelfstandig blijft bestaan naast het CRD-regime, is de financiële of vennootschappelijke reorganisatie.

Vanwege het wegvallen van de vele mogelijke handelingen in het eerste lid van artikel 3:96 Wft, is het artikel ingekort doordat een aantal leden die niet meer relevant waren zijn komen te vervallen. Alleen de delegatiegrondslag om bij algemene maatregel van bestuur voor te schrijven welke gegevens aangeleverd dienen te worden bij de aanvraag voor een vvgb is behouden gebleven in het tweede lid.

AAA (3:96a tot en met 3:96e)

De artikelen 3:96a tot en met 3:96e Wft vormen in belangrijke mate de implementatie van hetgeen bepaald is in de artikelen 27 bis tot en met 27 terdecies CRD met betrekking tot prudentieel relevante transacties. Op grond van de CRD gelden deze bepalingen zowel voor banken als (gemengde) financiële holdings. Banken en (gemengde) financiële holdings zijn verplicht om bij het verwerven van een deelneming van betekenis, een fusie of splitsing, een vvgb aan te vragen op grond van artikel 3:96a (voor banken) en 3:96c (voor (gemengde) holdings) Wft. Voor de afstoting van een deelneming van betekenis en een overname of overdracht van activa of passiva wordt alleen een kennisgevingsverplichting opgenomen in de artikelen 3:96b en 3:96d Wft.

Artikel 3:96a

Artikel 3:96a Wft is de verplichting om over een vvgb te beschikken voor banken. Hoewel in de CRD artikel 27 bis en 27 undecies zowel banken als (gemengde) financiële holdings samen noemen, is omwille van de overzichtelijkheid de artikelen voor banken afgesplitst van de (gemengde) financiële holdings. Belangrijkste overweging hierbij was het niveau van (geconsolideerd) toezicht en de daarbij betrokken toezichthouder..

Voor banken geldt voor alle bepalingen dat, op één geval na, de drempel voor de omvang van de deelneming van betekenis van 15% van het in aanmerking komend kapitaal beoordeeld wordt op individueel niveau van de bank. Dit zal betekenen dat de toezichthouder voor banken in Nederland die een vvgb willen aanvragen of een kennisgeving willen doen in veruit de meeste gevallen enerzijds DNB of anderzijds de ECB zal zijn. Dit is afhankelijk van de vraag of de bank significant is, en dus valt onder ECB toezicht op grond van de verordening bankentoezicht, of minder significant in welk geval DNB toezicht houdt. In één situatie kan het zo zijn dat zowel DNB als de ECB niet de consoliderende toezichthouder is, maar dat een toezichthouder van een andere lidstaat die rol vervult. Deze situatie doet zich bij banken alleen maar voor als er sprake is van een deelneming van betekenis die zowel op individueel niveau als op geconsolideerd niveau de drempel van 15% in aanmerking komend kapitaal overschrijdt. Deze situatie is opgenomen in het derde lid van artikel 3:96a Wft. Deze situatie zou kunnen ontstaan indien er een kleinere bank in Nederland gezeteld is en een deelneming/fusie/splitsing aangaat, en waarvan de moederbank zich bevindt in een lidstaat die niet deelneemt aan de bankenunie. In dat geval staat de moederbank onder toezicht van een consoliderende toezichthouder uit een dergelijke lidstaat, en dus niet de ECB. De toezichthouder uit die lidstaat zal dan, in samenspraak met DNB als nationale toezichthouder van de bank in Nederland, een besluit moeten nemen. Alleen in dat geval wordt gekeken naar zowel de individuele situatie als de geconsolideerde situatie bij een bank. In alle andere gevallen wordt alleen gekeken naar de individuele situatie van een bank.

Naast een bank als moederonderneming van een bank kan het geval zich ook voordoen dat een (gemengde) financiële holding de moederonderneming is van een bank in Nederland. Artikel 111, tweede lid, CRD beschrijft wie de consoliderende toezichthouder is van een (gemengde) financiële holding die de moederonderneming is van een bank. Het geconsolideerde toezicht volgt altijd de bank waarvan de (gemengde) financiële holding de (EU-)moederonderneming is. Indien een (gemengde) financiële holding de moederonderneming is van meerdere banken, dan is de toezichthouder van de bank met het hoogste balanstotaal de consoliderende toezichthouder. Hieronder is schematisch weergegeven welke toezichthouder verantwoordelijk is voor het geconsolideerde toezicht voor een in Nederland gezetelde bank met als moederonderneming een bank of (gemengde) financiële holding:

Geconsolideerd toezicht op een bank in Nederland					
<i>Wat is de moederonderneming van de bank?</i>	<i>Is de moederonderneming in NL gezeteld?</i>	<i>Is de moederonderneming gezeteld in deelnemende lidstaat?</i>	Is de NL bank significant?	Is de NL de grootste bank onder de holding?	Consoliderende toezichthouder van de bank
Bank	Ja	Ja	Ja	-	ECB
Bank	Ja	Ja	Nee	-	DNB
Bank	Nee	Ja	Ja	-	ECB

Bank	Nee	Ja	Nee	-	NCA ⁶²
Bank	Nee	Nee	-	-	NCA
Holding	Ja	Ja	Ja	-	ECB
Holding	Ja	Ja	Nee	-	DNB
Holding	Nee	Ja	Ja	-	ECB
Holding	Nee	Ja	Nee	Ja	DNB
Holding	Nee	Ja	Nee	Nee	NCA
Holding	Nee	Nee	Ja	-	ECB
Holding	Nee	Nee	Nee	Ja	DNB
Holding	Nee	Nee	Nee	Nee	NCA

Tabel 3: Overzicht geconsolideerd toezicht op een bank in Nederland

In artikel 3:96a, eerste lid, onderdeel a, Wft wordt gesproken over in aanmerking komend kapitaal. In aanmerking komend kapitaal volgt de definitie in de CRR in artikel 4, eerste lid, onderdeel 71. In die definitie zijn twee vormen opgenomen van in aanmerking komend kapitaal. Het betreft bij artikel 3:96a (en ook 3:96c) Wft de eerste vorm onder a), namelijk die voor de toepassing van deel 2, titel III, CRR. Hierbij moet opgemerkt worden dat een verwerving van 15% van het in aanmerking komend kapitaal een nieuwe verwerving moet zijn. Als er reeds een deelneming is in een onderneming van bijvoorbeeld 11% en vanwege een kapitaalverlaging deze deelneming ineens 15% van het in aanmerking komend kapitaal bedraagt, dan geldt dit niet als een verwerving van een deelneming van betekenis in de zin van artikel 3:96a, eerste lid, onderdeel a (en 3:96c, eerste lid, onderdeel a,) Wft. Ook een extra verwerving van minder dan 15% die de totale deelneming verhoogt tot boven de grens van 15% van het in aanmerking komend kapitaal geldt niet als een verwerving van een deelneming als bedoeld in artikel 3:96a, eerste lid, onderdeel a, (en 3:96c, eerste lid, onderdeel a,) Wft. Het moet gaan om een initiële verwerving die 15% of meer van het in aanmerking komend kapitaal bedraagt.

In artikel 3:96a, eerste lid, onderdelen b en c, Wft wordt verwezen naar een fusie en een splitsing als bedoeld in artikel 27 nonies CRD. In dit artikel zijn verschillende vormen van fusies en splitsingen opgenomen. Deze vormen zijn niet geheel gelijk aan de fusie en splitsing zoals bekend uit de Vennootschapsrichtlijn⁶³ en het BW. Hierom kan er niet naar nationale wetgeving verwezen worden voor duiding van deze fusies en zal de CRD hierin gevolgd moeten worden. In het geval van de fusie is het alleen nodig om een vvgb in Nederland aan te vragen indien de fuserende bank in Nederland ook de entiteit zal zijn die voortvloeit uit de fusie. Logischerwijs hoeft een bank die opgaat in een in een andere lidstaat gezetelde entiteit geen vvgb voor een fusie aan te vragen in Nederland, maar zal de entiteit in de andere lidstaat, indien zij een bank of (gemengde) financiële holding is, dat wel moeten doen bij haar toezichthouder in de andere lidstaat.

Het tweede lid van artikel 3:96a Wft schrijft voor waar de vvgb aangevraagd moet worden. In veruit de meeste gevallen zal de bank de vvgb aanvragen bij DNB, ook als zij een significante bank is. In de praktijk verloopt het huidige vvgb-proces via DNB richting de ECB⁶⁴, waarbij de aanvraag geïnitieerd moet worden bij DNB. De verwachting is dat dit ook voor de nieuwe vormen van vvgb's het geval zal zijn. Het tweede lid bevat tevens een delegatiegrondslag om bij algemene maatregel van bestuur uit te werken welke gegevens aangeleverd moeten worden. EBA stelt hiervoor, op grond van artikel 27 ter, zevende

⁶² NCA staat voor 'national competent authority' en hiermee wordt de toezichthouder in een andere lidstaat bedoeld.

⁶³ Richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 aangaande bepaalde aspecten van het vennootschapsrecht.

⁶⁴ Zie ook artikel 15, eerste lid, van de verordening banktoezicht.

lid, CRD een technische reguleringsnorm op, met minimaal aan te leveren informatie.

Het derde lid beschrijft de uitzondering op de regel dat alle drempels op individueel niveau gelden voor banken. Voor het specifieke geval dat een bank de drempel van 15% van het in aanmerking komend kapitaal behaald zowel op individueel als geconsolideerd niveau, indien er dus sprake is van een groep, moet de bank de vvgb-aanvraag tevens naar de consoliderende toezichthouder verzenden.

In het vierde lid van artikel 3:96a is opgenomen dat er een gezamenlijk besluit benodigd is van DNB en de consoliderende toezichthouder als dat geval zich voordoet. Het uiteindelijk besluit zal worden genomen door DNB, in volledige samenspraak met de toezichthoudende instantie in een andere lidstaat. De samenwerking tussen DNB en de toezichthoudende instantie in een andere lidstaat is ook beschreven in artikel 27 quater, tweede en derde lid, CRD, welk artikel in acht genomen moet worden bij deze samenwerking. Dit zou ook de ECB kunnen zijn.

Het vijfde lid betreft de implementatie van artikel 27 decies, eerste lid, CRD waarbij vereist wordt dat bij een fusie of splitsing na de vaststelling van de ontwerpvoorwaarden van de beoogde handeling er een aanvraag voor een vvgb ingediend wordt.

3:96b

Artikel 3:96b Wft voorziet in de kennisgeving voor de rechtstreekse of middeljarige afstoting van een deelneming van betekenis en een overname of overdracht van activa of passiva van materieel belang. Hierbij is evenals in artikel 3:96a, zesde lid, delegatie naar algemene maatregel van bestuur mogelijk gemaakt om voor te schrijven welke gegevens aangeleverd moeten worden. In tegenstelling tot de deelneming van betekenis en de fusie/splitsing, is het op grond van de CRD niet de bedoeling dat DNB tegen een dergelijke handeling in verzet kan komen. Daarom is deze bepaling vormgegeven als kennisgeving alvorens de handeling te verrichten, en niet de verbodsbepaling met vvgb-aanvraag zoals artikel 3:96a en 3:96c Wft. Wel kan DNB handhavend optreden indien niet voldaan wordt aan de kennisgeving. Dit volgt uit artikel 27 octies en artikel 66 CRD.

De kennisgeving voor een afstoting van een deelneming van betekenis is alleen nodig indien er sprake is van de afstoting van een deelneming van 15% of meer van het in aanmerking komend kapitaal. Indien door een kleinere afstoting het percentage onder de 15% van het in aanmerking komend kapitaal komt, is dat niet te beschouwen als een afstoting van een deelneming van betekenis als bedoeld in artikel 3:96a, eerste lid, onderdeel a, Wft.

Een overname of overdracht van activa of passiva is van materieel belang indien het minstens 10% van alle activa of passiva betreft. Enige uitzondering daarop is indien de overdracht of overname plaatsvindt tussen ondernemingen die onderdeel zijn van dezelfde groep. Hierbij geldt dan een drempel van minstens 15% van de totale activa/passiva. Artikel 27 septies, tweede lid, CRD bevat ook een aantal activa die niet meetellen voor de 10%/15% drempel, te weten niet-renderende activa, activa die opgenomen worden in een gedekte obligatie, overdracht van te securitiseren activa en indien er sprake is van de overdracht van activa of passiva op grond van het afwikkelingsraamwerk wat volgt uit de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen in geïmplementeerd is in Deel 3A Wft.

3:96c

Artikel 3:96c Wft is de evenknie van artikel 3:96a Wft maar dan voor (gemengde) financiële holdings. Zoals eerder beschreven is met name de toezichtvraag relevant geweest voor de keuze om de bepalingen voor banken en (gemengde) financiële holdings) los te implementeren. In tegenstelling tot banken dient bij een (gemengde) financiële holding altijd de geconsolideerde situatie bekeken te worden, en gelden alle drempels zoals de 15% voor een deelneming van betekenis uit artikel 3:96c, eerste lid, onderdeel a, Wft op geconsolideerd niveau. Het feit dat op geconsolideerd niveau gekeken moet worden betekent ook dat het altijd de consoliderende toezichthouder van de (gemengde) financiële holding zal zijn die de aanvraag voor een vvgb en de kennisgeving ontvangt en beoordeelt. Artikel 111, tweede lid, CRD beschrijft wie de consoliderende toezichthouder is van een (gemengde) financiële holding die de moederonderneming is van een bank. Het geconsolideerde toezicht volgt altijd de bank waarvan de (gemengde) financiële holding de (EU-)moederonderneming is. Hieronder is schematisch weergegeven welke toezichthouder verantwoordelijk is voor het geconsolideerde toezicht op een in Nederland gevestigde (gemengde) financiële holding:

Toezicht op een (gemengde) financiële holding in Nederland				
<i>Is de dochterbank gevestigd in NL?</i>	<i>Is de dochterbank gevestigd in deelnemende lidstaat?</i>	Is de NL bank significant?	Is de NL de grootste bank onder de holding?	Consoliderende toezichthouder van de (gemengde) financiële holding
Ja	Ja	Ja	-	ECB
Ja	Ja	Nee	-	DNB
Nee	Ja	Ja	-	ECB
Nee	Ja	Nee	Ja	DNB
Nee	Ja	Nee	Nee	NCA
Nee	Nee	Nee	Ja	DNB
Nee	Nee	Nee	Nee	NCA

Tabel 4: Overzicht toezicht op een (gemengde) financiële holding in Nederland

Het tweede lid van artikel 3:96c schrijft voor dat een (gemengde) financiële holding een verklaring aanvraagt bij DNB, de ECB of de toezichthoudende instantie van een andere lidstaat, al naar gelang welke toezichthouder de consoliderende toezichthouder van de (gemengde) financiële holding is. Het derde lid schrijft voor dat DNB, als nationale toezichthouder, een besluit neemt over de aanvraag van de holding, ook als die aanvraag bij de consoliderende toezichthouder gedaan is. Artikel 27 quater, tweede en derde lid, CRD voorzien in een samenwerkingskader om gezamenlijk tot een dergelijk besluit te komen. Deze samenwerking is nodig omdat de consoliderende toezichthouder geen jurisdictie heeft in Nederland waar de (gemengde) financiële holding is gevestigd en geen besluit onder Nederlands recht kan nemen. Daarom zal de consoliderende toezichthouder overeenstemming moeten vinden met de nationale bevoegde autoriteit (in casu DNB) om een besluit te kunnen nemen over de vvgb voor een (gemengde) financiële holding.

Het derde en vierde lid van artikel 3:96c zijn het evenbeeld van artikel 3:96a, vijfde en zesde lid, met betrekking tot de vereisten over het moment van indienen van een vvgb bij een fusie of splitsing en de delegatiegrondslag voor de gegevens die bij de aanvraag van een vvgb aangeleverd moeten worden.

3:96d

Artikel 3:96d Wft ziet op de kennisgeving die (gemengde) financiële holdings moeten doen op het moment dat zij een deelneming van betekenis afstoten, dan wel een overname of overdracht van activa of passiva uitvoeren die van

materieel belang is. Het is hiermee de evenknie van artikel 3:96b Wft. Het tweede lid voorziet in een delegatiegrondslag om bij algemene maatregel van bestuur te bepalen welke gegevens aangeleverd moeten worden bij de kennisgeving.

3:96e

Artikel 3:96e, eerste lid, Wft regelt de situatie dat de DNB de consoliderende toezichthouder is van een holding met zetel in een andere lidstaat die een kennisgeving als bedoeld in de artikelen 27 bis, eerste lid, of 27 septies, eerste lid, CRD ontvangt en beoordeelt. Deze gevallen kunnen plaatsvinden als de (gemengde) financiële holding de moederonderneming is van een bank die in Nederland is gevestigd. DNB is dan op grond van artikel 111, tweede lid, CRD de consoliderende toezichthouder indien de in Nederland gevestigde bank de grootste dochterbank is van een in een andere lidstaat gevestigde (gemengde) financiële moederholding. Voorwaarde is dat de Nederlandse dochterbank niet-significant is, nu Nederland een deelnemende lidstaat is. Indien de dochterbank wel significant is, is de ECB de consoliderende toezichthouder.

Voor een (gemengde) financiële holding die is gevestigd in een deelnemende lidstaat en waarvan de grootste dochterbank significant is en haar zetel heeft in Nederland, is de ECB de consoliderende toezichthouder (gezien artikel 111, tweede lid, CRD in combinatie met de artikelen 4 en 6 van de verordening banktoezicht). In dit geval is de ECB tevens de bevoegde autoriteit van de deelnemende lidstaat waar de holding is gevestigd (gezien de artikelen 4, 6 en 9 van de verordening banktoezicht) en dus zelfstandig bevoegd te besluiten omtrent de kennisgeving van deze holding.

In deze gevallen ligt het voor de hand dat de gezamenlijke besluiten omtrent de kennisgeving en de beoordeling worden genomen op grond van het toepasselijk recht dat geldt voor de holding met zetel in de andere lidstaat. In het geval dat het recht van de lidstaat waarin de holding is gevestigd niet voorziet in de mogelijkheid een dergelijk besluit te nemen, of de toezichthouders gezamenlijk van mening zijn dat het besluit beter genomen kan worden op grond van het recht van de lidstaat van de consoliderende toezichthouder is voorzien in dit artikel. De artikelen 27 quater, tweede en derde lid, en 27 duodecies, eerste en tweede lid, CRD, die genoemd worden in het derde lid van artikel 3:96e Wft, voorzien in samenwerkingsbepalingen voor de toezichthouders die dergelijke kennisgevingen moeten beoordelen.

BBB (3:98)

In artikel 3:98 vervallen de eerste twee leden. Dit waren samenloopbepalingen voor vvgb's indien er sprake is van banken die ook beleggingsdiensten mogen uitvoeren (zogenoemde bankbeleggingsondernemingen). De eerste twee leden van artikel 3:98 komen geen betekenis meer toe, nu artikel 3:96 ingrijpend gewijzigd wordt en er geen samenloop optreedt met de nieuwe artikelen 3:96a of 3:96c Wft.

CCC (3:100)

Artikel 3:100 bevat het beoordelingskader voor de vvgb's die op grond van artikel 3:95 Wft worden aangevraagd. Artikel 23, eerste lid, derde alinea, CRD bevat een nieuwe weigeringsgrond die opgenomen moet worden in artikel 3:100, eerste lid, Wft. Hiermee kan DNB een vvgb weigeren indien de aanvrager gevestigd is in een staat die geen lidstaat is, indien die staat is aangemerkt als een staat met een hoog risico dat strategische tekortkomingen vertoont in zijn regelgeving met betrekking tot witwassen of terrorismefinanciering, of in een land dat onderworpen is aan beperkende maatregelen van de Europese

Unie, en dit afbreuk doet aan de capaciteit van de kandidaat-verwerver om de vereiste praktijken en processen toe te passen om te voldoen aan de voorschriften van de Wet voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Deze weigeringsgrond komt naast de weigeringsgrond om een vvgb af te wijzen indien er goede redenen zijn om te vermoeden dat er sprake zal zijn van witwassen of terrorismefinanciering. Omdat deze bepaling alleen in de CRD voorkomt, is in het onderdeel opgenomen dat het moet gaan om een vvgb ter verwerving van een gekwalificeerde deelneming in een bank (artikel 3:95, eerste lid, onderdeel b, Wft). Hiermee is dit onderdeel alleen relevant voor dergelijke vvgb's en is het geen weigeringsgrond indien een andere vvgb op grond van artikel 3:95 Wft wordt aangevraagd.

DDD (3:101)

Artikel 3:101 Wft bevat de criteria die DNB meeneemt bij de beoordeling van de aanvraag van een vvgb op grond van artikel 3:96 en 3:97 (met betrekking tot vvgb's bij verzekeraars). Dit artikel voorziet in de beoordeling van een aanvraag voor een vvgb als bedoeld in artikel 3:96 Wft. Aan deze beoordelingscriteria wordt een vierde component toegevoegd met betrekking tot een beoordeling of er vermoedens zijn dat er sprake is van witwassen of terrorismefinanciering in de zin van de Wet voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme. Onder het huidige regime kent de vvgb uit artikel 3:95 al een dergelijke beoordeling in artikel 3:100, eerste lid, onderdeel e, Wft wat de implementatie is voor banken van artikel 23, eerste lid, onderdeel e, CRD. Ook de beoordeling voor de nieuwe artikelen 3:96a en 3:96c Wft kent, ter implementatie van de vereisten in de artikelen 27 ter, eerste lid, onderdeel b en 27 undecies, eerste lid, onderdeel e, CRD een anti-witwascomponent. Het is daarom niet logisch om de nationale beoordelingskaders voor vvgb's bij banken en verzekeraars niet te voorzien van een anti-witwascomponent. Dit is ook in lijn met hetgeen in de nieuwe anti-witwasverordening en -richtlijn⁶⁵ opgenomen is. Ter besteding van deze werkwijze is in een nieuw tweede lid in artikel 3:101 Wft opgenomen dat DNB de autoriteiten belast met het anti-witwastoezicht als bedoeld in artikel 1:51f, eerste lid, Wft consulteert en rekening houdt met het advies wat zij uitbrengt.

EEE (3:101a)

Artikel 3:101a Wft wordt ingevoegd ter implementatie van de artikelen 27 ter en 27 undecies CRD waarin de beoordelingscriteria zijn opgenomen van de aanvragen voor vvgb's op grond van artikel 3:96a, eerste lid, en 3:96c, eerste lid, Wft. In het eerste en tweede lid zijn de criteria opgenomen zoals deze in artikel 27 ter, eerste lid, en 27 undecies, eerste lid, CRD zijn opgenomen. Het eerste en tweede lid zijn zo geformuleerd dat DNB de vvgb verleent tenzij er sprake is van een van de weigeringsgronden. Dit volgt uit artikel 27 ter, derde lid, en artikel 27 undecies, derde lid, CRD. Er zijn geen nationale weigeringsgronden opgenomen.

Het derde lid van artikel 3:101a Wft regelt dat een vvgb geweigerd kan worden indien een aanvrager ervan onjuiste of onvolledige informatie verstrekt, ondanks een verzoek als bedoeld in artikel 1:106c, eerste lid, Wft om aanvullende informatie te verstrekken. Hiermee wordt artikel 27 ter, derde lid, en artikel 27

⁶⁵ Verordening (EU) 2024/1624 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering en Richtlijn (EU) 2024/1640 van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 2024 betreffende de mechanismen die de lidstaten moeten invoeren om het gebruik van het financiële stelsel voor witwassen of terrorismefinanciering te voorkomen, tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/1937, en tot wijziging en intrekking van Richtlijn (EU) 2015/849.

undecies, derde lid, CRD geïmplementeerd waarin deze weigeringsgrond is opgenomen.

Het vierde lid is de implementatie van artikel 27 bis, zevende lid, en artikel 27 decies, tweede lid, CRD. In deze twee leden zijn situaties opgenomen waarin DNB geen beoordeling hoeft te geven van een aangevraagde vvgb voor een deelneming van betekenis of fusie/splitsing. Dit kan het geval zijn als de deelneming van betekenis wordt verworven in een entiteit behorende tot een groep die binnen hetzelfde bereik van consolidatie valt of bij hetzelfde institutioneel protectiestelsel is aangesloten (27 bis, zevende lid, CRD). Voor de fusie geldt dat een beoordeling niet nodig is bij een fusie tussen banken en/of (gemengde) financiële holdings van dezelfde groep, met inbegrip van banken die zijn aangesloten bij een centrale kredietinstelling. Omdat in deze gevallen wel voldaan moet worden aan de aanvraag van de vvgb, zijn deze artikelen niet opgenomen als uitzondering op de aanvraagverplichting. Op grond van het vierde lid kan DNB dan, in afwijking van het eerste en tweede lid van artikel 3:101a Wft, de vvgb alsnog verlenen omdat een beoordeling niet nodig is. DNB is voornemens ook in dergelijke gevallen wel positief te beschikken en de vvgb te verlenen. Het achterwege laten van de beoordeling zoals de CRD schrijft, strookt niet met het systeem van de vvgb's zoals opgenomen in de Wft.

FFF (3:102)

Artikel 3:102, derde lid, Wft komt geen betekenis meer toe nu artikel 3:96 Wft grondig is aangepast en deze bepaling voor financiële of vennootschappelijke reorganisatie niet relevant is.

GGG (3:103a)

Artikel 3:103a Wft bevat een verwijzing naar artikel 1:62. Aan dat artikel is een tweede lid toegevoegd door dit wetsvoorstel. Daarom wordt de verwijzing naar artikel 1:62 Wft gespecificeerd naar het eerste lid van dat artikel.

HHH (3:104)

Artikel 3:104 Wft bevat bepalingen over aan een vvgb te verbinden voorwaarden of de vernietigbaarheid van besluiten indien er zonder een vvgb rechtshandelingen worden verricht door een onderneming waarvoor een vvgb verplicht is. Vanwege de toevoegingen van de artikelen 3:96a en 3:96c Wft en de beoordeling daarvan in 3:101a Wft worden deze artikelen toegevoegd aan artikel 3:104 zodat ook voor deze vvgb's de mogelijkheid tot voorwaarden verbinden en besluiten vernietigen mogelijk is voor DNB.

III (paragraaf 3.3.11.2)

Paragraaf 3.3.11.2 van de Wft komt te vervallen. In deze paragraaf, getiteld 'Banken met zetel in een staat die geen lidstaat is' bevindt zich artikel 3:109 Wft. Dit artikel verklaart een aantal artikelen uit afdeling 3.3.11. met betrekking tot de gekwalificeerde deelnemingen in en door financiële ondernemingen van overeenkomstige toepassing op in Nederland gelegen bijkantoren van banken met zetel in een staat die geen lidstaat zijn en een vergunning voor dat bijkantoor hebben. Deze bepaling, die nog afkomstig is uit de Wet toezicht kredietwezen 1992, vervult geen behoefte meer. Van de mogelijkheid om een vvgb aan te vragen is nog nooit gebruik gemaakt door een van de twee in Nederland gevestigde bijkantoren van banken in een staat die geen lidstaat is. Bovendien kan een dergelijke bijkantoor helemaal geen gekwalificeerde deelneming in een onderneming genoemd in artikel 3:95 Wft verwerven. Daarom

komt deze paragraaf te vervallen, nu artikel 3:109 het enige artikel in die paragraaf is.

JJJ (3:110)

Artikel 3:110 wordt aangepast om een onjuiste verwijzing te repareren. In het zesde lid dient verwezen te worden naar onderdeel b van artikel 3:95, eerste lid, niet naar onderdeel a.

KKK (3:111a)

Artikel 3:111a Wft bevat de toezichtsbevoegdheden op basis waarvan DNB als toezichthouder maatregelen kan nemen indien een bank (of beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten) onder andere niet meer voldoet aan Deel 3 van de Wft of de CRR (3:111a, eerste lid, onderdeel a, Wft). Het tweede lid van dit artikel wordt op een aantal punten gewijzigd.

Allereerst worden de onderdelen f en g opnieuw vastgesteld zodat deze nu nauwer aansluiten op de tekst van de CRD. De richtlijn wijzigt ook artikel 104, eerste lid, onderdeel e, CRD door de zinsnede "onder meer met betrekking tot het in ontvangst nemen van deposito's" toe te voegen als een bedrijfsactiviteit welke beperkt kan worden door DNB. Deze zinsnede is nu opgenomen in onderdeel f. Hetgeen voorheen in de onderdelen f tot en met h in het tweede lid van artikel 3:111a Wft stond, en een weerspiegeling was van artikel 104, eerste lid, onderdelen e en f, CRD, is nu samengenomen in twee onderdelen in 3:111a, tweede lid, onderdelen f en g, Wft.

Door de hiervoor besproken samenvoeging kan onderdeel h komen te vervallen waarbij de onderdelen i tot en met o verletterd worden tot h tot en met n. Daarbij worden, een drietal nieuwe onderdelen ingevoegd. De onderdelen n en o die worden ingevoegd volgen uit artikel 104, eerste lid, onderdelen m en n, CRD en zien op maatregelen die genomen kunnen worden in relatie tot ESG-risico's en crypto-activa. Onderdeel p volgt uit de EMIR 3-richtlijn en ziet op het verminderen van de blootstellingen die banken of beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten hebben aan centrale tegenpartijen. Dit zal met name het geval zijn als dit excessieve blootstellingen op centrale tegenpartijen buiten de EU betreft.

LLL (3:111a.0)

In artikel 3:111a.0 Wft, dat een kopie van artikel 3:111a Wft is maar dan voor beleggingsondernemingen in de zin van de IFD, vinden dezelfde wijzigingen plaats als hiervoor beschreven bij artikel 3:111a Wft, behoudens de maatregelen met betrekking tot ESG-risico's en crypto-activa die niet in de IFD zijn opgenomen. De wijzigingen uit de EMIR 3-richtlijn zijn ook in dit artikel opgenomen middels toevoeging van het nieuwe onderdeel p van het tweede lid van artikel 3:111a.0 Wft waardoor DNB als toezichthouder van beleggingsondernemingen in de zin van de IFD ook bij dit type beleggingsondernemingen kan voorschrijven dat de blootstellingen aan centrale tegenpartijen verminderd moet worden.

MMM (3:111a.1)

Na artikel 3:111a.0 Wft wordt artikel 3:111a.1 Wft ingevoegd. Dit betreft een soortgelijk artikel als 3:111a en 3:111a.0 Wft maar in het geval van 3:111a.0 Wft betreft het de toezichtmaatregelen die DNB kan toepassen op derdeland bijkantoren. Hiermee wordt artikel 48 sexdecies CRD geïmplementeerd. Hierbij

wordt opgemerkt dat de formulering van artikel 48 sexdecies CRD (en dus de implementatie in 3:111a.1 Wft) anders is dan in de artikelen 3:111a en 3:111a.0 Wft. Waar die laatstgenoemde twee artikelen in het eerste lid beschrijven dat DNB maatregelen oplegt indien een bank of een beleggingsonderneming niet meer voldoet, is de formulering in 3:111a.1 Wft zo dat DNB maatregelen oplegt om ervoor te zorgen dat een bijkantoor blijft voldoen aan bepaalde vereisten die volgen uit de Wft. Dit vergt dus een meer proactief ingrijpen van DNB als toezichthouder. Niettemin bevat het tweede lid van artikel 3:111a.1 Wft dezelfde type maatregelen als ook in 3:111a en 3:111a.0 Wft te vinden zijn. Dit betreft onder meer de bevoegdheid om een hogere solvabiliteit of liquiditeit voor te schrijven (onderdeel a), beperkingen op te leggen aan de bedrijfsactiviteiten (onderdeel c) en aanvullende informatie rapporteren danwel openbaar maken (onderdelen e en f). Evenals het geval is in de artikelen 3:111a, vierde lid, en 3:111a.0, zevende lid, Wft is in het derde lid van artikel 3:111a.1 Wft opgenomen dat DNB de maatregel opheft zodra de omstandigheden bedoeld in het eerste lid van artikel 3:111a.1 Wft zich niet meer voordoen.

NNN (3:111aa)

Artikel 3:111aa, eerste lid, van de Wft bevat een dynamische verwijzing naar artikel 104 ter, derde en vierde lid, CRD. Met de wijziging van artikel 3:111aa, eerste lid, van de Wft wordt artikel 104 ter, vierde lid bis, CRD toegevoegd aan de opsomming. Artikel 104 ter, vierde lid bis, CRD bevat het voorschrift dat, indien een instelling aan de output floor wordt gebonden, de toezichthouder de richtsnoeren inzake aanvullend eigen vermogen kan toetsen om te waarborgen dat haar kalibratie passend blijft.

OOO (3:111ac-3:111ae)

De wijzigingen in de artikelen 3:111ac tot en met 3:111ae Wft volgen uit de verlettering die heeft plaatsgevonden in artikel 3:111a waarbij onderdeel k met betrekking tot een verbod op uitkeringen of betalingen doen aan aandeelhouders of vennoten verletterd is tot onderdeel j.

PPP (3:111ba – 3:111bb)

Na artikel 3:111b wordt een afdeling 3.5.1.0 ingevoegd met daarin de artikelen 3:111ba en 3:111bb Wft. Deze artikelen vormen de implementatie van de artikelen 48 decies en 48 undecies CRD en bevatten bepalingen omtrent het bepalen van de systeemrelevantie van een derdeland bijkantoor (3:111ba) en een verdochteringseis die opgelegd kan worden aan een derdeland bijkantoor (3:111bb).

Artikel 3:111ba schrijft voor dat DNB beoordeelt of een derdeland bijkantoor systeemrelevant is. Deze beoordeling vindt alleen plaats als het derdeland bijkantoor onderdeel is van een groep ondernemingen waarvan de bijkantoren in de EU gezamenlijk € 40 miljard of meer activa aanhouden. Ter beoordeling hiervan baseert DNB zich op hetgeen in de artikelen 48 decies, tweede lid, tweede alinea en 48 undecies, eerste tot en met derde lid, CRD is opgenomen. Hierin liggen criteria besloten om te bepalen of een derdeland bijkantoor relevant is. Criteria daarvoor zijn onder meer aard, omvang en complexiteit van het derdeland bijkantoor, het type dienstverlening en verwevenheid met het financiële stelsel in Nederland en de EU, en de systeemrelevantiecriteria die gebruikt worden ter beoordeling van andere systeemrelevante banken op grond van artikel 131, derde lid, CRD.

Indien een derdeland bijkantoor als systeemrelevant aangemerkt wordt, dan kan DNB allereerst maatregelen nemen om de risico's te adresseren. Deze

maatregelen zijn voorgeschreven in artikel 3:111ba, tweede lid, ter implementatie van artikel 48 undecies, vierde lid, CRD. Omdat dit CRD-artikel een minimum aan bevoegdheden voorschrijft, is tevens opgenomen in onderdeel c dat DNB andere maatregelen kan treffen die zij noodzakelijk acht om de risico's te adresseren.

Een mogelijk gevolg van de systeemrelevantie kan zijn dat een derdeland bijkantoor een zelfstandige bankvergunning als bedoeld in artikel 2:11 Wft behoeft zodat het bijkantoor een volwaardige dochteronderneming wordt en daarmee een zelfstandige juridische entiteit. Het eerste lid van artikel 3:111bb Wft schrijft voor wanneer dit kan gebeuren, namelijk als het bijkantoor toch activiteiten verricht over de landsgrenzen heen die niet voldoen aan de uitzonderingen voor intragroepfinancieringstransacties of de uitzondering van reverse solicitation uit artikel 21 quater, tweede lid, onderdeel a, CRD, het bijkantoor op grond van artikel 3:111ba Wft systeemrelevant wordt geacht, of het derdeland bijkantoor zelf € 10 miljard activa op de balans heeft staan of onderdeel is van een groep derdeland bijkantoren met meer dan € 40 miljard op de balans. Voor de berekening van de € 10 miljard en € 40 miljard activa tellen de activa die verkregen zijn door *reverse solicitation* en intragroepstransacties wel mee.

DNB kan tevens de verdochtering van een derdeland bijkantoor tevens voorschrijven, als zij eerder al de maatregelen uit artikel 3:111a.1, tweede lid, of 3:111ba, tweede lid, Wft heeft genomen, danwel geconstateerd heeft dat het op andere gronden dan die in de vorige alinea genoemd zijn kan rechtvaardigen dat de hiervoor genoemde maatregelen ontoereikend zijn om toezichtproblemen weg te nemen en dat alleen een verdochtering dit kan remediëren.

QQQ (3:272a)

Zoals eerder beschreven bij artikel 1:1 en 3:8 Wft (onderdelen A en W) wordt het tweede echelonbegrip voor banken en beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten vervangen door de CRD-definitie van medewerker met een sleutelfunctie waarvoor een apart artikel is opgenomen. Daarom wordt een nieuw artikel 3:272a Wft ingevoegd om artikel 3:9b Wft van overeenkomstige toepassing te verklaren op (gemengde) financiële holdings en gemengde financiële holdings nu deze ondernemingen onder het bereik van artikel 91 CRD vallen.

RRR (3:273)

Artikel 3:273 Wft omschrijft de informatieplicht van de gemengde financiële holding of de financiële holding met zetel in Nederland bij wijzigingen van geschiktheid en betrouwbaarheid van dagelijkse beleidsbepalers. Omdat de geschiktheid- en betrouwbaarheidseis voor medewerkers met een sleutelfunctie is geregeld in een separaat artikel 3:9b en met een schakelbepaling in artikel 3:272a voor gemengde financiële holdings en financiële holdings met zetel in Nederland geldt, wordt de informatieplicht uit artikel 3:273, eerste lid, Wft daarmee aangevuld. Deze informatieverstrekking aan de bevoegde autoriteit vloeit voort uit artikel 91 bis, vierde lid, CRD.

SSS (3:275)

Artikel 110 bis CRD is ingevoegd door de wijzigingsrichtlijn en verklaart kort gezegd het hoofdstuk over geconsolideerd toezicht (Titel VII, hoofdstuk 3) uit de CRD van toepassing op beleggingsondernemingsgroepen waarin zich een beleggingsonderneming bevindt waarop de CRR van toepassing is. Een beleggingsondernemingsgroep is gedefinieerd in artikel 1:1 van de Wft en behelst een groep van een moederonderneming met dochterondernemingen waarvan

ten minste één onderneming een beleggingsonderneming is en de groep geen banken bevat. Dat bepaalde beleggingsondernemingen de vereisten van de CRR moeten toepassen, volgt uit artikel 1, tweede of vijfde lid, IFR. Dit zijn beleggingsondernemingen die de diensten 3 of 6 van Deel A van Bijlage I van de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 verrichten, gemiddeld over 12 onafgebroken maanden meer dan 15 miljard, al dan niet in groepsverband, aan geconsolideerde activa hebben (artikel 1, tweede lid, onderdelen a en b, van de verordening prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen) of beleggingsondernemingen die toestemming verkrijgen van de toezichthouder om de CRR toe te passen (artikel 1, vijfde lid, van verordening prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen). Verder vallen hier ook de beleggingsondernemingen onder waarvoor door DNBis besloten dat de CRR van toepassing zijn (artikel 5 IFD jo. artikel 1, tweede lid, onderdeel c, van de verordening prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen).

Het geconsolideerde toezicht is in de Wft onder meer geïmplementeerd in de artikelen 3:274 Wft e.v. In artikel 3:275, eerste lid, Wft is opgenomen dat DNB geconsolideerd toezicht houdt op banken en beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten indien dat voortvloeit uit de toepassing van artikel 111, eerste tot en met vijfde lid, CRD of indien zij als consoliderend toezichthouder is aangewezen overeenkomstig artikel 111, zesde lid, van die richtlijn. Met de toevoeging van artikel 110 bis CRD kan uit dat artikel ook volgen dat DNB geconsolideerd toezicht moet houden op beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten als die zich in een beleggingsondernemingsgroep bevinden. Hierom wordt artikel 110 bis CRD toegevoegd aan artikel 3:275, eerste lid, Wft zodat duidelijk is dat het geconsolideerde toezicht op een beleggingsondernemingsgroep door DNB wordt uitgevoerd indien die groep een beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten bevat.

TTT (3:276)

In artikel 3:276, eerste en tweede lid, Wft wordt telkens de verwijzing naar artikel 3:96, eerste lid, onderdeel b, Wft vervangen door een verwijzing naar het nieuwe artikel 3:96a, eerste lid, onderdeel a, Wft wat ziet op de deelneming van betekenis die een bank neemt in een onderneming. Deze verwijzing komt zowel in het eerste als tweede lid voor.

UUU (3:277a)

In artikel 3:277a, eerste lid, Wft wordt de verwijzing naar artikel 3:96, eerste lid, onderdeel b, Wft vervangen door een verwijzing naar het nieuwe artikel 3:96a, eerste lid, onderdeel a, Wft wat ziet op de deelneming van betekenis die een bank neemt in een onderneming.

VVV (3:280a)

In artikel 3:280a Wft, dat de implementatie vormt van artikel 21 bis CRD, wordt een zinsnede toegevoegd ter implementatie van de wijziging in artikel 21 bis, eerste lid, eerste alinea, CRD. Andere (gemengde) financiële holdings dan de hoogste financiële holdings in een lidstaat of op EU-niveau, zijn verplicht om goedkeuring aan te vragen indien zij op ge(sub)consolideerd verantwoordelijk zijn voor naleving van de prudentiële vereisten door de groep. Voorheen was in artikel 3:280a reeds opgenomen dat andere financiële holdings een goedkeuring moesten aanvragen indien zij op gesubconsolideerd niveau moeten voldoen aan de prudentiële regels van de CRR en de Wft. Hieraan wordt toegevoegd ter verduidelijking dat indien een (gemengde) financiële holding op grond van artikel 3:280c Wft wordt aangewezen als verantwoordelijk voor de naleving van de vereisten uit verordening en wet, die holding ook beschikt over

een goedkeuring.

XXX (3:280b)

In artikel 3:280b Wft worden de voorwaarden gesteld waarop DNB Bank een financiële holding of gemengde financiële holding goedkeuring kan geven als bedoeld in artikel 3:280a Wft. Een van die voorwaarden is dat de in artikel 3:271 en 3:272 Wft bedoelde personen aan de geschiktheid- en betrouwbaarheidseis voldoen. Nu artikel 3:272a Wft de geschiktheid- en betrouwbaarheidseis regelt van medewerkers met een sleutelfunctie, wordt artikel 3:272a Wft toegevoegd aan de opsommingen met bepalingen die de geschiktheid- en betrouwbaarheidseis voorschrijven.

WWW (3:280c)

Artikel 3:280c Wft bevat de aanwijzing waarbij in plaats van een (gemengde) financiële holding een dochterbank in de groep wordt aangewezen die verantwoordelijk wordt geacht voor het op ge(sub)consolideerd niveau voldoen aan de vereisten van de CRR en de Wft. De wijziging in artikel 21 bis, vierde lid, onderdeel c, CRD maakt het nu mogelijk dat er ook een dochterholding wordt aangewezen die hiervoor verantwoordelijk wordt geacht zolang deze dochterholding een goedkeuring als bedoeld in artikel 3:280a heeft.

In het eerste lid wordt tevens opgenomen dat de holding die uitgezonderd wordt, naast artikel 3:280a Wft (de goedkeuringsbepaling) ook uitgezonderd wordt van de vereisten die volgen uit artikel 3:271 en het toegevoegd 3:272a Wft. Hierdoor zijn de artikelen 3:8 en 3:9b Wft niet meer van overeenkomstige toepassing op een uitgezonderde holding. Dit volgt uit artikel 121 CRD, dat alleen geldt voor uitgezonderde holdings. Hierin is opgenomen dat er weliswaar bestuurders aangesteld moeten worden die voldoen aan de betrouwbaarheidsvereisten uit artikel 91, eerste lid, CRD (geïmplementeerd in artikel 3:9 en via 3:272 Wft van overeenkomstige toepassing op holdings), maar dat de primaire verantwoordelijk voor de geschiktheid van de bestuurders bij de holding ligt. Op geschiktheid worden bestuurders van een vrijgestelde holding dus niet getoetst door DNB, wel op betrouwbaarheid. De verantwoordelijkheid voor de geschiktheid wordt daarom opgenomen als een van de voorwaarden in het eerste lid waaraan de uitgezonderde holding moet voldoen.

Daarnaast wordt een vijfde lid toegevoegd aan artikel 3:280c Wft ter implementatie van artikel 21 bis, vierde lid bis, CRD. Hiermee wordt het mogelijk voor DNB, indien zij de consoliderende toezichthouder is van de (gemengde) financiële holding, een dergelijke holding vrijstellen van het goedkeuringsvereiste op grond van artikel 3:280c Wft (omdat een dochterbank of dochterholding is aangewezen), buiten de werkingssfeer van consolidatie laten vallen. Hieraan zijn een drietal voorwaarden verbonden: 1) het mag de doeltreffendheid van het toezicht op de dochterbank of groep niet hinderen 2) de holding heeft geen andere aandelen dan die in de dochterbank of de dochterholding die zeggenschap uitoefent over de dochterbank en 3) de holding maakt geen substantieel gebruik van hefboomwerking en heeft geen blootstellingen die geen verband houden met haar eigendommen in de dochterbank of in de dochterholding die zeggenschap uitoefent over de dochterbank.

YYY (3:280e)

Dit betreft herstel van een omissie ten tijde van de vorige implementatie van de CRD. In het tweede lid van artikel 3:280e Wft wordt geen richtlijn genoemd, waardoor de terugverwijzing 'van die richtlijn' niet juist is. Dit wordt aangepast naar 'van de richtlijn kapitaalvereisten'.

ZZZ (3A:26)

Artikel 3A:26 Wft betreft de implementatie van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen en bevat onder meer uitzonderingen op het vvgb-regime indien er sprake is van de afwikkeling van een bank of beleggingsonderneming die faalt. Artikel 27 nonies CRD schrijft voor dat fusies en splitsingen die voortvloeien uit het gebruik van het afwikkelingsinstrumentarium uit de (implementatie van de) richtlijn niet hoeven te voldoen aan het vvgb-regime dat volgt uit de CRD. Hiertoe zijn de artikelen 3:96a en 3:96c Wft opgenomen in artikel 3A:26, tweede lid, onderdeel b, Wft.

AAAA (4:9.0a)

Artikel 91 en 91 bis CRD hebben betrekking op banken, beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten en (gemengde) financiële holdings. Voor banken gelden de geschiktheid- en betrouwbaarheidseis uit artikelen 3:8 en 3:9 Wft terwijl voor beleggingsondernemingen deze eisen omschreven staan in artikel 4:9, 4:9.0a en 4:10 Wft. In artikel 4:9.0a worden dezelfde wijzigingen als in artikel 3:8 Wft opgenomen. Zie voor de toelichting onderdeel W.

BBBB (4:10)

Artikel 4:10 bevat bepalingen betreffende de betrouwbaarheid van beleidsbepalers bij verschillende ondernemingen waaronder beleggingsondernemingen.

Met de toevoeging van een vierde lid aan artikel 4:10 Wft, die de betrouwbaarheidseis omschrijft, wordt de koppeling gemaakt met de betrouwbaarheidseis uit artikel 91 CRD. Dit geldt alleen voor beleggingsondernemingen onder de verordening kapitaalvereisten.

Het vijfde lid is dezelfde toevoeging als in artikel 3:9, vierde lid, Wft. Zie voor de toelichting onderdeel X.

CCCC (4:10a)

Artikel 4:10a Wft stelt dat de artikelen 4:9.0a en 4:10 Wft van overeenkomstige toepassing op medewerkers met een sleutelfunctie, werkzaam bij een beleggingsonderneming onder de verordening kapitaalvereisten. Dit is eenzelfde soort artikel 3:9b Wft. Zie voor de toelichting daarbij onderdeel Y.

DDDD (Bijlagen behorende bij de artikelen 1:79 en 1:80)

Teneinde de toezichthouders de mogelijkheid tot handhaving te geven worden aan de bijlagen bij de artikelen 1:79 en 1:80 Wft verwijzingen opgenomen naar de nieuwe artikelen 3:18a.1, 3:43a, 3:96a tot en met 3:96d, 3:111a.1, 3:111ba, tweede lid en 3:111bb Wft. Tevens worden artikel 2:20 en 3:74a Wft aangepast gezien de wijzigingen daarin. Ook wordt 2:13a, eerste lid, Wft toegevoegd aan de opsomming nu dit artikel, dat de implementatie vormt van artikel 8 bis CRD, handhaafbaar moet zijn op grond van artikel 66 CRD.

Artikel II

A (artikel 1)

In artikel 1 van de Bankwet 1998 wordt de definitie van de CRD toegevoegd.

B (artikel 12)

Met deze wijzigingen van artikel 12 Bankwet 1998 wordt allereerst artikel 4 bis, tweede lid, tweede alinea, CRD geïmplementeerd. Dit artikel schrijft voor dat directeuren benoemd worden op basis van objectieve en transparante criteria die gepubliceerd worden. Ten aanzien van de profielschets, zoals in de wijziging bij artikel 1:27a Wft beschreven (zie artikel I, onderdeel B), is het reeds staande praktijk om deze te publiceren (zie artikel 6, zesde lid, van de Statuten van DNB). De profielschets geldt voor de gehele directie en er wordt vooral aandacht geschonken aan het opleidings- en kennisniveau en ervaring, waarna de functieprofielen een uittreksel zijn van de profielschets voor specifieke, individuele directieposities. Ter verduidelijking wordt nu in artikel 12 Bankwet 1998 opgenomen dat het functieprofiel, dat specifiek de eisen voor een functie omvat, gebaseerd moet zijn op objectieve en transparante criteria en ook door DNB gepubliceerd moet worden.

Artikel 4 bis, tweede lid, tweede alinea, CRD geeft voorts aan dat leden ontslagen kunnen worden als ze niet meer aan de benoemingscriteria voldoen. Artikel 12, vierde lid, Bankwet 1998 geeft hier reeds uitvoering aan, door de bewoording in artikel 14.2 van de statuten van de ECB ("de eisen voor de uitoefening van hun functie") te gebruiken.

Bovendien volgt uit artikel 4 bis, tweede lid, tweede alinea, CRD dat de redenen voor ontslag gepubliceerd dienen te worden. Uit de memorie van toelichting bij de Bankwet 1998 blijkt dat ontheffing uit de functie hetzelfde betekent als de term ontslag uit artikel 4 bis CRD. Ontslag geschiedt bij koninklijk besluit, waarvan een mededeling gepubliceerd wordt in de Staatscourant. Met de toevoeging in artikel 12, vijfde lid, van de Bankwet 1998 wordt wettelijk verankerd dat de redenen voor ontslag ook gepubliceerd dienen te worden. De enige uitzondering daarop is als de betrokkene zich daartegen verzet, waarna publicatie niet zal volgen.

C (artikel 12d)

Allereerst wordt met dit nieuwe artikel 12d Bankwet 1998, artikel 4 bis, derde lid, onderdeel a, CRD geïmplementeerd. In dit artikel staat dat personeelsleden en leden van het bestuursorgaan van de toezichthouder (in casu: DNB) geen handel mogen drijven in financiële instrumenten die uitgegeven zijn door of refereren aan directe of indirecte moeder- of dochterondernemingen of aan gelieerde ondernemingen van banken. Daarnaast schrijft artikel 4 bis, zevende en achtste lid, CRD voor dat personeelsleden en leden van het bestuursorgaan een belangenverklaring moeten afleggen en de verplichting om binnen een bepaalde termijn financiële instrumenten die aanleiding kunnen geven tot een belangenconflict te verkopen of af te stoten. Door middel van een verwijzing naar deze artikellieden van de CRD wordt bewerkstelligd dat DNB over deze onderwerpen interne richtlijnen vaststelt, zoals bijvoorbeeld in de Regeling privébeleggingstransacties DNB uit 2023.⁶⁶

Ten tweede wordt in artikel 12d Bankwet 1998 een afkoelingsperiode voorgeschreven (zie artikel 4 bis, derde lid, onderdeel b, CRD) in geval personeelsleden of directeuren diensten willen gaan verrichten of in dienst willen treden bij (i) een instelling waar zij rechtstreeks gelieerd zijn geweest aan het toezicht op die instelling, bij (ii) entiteiten die diensten verlenen aan zulke instellingen, of bij (iii) entiteiten die lobby- en belangenbehartigingsactiviteiten verrichten (zie art. 4 bis, derde lid, onder b, CRD). Dit is middels een verwijzing geregeld. De

⁶⁶ Regeling Privébeleggingstransacties DNB (2023). <https://www.dnb.nl/media/fk2gps3i/regeling-priv%C3%A9beleggingstransacties-dnb-2023.pdf>.

interne richtlijnen zullen betrekking hebben op:

- a) De entiteiten waarvoor de afkoelingsperiode geldt. Deze staan opgesomd in artikel 4 bis, derde lid, onder b, onder i tot en met iii, CRD en op verzoek van DNB wordt geregeld dat de afkoelingsperiode kan worden toegepast ten aanzien van alle onder toezicht van DNB staande instellingen.
- b) De aanvang van de termijn van afkoelingsperiode. Dat volgt uit artikel 4 bis, vierde lid, CRD en is het moment waarop rechtstreekse betrokkenheid bij het toezicht op de instellingen is beëindigd.
- c) De duur van de afkoelingsperiode. Dit is minstens drie maanden voor personeelsleden die rechtstreeks betrokken zijn geweest bij het toezicht op banken, met inbegrip van directe of indirecte moederondernemingen, dochterondernemingen of gelieerde ondernemingen van die bank en de entiteiten die diensten verrichten aan die ondernemingen zoals bedoeld in artikel 4 bis, derde lid, onder b, onder ii, CRD. Dit volgt uit artikel 4 bis, vijfde lid, CRD. De duur van de afkoelingsperiode bij personeelsleden die lobby- en belangenbehartigingsactiviteiten gaan verrichten bedraagt zes maanden. Dit volgt uit artikel 4 bis, vierde lid, CRD. De duur van de afkoelingsperiode voor directeuren bedraagt minstens twaalf maanden indien zij rechtstreeks betrokken zijn geweest bij het toezicht op kredietinstellingen of banken, met inbegrip van directe of indirecte moederondernemingen, dochterondernemingen of gelieerde ondernemingen van die kredietinstelling of bank. Dit volgt uit artikel 4 bis, vierde lid, CRD.
- d) De verplichting dat het personeelslid of de directeur gedurende de afkoelingsperiode geen toegang heeft tot vertrouwelijke of gevoelige informatie met betrekking tot de kredietinstelling of bank. Dit volgt uit artikel 4 bis, vierde lid, CRD.
- e) De passende compensatie voor de afkoelingsperiodes. Dit volgt uit overweging 3 en artikel 4 bis, zesde lid, CRD. Bij de berekening van de compensatie voor directeuren zal DNB rekening moeten houden met de bepalingen uit de Wet normering topinkomens.

Met de introductie van artikel 12d, tweede lid, Bankwet 1998 wordt artikel 4 bis, vijfde lid, CRD geïmplementeerd. Deze bepaling bevat een lidstaatoptie om de termijnen van de afkoelingsperiodes uit artikel 4 bis, vierde lid, CRD te verkorten van minstens zes naar minstens drie maanden voor personeelsleden die rechtstreeks betrokken zijn bij het toezicht op instellingen als bedoeld in artikel 4 bis, derde lid, onderdeel b, onder i, CRD. Op verzoek van DNB is een bredere invulling gegeven dan de reikwijdte van artikel 4 bis, derde lid, CRD. Die ziet namelijk alleen op de rechtstreekse betrokkenheid bij het toezicht op CRD-instellingen. Ook geldt deze afkoelingsperiode indien personeelsleden overstappen naar een dienstverlener van die financiële instelling, of een gelieerde entiteit aan die financiële instelling, zoals ook bepaald in artikel 4 bis, derde lid, onderdeel b, onder i en ii, CRD.

Tevens wordt met artikel 12d, tweede lid, Bankwet 1998 de lidstaatoptie van artikel 4 bis, vierde lid, tweede alinea, CRD geïmplementeerd. De afkoelingsperiode geldt ook ten aanzien van concurrenten van de financiële instellingen waar een personeelslid rechtstreekse betrokkenheid heeft gehad. Hiermee wordt het reeds bestaand beleid van DNB ten aanzien van afkoelingsperiodes bestendigd.

Artikel 4 bis, vijfde lid, CRD geeft een tweetal situaties aan wanneer de lidstaat die lidstaatoptie kan gebruiken. Allereerst kan aangetoond worden dat de afkoelingsperiode van minstens zes maanden het vermogen van DNB onnodig beperkt om nieuwe personeelsleden in dienst te nemen die over de adequate of noodzakelijke vaardigheden beschikken voor de uitoefening van de toezicht-

houdende taken, met name vanwege de geringe omvang van de nationale arbeidsmarkt. DNB opereert qua werving in een competitief speelveld. Er wordt hieromtrent op nationaal, Europees en internationaal niveau geconcurrereerd met publieke instellingen en private instellingen, zoals banken, verzekeraars, beleggingsondernemingen en pensioenfondsen. De krapte op de Nederlandse arbeidsmarkt heeft vooral betrekking op de werving van toezichthouders met gespecialiseerde profielen, waaronder expertise in cyberveiligheid en IT-risico's, data-analyse of econometrie. Gelet op de opkomende risico's en ontwikkelingen in de wetgeving is het noodzakelijk dat de toezichthouders kennis en expertise hebben hierin. Daarnaast dienen kandidaten ook te beschikken over de competenties en vaardigheden voor het functioneren als toezichthouder.

Ten tweede kan aangetoond worden dat een langere afkoelingsperiode een inbreuk zou vormen op grondrechten of op het nationale arbeidsrecht. Het belang van een afkoelingsperiode is om ervoor te zorgen dat personeelsleden niet toezichtvertrouwelijke informatie kunnen meenemen naar hun nieuwe functie, waarmee de onafhankelijkheid van de toezichthouder in het geding komt. Een minimale afkoelingsperiode van zes maanden vormt echter een disproportionele inperking voor werknemers. Deze afkoelingsperiodes maken namelijk geen onderscheid in hoe lang het personeelslid al betrokken is geweest bij de onder toezicht staande instellingen, of aanverwante ondernemingen, wat voor werkzaamheden die persoon bij dit toezicht had, en welke werkzaamheden die bij de kredietinstelling of bank gaat verrichten. Dit terwijl het wel factoren zijn die bepalen hoeveel belang DNB bij de afkoelingsperiode heeft, welk belang op grond van bovengenoemde wetgeving moeten worden afgewogen tegen het belang van de medewerker om een bepaalde overstap te maken. Door gebruikmaking van de lidstaatoptie kan DNB per individueel geval een afweging maken, wat een betere balans biedt tussen enerzijds de borging van de onafhankelijkheid van de toezichthouder en het belang van werknemers op een vrije arbeidskeuze.

Deze wettelijke verankering van afkoelingsperiodes wordt niet beschouwd als een concurrentiebeding in de zin van artikel 7:653 BW. De afkoelingsperiode is een verplichting die voortvloeit uit een publiekrechtelijke norm, vastgelegd in de CRD en in dit wetsvoorstel, en DNB kan alleen een invulling geven aan de duur van de afkoelingsperiode en de mogelijke compensatie. Dit is anders bij het concurrentiebeding, waar de werkgever en de werknemer dit beding onderling als onderdeel van de arbeidsovereenkomst overeen kunnen komen. Bovendien verschilt het doel van de afkoelingsperiode: het is namelijk ter voorkoming van belangenconflicten in het kader van de onafhankelijke uitvoering van de toezichthoudende taak van DNB. Bij het concurrentiebeding gaat het om bescherming van het bedrijfsdebiets ten opzichte van (potentiële) concurrenten. Tot slot verschilt de afkoelingsperiode van het concurrentiebeding in die zin dat het concurrentiebeding pas een rol speelt na het einde van het dienstverband, waarvan geen sprake is bij de afkoelingsperiode uit dit wetsvoorstel.

Artikel III

Artikel III bevat overgangsrecht met betrekking tot de bestaande vergunningen voor bijkantoren van banken uit staten die geen lidstaat zijn uitgegeven onder artikel 2:20 van de Wft, zoals dat artikel luidde voor inwerkingtreding van deze wet. Deze moeten uiterlijk 10 januari 2027 voldoen aan Titel VI van de richtlijn kapitaalvereisten met betrekking tot derdeland bijkantoren. DNB beoordeelt of de reeds bestaande bijkantoren met een bestaande vergunning voldoen aan alle vereisten die na inwerkingtreding van deze wet zijn opgenomen in artikel 2:21 Wft. Hiermee wordt artikel 48 quater, vijfde lid, CRD geïmplementeerd.

Indien het bijkantoor voldoet, verleent DNB een vergunning op grond van artikel 2:20, eerste lid, Wft waardoor het bijkantoor dan over een nieuwe vergunning beschikt afgegeven onder het nieuwe derdeland bijkantorenregime. Indien blijkt dat het bijkantoor niet voldoet aan de nieuwe vereisten, trekt DNB de oude vergunning in. Omdat dit artikel redelijk binair is (voldoen = vergunning, niet voldoen = intrekking) is het zaak voor bijkantoren die reeds een vergunning hebben en deze willen behouden onder het nieuwe regime om op tijd te voldoen aan de nieuwe vereisten voor dergelijke vergunningen uit artikel 2:20, eerste lid, Wft.

Artikel IV

De omzettingbepaling van de richtlijn bevatten een aantal verschillende van-toepassingwordingsmomenten. Om die reden wordt de inwerkingtreding geregeld bij koninklijk besluit zodat per artikel bepaald kan worden of dit op 11 januari 2026 (grootste gedeelte wijzigingen, niet zijnde artikelen die betrekking hebben op derdeland bijkantoren), 11 juli 2026 (voor bepaalde rapportagevereisten voor derdeland bijkantoren) of 11 januari 2027 (voor het gehele derdeland bijkantorenregime) van toepassing moet worden.

De Minister van Financiën,

Bijlage: transponeringstabellen

Afkortingen:

Awb = Algemene wet bestuursrecht

Bbbfs = Besluit bestuurlijke boetes financiële sector

Bpr = Besluit prudentiële regels Wft

BGfo = Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft

BMfo = Besluit Markttoegang financiële ondernemingen Wft

CRD = Richtlijn 2013/36/EU (Richtlijn kapitaalvereisten)

EMIR 3-verordening = Verordening (EU) 2024/2987

EMIR 3-richtlijn = Richtlijn (EU) 2024/2994

Fw = Faillissementswet

IFD = Richtlijn (EU) 2019/2034 (Richtlijn prudentieel toezicht beleggingsondernemingen)

Rtgs = Regeling taakuitoefening en grensoverschrijdende samenwerking financiële toezichthouders Wft

Wbft = Wet bekostiging financieel toezicht 2019

Wft = Wet op het financieel toezicht

Transponeringstabel behorende bij Richtlijn (EU) 2024/1619 tot wijziging van Richtlijn 2013/36/EU wat betreft toezichtsbevoegdheden, sancties, bijkantoren uit derde landen en ecologische, sociale en governancerisico's

Bepaling EU-regeling	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting
2, vijfde lid	Behoeft geen implementatie: dynamische verwijzing naar artikel 2, vijfde lid, CRD in artikel 1:2, eerste lid, Wft	Geen	
2, zesde lid	Behoeft geen implementatie.	Geen	Alleen technische aanpassing n.a.v. wijziging in artikel 2, vijfde lid, CRD
3, eerste lid	1:1 Wft	Geen	
4, vierde lid	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in o.a. Wft, Bankwet 1998, Wbft, Kaderwet ZBO's.	Geen	
4 bis, eerste lid	Behoeft geen implementatie	Geen	Definitie die niet gebruikt wordt
4 bis, tweede lid, eerste alinea	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in 1:30 Wft jo 130 VWEU jo artikel 6 Wbft 2019 en artikel 29 Kaderwet ZBO's.	Geen	
4 bis, tweede lid, tweede alinea, eerste zin	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in artikel 12, tweede lid, Bankwet 1998	Geen	De periode van max. 14 jaar in functie blijven volgt reeds uit de parlementaire geschiedenis: er worden twee functies onderscheiden, die van

			directeur en die van president, zie artikel 12 Bankwet en nota naar aanleiding van het verslag op wet versterking governance DNB en AFM. ⁶⁷
4 bis, tweede lid, tweede alinea, tweede zin	1:27a Wft en artikel 12 Bankwet 1998	Geen	
4 bis, tweede lid, tweede alinea, derde zin	1:27a Wft en artikel 12 Bankwet 1998	Geen	
4 bis, tweede lid, derde alinea, eerste zin	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht op grond van artikel 2 en 4 Bankwet 1998, artikel 7, tweede en derde lid, Wbft, artikel 35 Kaderwet ZBO's, artikel 7.24 en 7.25 Comptabiliteitswet 2016	Geen	
4 bis, tweede lid, vierde alinea	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	
4 bis, derde lid	12d, eerste lid, Bankwet 1998	Geen	
4 bis, vierde lid, eerste alinea	12d, eerste lid, Bankwet 1998	Geen	
4 bis, vierde lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie. Lidstaatoptie waar geen gebruik van wordt gemaakt.	Termijn afkoelingsperiode in geval rechtstreekse concurrent van de instelling	Betreft een lidstaatoptie die niet wordt gebruikt.
4 bis, vijfde lid	12d, tweede lid, Bankwet 1998	Verkorting afkoelingsperiode	Lidstaatoptie waar gebruik van wordt gemaakt.
4 bis, zesde lid	12d, eerste lid, Bankwet 1998	Geen	
4 bis, zevende lid	12d, eerste lid, Bankwet 1998	Geen	
4 bis, achtste lid	12d, eerste lid, Bankwet 1998	Geen	
4 bis, negende lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie: bepaling gericht tot EBA	Geen	
8 bis, eerste lid	Behoeft geen implementatie: Dynamische verwijzing naar acht bis, eerste lid, CRD in Artikel 2:13a, eerste lid, Wft	Geen	
8 bis, derde lid bis, eerste alinea	2:13a, vijfde lid, Wft	Geen	
8 bis, derde lid bis, tweede tot en met vijfde alinea	1 en 2 Rtgs	Geen	

⁶⁷ Kamerstukken II 2010/11, 32782, nr. 6.

8 bis, zevende en achtste lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie: bepaling gericht tot EBA	Geen	
18, punt g	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in artikel 212ha en 212k Fw	Geen	
21 bis, eerste lid, eerste alinea	Artikel 3:280a Wft	Geen	
21 bis, eerste lid, tweede alinea	1a Rtgs	Geen	
21 bis, eerste lid, derde alinea	2 Rtgs	Geen	
21 bis, eerste lid, vierde alinea	1:107, tweede lid, onderdeel d	Geen	
21 bis, tweede lid, eerste alinea	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in 3:280b, eerste lid, onderdeel d, Wft	Geen	
21 bis, tweede lid, tweede alinea	1:106c, derde lid, Wft	Geen	
21 bis, derde lid, onderdeel c	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in 3:280b, eerste lid, onderdeel d en e, Wft	Geen	
21 bis, vierde lid, aanhef	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 3:280c, eerste lid, Wft	Geen	
21 bis, vierde lid, onderdeel c	3:280c, eerste lid, aanhef, Wft	Geen	
21 bis, vierde lid bis	3:280c, vijfde lid, Wft	Geen	
21 bis, achtste lid, eerste alinea	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in artikelen 3:280d en 3:280e Wft.	Geen	
21 bis, achtste lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in 3:280d en 3:280e Wft	Geen	
21 bis, tiende lid	Behoeft geen implementatie: dynamische verwijzing naar artikel 21 bis, tiende lid, CRD in artikel 3:280c, vierde lid, Wft	Geen	
21 ter, zesde lid bis	Behoeft naar zijn aard geen implementatie: bepaling gericht tot EBA	Geen	
21 quater, eerste lid	2:20, eerste lid, Wft	Geen	
21 quater, tweede lid, eerste alinea	2:20, tweede lid, Wft	Geen	
21 quater, tweede lid, tweede alinea	2:20, tweede lid, Wft	Geen	
21 quater, derde lid	2:20, tweede lid, Wft	Geen	

21 quater, vierde lid	2:20, derde lid, Wft	Geen	
21 quater, vijfde lid	Behoeft geen implementatie.	Geen	Dit betreft een overgangsbepaling voor een situatie die zich in Nederland niet voordoeft nu wij al een vergunningregime voor bijkantoren hadden.
21 quater, zesde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
22, tweede lid, eerste alinea	1:106b, eerste lid, Wft	Geen	
23, eerste lid, onderdeel e	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in artikel 3:100, eerste lid, onderdeel e, Wft	Geen	
23, eerste lid, tweede alinea	1:51f	Geen	
23, eerste lid, derde alinea	3:100, eerste lid	Geen	7-3-2025: Nieuwe categorie in 3:100
23, tweede lid, tweede alinea	2 Rtgs	Geen	
23, zesde lid	138, eerste en vijfde lid, Bpr	Geen	7-3-2025: "Nog check doen op de lijst. Wellicht vervangen door formulering (met inachtneming van) in Bpr. Wachten tot implementatiebesluit
27 bis, eerste lid	3:96a, eerste lid, en 3:96c, eerste lid, Wft	Geen	
27 bis, tweede lid	3:96a, eerste lid, en 3:96c, eerste lid, Wft	Geen	
27 bis, derde lid	3:96a, tweede en derde lid, Wft	Geen	
27 bis, vierde lid	3:96c, eerste en tweede lid, Wft	Geen	
27 bis, vijfde lid	Artikel 1:106b, eerste lid, Wft	Geen	
27 bis, zesde lid, eerste alinea	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in 1:106b, derde lid, Wft	Geen	
27 bis, zesde lid, tweede alinea	1:106b, vijfde lid, Wft	Geen	
27 bis, zevende lid	3:101a, vierde lid, onderdeel a, Wft	Geen	
27 bis, achtste lid	1:106b, eerste en derde lid	Geen	
27 bis, negende lid	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in 1:106c, eerste lid, Wft	Geen	
27 bis, tiende lid, eerste zin	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in 1:106c, vierde lid, Wft	Geen	

27 bis, tiende lid, tweede zin	1a Rtgs	Geen	
27 bis, elfde lid	1:106c, vijfde lid, Wft	Geen	
27 bis, twaalfde lid	1:106c, derde lid, Wft	Geen	
27 bis, dertiende lid	1a Rtgs	Geen	
27 bis, veertiende lid	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in 1:106d Wft	Geen	
27 bis, vijftiende lid	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in 1:106e Wft	Geen	
27 ter, eerste lid	3:101a, eerste lid, Wft	Geen	
27 ter, tweede lid	1a Rtgs	Geen	
27 ter, derde lid, eerste alinea	3:101a, eerste en derde lid, Wft	Geen	
27 ter, derde lid, tweede alinea	2 Rtgs	Geen	
27 ter, vierde lid	3:101a, eerste lid, Wft	Geen	
27 ter, vijfde lid	3:96a, tweede lid, en 3:96c, tweede lid, Wft	Geen	
27 ter, zesde lid	1a Rtgs	Geen	
27 ter, zevende lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie, bepaling gericht tot EBA	Geen	7-3-25: Wachten
27 quater, eerste lid	1:62, tweede lid, Wft	Geen	
27 quater, tweede lid	3:96a, vierde lid, 3:96c, derde lid, en 3:96 ^e Wft en 2 Rtgs	Geen	
27 quater, derde lid	3:96a, vierde lid, 3:96c, derde lid, en 3:96 ^e Wft en artikel 2 en 3 Rtgs	Geen	
27 quater, vierde lid	1:51, derde lid, Wft en 2 Rtgs	Geen	
27 quater, vierde lid, tweede alinea	1:106b, vierde lid, Wft en 1a Rtgs		
27 quater, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie, bepaling gericht tot EBA	Geen	
27 quinquies	3:96b, eerste lid, onderdeel a, en 3:96d, eerste lid, onderdeel a, Wft	Geen	
27 sexies, eerste zin	behorende bij de artikel 1:79 en 1:80 Wft	Geen	
27 sexies, tweede zin	1:86 en 3:104, tweede lid, Wft	Geen	
27 septies, eerste lid	3:96b, eerste lid, en 3:96d, eerste lid, Wft	Geen	
27 septies, tweede lid	3:96b, eerste lid, en 3:96d, eerste lid, Wft	Geen	

27 septies, derde lid	1:106b, eerste lid, Wft	Geen	
27 octies	Bijlage behorende bij de artikel 1:79 en 1:80 Wft	Geen	
27 nonies	3:96a, eerste lid, en 3:96c, eerste lid, Wft	Geen	
27 decies, eerste lid	3:96a, eerste en vijfde lid, en 3:96c, eerste en vierde lid, Wft	Geen	
27 decies, tweede lid	3:101a, vierde lid, onderdeel b, Wft	Geen	
27 decies, derde lid	1:106b, zesde lid, Wft	Geen	
27 decies, vierde lid, eerste alinea	1:106b, eerste lid, Wft	Geen	
27 decies, vierde lid, tweede en derde alinea	Bestaand recht in 1:106b, derde lid, Wft	Geen	
27 decies, vijfde lid	1:106c, vijfde lid, Wft	Geen	
27 decies, zesde lid	1:106c, zesde lid, Wft	Geen	
27 decies, zevende lid	1:106d, tweede lid, Wft	Geen	
27 decies, achtste lid	1:106d, derde en vierde lid, Wft	Geen	
27 decies, negende lid	1:106d, tweede lid, Wft	Geen	
27 decies, tiende lid	1:106e Wft	Geen	
27 undecies, eerste lid	3:101a, tweede lid, Wft	Geen	
27 undecies, tweede lid	Bestaand recht in 1:51f Wft	Geen	
27 undecies, derde lid, eerste alinea	3:101a, derde lid, Wft	Geen	
27 undecies, derde lid, tweede alinea	1a Rtgs	Geen	
27 undecies, vierde lid	3:101a, tweede lid, Wft	Geen	
27 undecies, vijfde lid	3:96a, tweede lid, en 3:96c, tweede lid,	Geen	
27 duodecies, eerste lid	1:62, tweede lid, Wft	Geen	
27 duodecies, tweede lid	1:51, derde lid, Wft 2 Rtgs	Geen	
27 duodecies, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie, bepaling gericht tot EBA	Geen	
27 terdecies	Bijlage behorende bij de artikel 1:79 en 1:80 Wft	Geen	
47, eerste lid	2:20, eerste lid, Wft	Geen	

47, tweede lid	2:20, tweede lid, Wft;	Geen	
47, derde lid	Behoeft geen implementatie.	Geen	Definities worden niet gebruikt.
48	Behoeft geen implementatie.	Geen	Er is geen vergunningstelsel voor bijkantoren van banken uit andere lidstaten dus er is geen lichter regime voor bijkantoren uit staten die geen lidstaat zijn.
48 bis, eerste lid	1:1 Wft	Geen	
48 bis, tweede lid	1:1 Wft	Geen	
48 bis, derde lid	1:107, tweede lid, onderdeel e, Wft1a Rtgs	Geen	
48 bis, vierde lid	Behoeft geen implementatie. Lidstaatoptie waar geen gebruik van wordt gemaakt.		De lidstaatoptie biedt de mogelijkheid zwaardere eisen op te leggen aan derdeland bijkantoren. Gekozen is om deze lidstaatoptie niet te gebruiken. Het derdeland bijkantoren regime zoals geregeld in CRD VI bevat reeds stevige vereisten aan dergelijke bijkantoren. Daarnaast opteert het kabinet om de CRD VI lastenluw te implementeren.
48 ter, eerste lid	1:1 Wft1a Rtgs	Geen	
48 ter, tweede lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot de Europese Commissie	Geen	
48 ter, derde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot de Europese Commissie en EBA	Geen	
48 ter, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 ter, vijfde lid, eerste en derde zin	1:107, tweede lid, onderdeel e, Wft; 1a Rtgs	Geen	
48 ter, vijfde lid, tweede zin	2 Rtgs	Geen	
48 quater, eerste lid	2:20, eerste lid, Wft	Geen	
48 quater, tweede lid, eerste en tweede zin	1:65, eerste lid, Wft	Geen	
48 quater, tweede lid, derde zin	2 Rtgs	Geen	
48 quater, derde lid	2:21, eerste lid, Wft; 10a BMfo	Geen	
48 quater, vierde lid	2:21, eerste en vijfde lid, Wft	Geen	

48 quater, vijfde lid	Behoeft geen implementatie, bestaand recht in 1:51f, eerste lid, Wft	Geen	
48 quater, zesde lid	Artikel III van de Implementatiewet kapitaalvereisten 2026	Geen	
48 quater, zevende lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 quater, achtste lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 quinquies, eerste lid, eerste alinea	1:104, eerste lid, onderdeel o, en zevende lid lid, 2:21, eerste lid, aanhef	Geen	
48 quinquies, eerste lid, tweede alinea	3:43a, tweede lid, Wft	Geen	
48 quinquies, tweede lid	1:104, eerste lid en zevende lid, Wft	Geen	
48 quinquies, derde lid	Behoeft geen implementatie, bestaand recht in 1:51f, eerste lid, Wft	Geen	
48 quinquies, vierde lid	Behoeft geen implementatie, bestaand recht in 1:104 Wft	Geen	
48 sexies, eerste lid	3:54a en 3:58a Wft; 48 en 59 Bpr	Geen	
48 sexies, tweede lid	3:58a Wft; 60, eerste lid, Bpr	Geen	
48 sexies, derde lid, eerste zin	3:58a Wft; 60, tweede lid, Bpr	Geen	
48 sexies, derde lid, tweede zin	3:58a Wft, 60, derde lid, Bpr	Geen	
48 sexies, vierde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 septies, eerste lid	3:65a Wft; 106c, eerste lid, Bpr	Geen	
48 septies, tweede lid	3:65a Wft; 106c, tweede lid, Bpr	Geen	
48 septies, derde lid, eerste zin	3:65a Wft; 106c, derde lid, Bpr	Geen	
48 septies, derde lid, tweede zin	3:65a Wft; 106c, vierde lid, Bpr	Geen	
48 septies, vierde lid	3:65a Wft; 106c, vijfde lid, Bpr	Geen	
48 octies, eerste lid	3:11, 3:21, eerste lid, Wft; 5, eerste lid, Bpr	Geen	
48 octies, tweede lid, eerste zin	3:23a, eerste lid, Wft	Geen	
48 octies, tweede lid, tweede zin	3:23a, derde lid, Wft	Geen	

48 octies, derde lid, eerste alinea	3:23a, eerste lid, Wft	Geen	
48 octies, derde lid, tweede alinea	3:23a, derde lid, Wft	Geen	
48 octies, vierde lid	3:23a, eerste lid, Wft	Geen	
48 octies, vijfde lid	3:23a, eerste lid, Wft	Geen	
48 octies, zesde lid	3:23a, eerste lid, Wft; 15, vierde lid, Bpr	Geen	
48 octies, zevende lid	3:23a, eerste lid, Wft;	Geen	
48 octies, achtste lid	3:23a, tweede en vierde lid, Wft	Geen	
48 octies, negende lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 nonies, eerste lid	3:80a, eerste lid, Wft	Geen	
48 nonies, tweede lid	3:80a, eerste lid, Wft	Geen	
48 nonies, derde lid	3:80a, tweede lid, Wft	Geen	
48 nonies, vierde lid	3:80a, eerste lid Wft	Geen	
48 decies, eerste lid	3:111bb Wft	Geen	
48 decies, tweede lid, eerste alinea	2 Rtgs	Geen	
48 decies, tweede lid, tweede alinea	3:111ba, eerste lid, 3:111bb, eerste lid, Wft	Geen	
48 undecies, eerste lid, eerste alinea	3:111ba, eerste lid, Wft	Geen	
48 undecies, eerste lid, tweede alinea	3:111ba, eerste lid, Wft	Geen	
48 undecies, tweede lid, eerste alinea	3:111ba, eerste lid, Wft	Geen	
48 undecies, tweede lid, tweede zin	Rtgs	Geen	
48 undecies, derde lid	2 en 3 Rtgs	Geen	
48 undecies, vierde lid, eerste alinea	3:111ba, tweede lid, Wft	Geen	
48 undecies, vierde lid, tweede alinea	2 Rtgs	Geen	
48 undecies, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 duodecies, eerste lid	3:82b, eerste lid, Wft; 130, dertiende lid, Bpr	Geen	
48 duodecies, tweede lid	3:82b, eerste lid, Wft; 130, dertiende lid, Bpr	Geen	

48 duodecies, derde lid	3:82b, tweede lid, Wft	Geen	
48 terdecies, eerste lid	3:82b, eerste lid, Wft; 130, derditiende lid, Bpr	Geen	
48 terdecies, tweede lid	3:82b, derde lid, Wft; 131, tweede lid, Bpr	Geen	
48 terdecies, derde lid	3:82b, derde lid, Wft;	Geen	
48 quaterdecies, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Volgt uit het systeem van de wet.	Geen	
48 quaterdecies, tweede lid	1 Rtgs	Geen	
48 quindecies, eerste lid	3:18ab, eerste lid, Wft	Geen	
48 quindecies, tweede lid	3:18ab, tweede lid, Wft	Geen	
48 quindecies, derde lid, eerste zin	2 Rtgs	Geen	
48 quindecies, derde lid, tweede zin	3:18ab, derde lid, Wft	Geen	
48 quindecies, vierde lid, eerste zin	2 Rtgs	Geen	
48 quindecies, vierde lid, tweede zin	2 Rtgs	Geen	
48 quindecies, vierde lid, derde zin	1:104, zevende lid, Wft	Geen	
48 quindecies, vijfde lid, eerste zin	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 1:51f Wft	Geen	
48 quindecies, vijfde lid, eerste zin	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 quindecies, zesde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 sexdecies, eerste lid	3:111a.1, eerste lid, Wft	Geen	
48 sexdecies, tweede lid	3:111a.1, tweede lid, Wft	Geen	
48 septdecies, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 1:51 Wft	Geen	
48 septdecies, tweede lid	1:54d Wft	Geen	
48 septdecies, derde lid	1:54d, eerste lid, Wft	Geen	
48 septdecies, vierde lid	1:54d, eerste lid, Wft	Geen	

48 septdecies, vijfde lid	2 Rtgs	Geen	
48 septdecies, zesde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 septdecies, zevende lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 octodecies, eerste alinea	Artikel 2 Rtgs	Geen	
48 octodecies, tweede alinea	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
48 novodecies	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot de Europese instellingen en toezichthouders	Geen	
53, eerste lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 2:5, eerste lid, Awb	Geen	
56, vijfde alinea	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 1:93, eerste lid, onderdeel f, en derde lid Wft	Geen	
65, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 1:75, eerste lid, 1:79, 1:81, tweede en derde lid, Wft en 5:2, eerste lid, onderdeel b, Awb en titel 5.3. Awb	Geen	
65, tweede lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 5:1, tweede en derde lid, Awb en 51, tweede en derde lid, Sr	Geen	
65, derde lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 5:2, eerste en tweede lid, Awb.	Geen	
65, vierde lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 1:56 en 1:74 Wft en 5:15, 5:16, 5:17 en 5:20 Awb	Geen	
65, vijfde lid	Behoeft geen implementatie. Niet van toepassing in Nederland.	Geen	
66, eerste lid	Bijlagen behorende bij de artikelen 1:79 en 1:90 Wft	Geen	
66, tweede lid, eerste alinea	Behoeft geen implementatie. 66(2)(a+b): Bestaand recht in artikel 1:75, eerste lid, 1:79, 1:81, tweede en derde lid, Wft en 5:2,	Geen	

	<p>eerste lid, onderdeel b, Awb en titel 5.3. Awb,</p> <p>66(2)(c)(i) 1:94 Wft 66(2)(c)(ii) 1:75 Wft 66(2)(c)(iii) 1:86 Wft 66(2)(c)(iv) 1:87 Wft</p> <p>Toevoeging aan 1a Rtgs voor maximumhoogte dwangsommen</p>		
66, tweede lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie. Lidstaatoptie die niet gebruikt wordt.		De lidstaatoptie laat de mogelijkheid open om voor de dwangsommen een hoger maximumbedrag voorstellen dan voorgeschreven in artikel 66(2)(b) CRD. Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.
66, tweede lid, derde alinea	<p>Lidstaatoptie om bestaand recht in artikel 5:32b, eerste lid, Awb te gebruiken.</p> <p>1a Rtgs</p>		Artikel 66(2)(b) schrijft voor dat dwangsommen per dag worden verbeurd. De Awb schrijft voor dat een dwangsom wordt vastgesteld door het bestuursorgaan "hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd, dan wel per overtreding van de last.". Hiermee komt DNB als toezichthouder enige mate van discretie toe om de beste tijdsperiode van de last onder dwangsom op te leggen. De lidstaatoptie wordt gebruikt om het bestaande recht in artikel 5:32b, eerste lid, Awb te behouden. Dit wordt opgenomen in artikel 1a Rtgs.
66, tweede lid, vierde alinea	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 5:32b, eerste lid, Awb	Geen	
66, derde lid	1a Rtgs	Geen	
66, vierde lid	1a Rtgs	Geen	
67, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 1:117, de bijlagen bij artikel 1:79 en 1:80 Wft, en Besluit EU-verordeningen Wft bijlage 8	Geen	
67, tweede tot en met vijfde lid	Behoeft geen implementatie. 67(2)(a+b): Bestaand recht in artikel 1:75, eerste lid, 1:79, 1:81, tweede en derde lid, Wft en 5:2, eerste lid, onderdeel b, Awb en titel 5.3. Awb,	Geen	

	67(2)(c)(i) 1:94 Wft 67(2)(c)(ii) 1:75 Wft 67(2)(c)(iii) 1:104 Wft 67(2)(c)(iv) 1:87 Wft		
66, tweede lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie. Lidstaatoptie die niet gebruikt wordt.		De lidstaatoptie laat de mogelijkheid open om voor de dwangsommen een hoger maximumbedrag voorstellen dan voorgeschreven in artikel 66(2)(b) CRD. Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.
66, tweede lid, derde alinea	Lidstaatoptie om bestaand recht in artikel 5:32b, eerste lid, Awb te gebruiken. 1a Rtgs		Artikel 66(2)(b) schrijft voor dat dwangsommen per dag worden verbeurd. De Awb schrijft voor dat een dwangsom wordt vastgesteld door het bestuursorgaan "hetzij op een bedrag ineens, hetzij op een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd, dan wel per overtreding van de last.". Hiermee komt DNB als toezichthouder enige mate van discretie toe om de beste tijdsperiode van de last onder dwangsom op te leggen. De lidstaatoptie wordt gebruikt om het bestaande recht in artikel 5:32b, eerste lid, Awb te behouden. Dit wordt opgenomen in artikel 1a Rtgs.
66, tweede lid, vierde alinea	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 5:32b, eerste lid, Awb	Geen	
66, derde lid	1a Rtgs	Geen	
66, vierde lid	1a Rtgs	Geen	
70, eerste lid	1b, eerste lid, Bbbfs	Geen	
70, tweede lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 2 Rtgs	Geen	
70, derde lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 3:4, 5:2 en 5:43 Awb	Geen	
70, vierde lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 5:44 Awb en 243 lid 2 Sv (1:95 en 1:98 Wft)	Geen	
70, vijfde lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA.	Geen	
73, eerste alinea	24a, eerste lid, Bpr	Geen	

74, eerste lid,	Bestaand recht in artikel 1:117 en 3:17 Wft jo. art. 17/19/20 Bpr	Geen	Toezichthouders in de Rbb wellicht 74(1)(e) toevoegen
76, eerste, tweede en vierde lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 23b, eerste lid, onderdeel a, Bpr	Geen	
76, vijfde lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 23b, tweede lid	Geen	
76, zesde lid	23b, tweede lid, Bpr	Geen	
78, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Volgt uit artikel 430, eerste lid, onderdeel f, CRR.	Geen	
78, derde lid	1a Rtgs		
78, vijfde lid	Behoeft geen implementatie. Louter tekstuele aanpassing.		
78, zesde en achtste lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA.	Geen	
79, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 79 CRD in 23a Bpr	Geen	
81	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 81 CRD in in 23a Bpr	Geen	
83, vierde lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 83 CRD in 23a Bpr	Geen	
85	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 85 CRD in 23a Bpr	Geen	
87 bis, eerste tot en met derde lid	23a, onderdeel a, Bpr	Geen	
87 bis, vierde lid	1a en 2 Rtgs	Geen	
87 bis, vijfde lid	Behoeft geen implementatie, bepaling gericht tot EBA	Geen	
88, eerste lid, tweede alinea, onderdeel e	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 17c, eerste lid, Bpr	Geen	
88, derde lid	17c, eerste lid, Bpr	Geen	
91, eerste lid	Behoeft geen implementatie: Dynamische verwijzing naar artikel 91 CRD in artikel 3:8, derde lid, Wft	Geen	
91, eerste lid bis, eerste alinea	Behoeft geen implementatie: Dynamische verwijzing naar artikel 91 CRD in artikel 3:8, derde lid, Wft	Geen	
91, eerste lid bis, tweede alinea	Behoeft geen implementatie: niet relevant voor Nederland	Geen	Betreft een lidstaatoptie. Niet relevant voor Nederland, want

			toetsingen vinden al ex ante plaats.
91, eerste lid ter	3:8, derde lid, en 4:9.0a Wft; Bpr/BGfo	Geen	
91, eerste lid quater	3:8, derde lid, en 4:9.0a Wft; Bpr/BGfo	Geen	
91, eerste lid quinquies	Behoeft geen implementatie: niet relevant voor Nederland	Geen	Artikel alleen relevant voor lidstaten met een ex-post toetsingssysteem wat Nederland niet heeft.
91, eerste lid sexies	Behoeft geen implementatie: niet relevant voor Nederland	Geen	Artikel alleen relevant voor lidstaten met een ex-post toetsingssysteem wat Nederland niet heeft.
91, eerste lid septies	Behoeft geen implementatie: Bestaand recht in artikel 33, tweede lid, Bpr	Geen	
91, eerste lid octies	1a Rtgs	Geen	
91, eerste lid nonies	Bpr of	Geen	
91, eerste lid decies		Geen	
91, eerste lid undecies	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in artikel 33, tweede lid, sub a en b, Bpr.	Geen	
91, tweede lid	Behoeft geen implementatie: Dynamische verwijzing naar artikel 91, tweede lid, CRD in artikel 3:8 en 4:9.0a Wft	Geen	
91, derde tot en met vijfde lid	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in artikel 3:8, derde lid, en 4:9.0a, tweede lid, Wft	Geen	
91, zesde lid	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in artikel 3:8, derde lid, en 4:9.0a, tweede lid, Wft	Geen	
91, zevende lid	Behoeft geen implementatie: Dynamische verwijzing naar artikel 91, zevende lid, CRD in artikel 3:8 en 4:9.0a Wft	Geen	
91, achtste lid	Behoeft geen implementatie: dynamische verwijzing naar artikel 91, tiende lid, CRD in artikel 3:8, derde lid, Wft.	Geen	
91, negende lid	1a Rtgs	Geen	
91, tiende lid, eerste, derde en vierde alinea	Behoeft geen implementatie: bepaling gericht tot EBA	Geen	
91, tiende lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie: bestaand recht in artikel 3:8, eerste lid, en 3:9, eerste lid, Wft	Geen	

91, elfde lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA.	Geen	
91, twaalfde lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA.	Geen	
91, dertiende lid	Behoeft geen implementatie. Niet relevant voor Nederland.	Geen	
91, veertiende lid	Behoeft geen implementatie. Niet relevant voor Nederland.	Geen	
91 bis, eerste lid	3:9b, 4:10a Wft	Geen	
91 bis, tweede tot en met zevende lid	3:9b, 4:10a Wft; uitwerking bij amvb	Geen	
91 bis, achtste lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA.	Geen	
92	Aanpassen van toezichthouderregeling op grond van artikel 1:117, vierde lid, Wft en toezichthouderregeling.	Geen	DNB/AFM Rbb aanpassen
94, eerste lid	Aanpassen van toezichthouderregeling op grond van artikel 1:117, vierde lid, Wft en toezichthouderregeling.	Geen	DNB/AFM Rbb aanpassen
94, tweede lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	
94, derde lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar 94, derde lid, CRD op grond van artikel 1:117, vierde lid, Wft en toezichthouderregeling.	Geen	
97, vierde lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 1a Rtgs	Geen	
98, eerste, negende en tiende lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 98 CRD in 3:18a Wft	Geen	
100, derde lid	3:18a.1 Wft	Geen	
100, vierde lid	Behoeft geen implementatie, bepaling gericht tot ESA's	Geen	
101, derde lid	69, derde lid, Bpr	Geen	
104, eerste lid, aanhef	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 3:111a, eerste lid, Wft	Geen	
104, eerste lid, onderdeel e	3:111a, tweede lid, onderdeel f, Wft	Geen	
104, eerste lid, onderdeel m	3:111a, tweede lid, onderdeel n, Wft	Geen	
104, vierde lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA	Geen	

104 bis, derde lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar 104 bis CRD in 3:111a, tweede lid, onderdeel a, Wft	Geen	
104 bis, zesde lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar 104 bis CRD in 3:111a, tweede lid, onderdeel a, Wft	Geen	
104 bis, zevende lid	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA.	Geen	
104 bis, achtste lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar 104 bis CRD in 3:111a, tweede lid, onderdeel a, Wft	Geen	
104 ter, vierde lid bis	3:111aa, eerste lid, Wft	Geen	
106, eerste lid	3:74a, eerste lid, Wft	Geen	
110 bis	3:275 Wft	Geen	
121	3:280c. eerste lid, Wft	Geen	
131, vijfde lid bis	Behoeft geen implementatie. Bepaling gericht tot de Europese toezichthouders.	Geen	
131, zesde lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 131 CRD in 105c, eerste en derde lid, Bpr	Geen	
131, vijftiende lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 131 CRD in 105c, eerste en derde lid, Bpr	Geen	
133	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 133 CRD in 105e Bpr.	Geen	
142, tweede lid, onderdeel c	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 3:62ba, vijfde lid, Wft en 105j, eerste lid onderdeel c, Bpr.	Geen	
142, derde lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 3:62ba, derde en zevende lid, Wft.	Geen	
142, vierde lid, onderdeel b	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 3:62ba, zevende lid, onderdeel b, Wft.	Geen	

Transponeringstabel behorende bij Richtlijn (EU) 2024/2994 ter wijziging van Richtlijn 2009/65/EG, Richtlijn 2013/36/EU en Richtlijn (EU) 2019/2034.

Gewijzigd artikel in Richtlijn 2009/65/EG	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting
--	--	-----------------------------------	--------------------

2, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 1:1 Wft	Geen	Definitie van 'centrale tegenpartij' is opgenomen in 1:1 Wft wat ook geldt voor het BGfo.
52, eerste lid	138 BGfo	Geen	Geïmplementeerd middels het Uitvoeringsbesluit EMIR 3-verordening en EMIR 3-richtlijn
52, tweede lid, eerste alinea	138 BGfo	Geen	Geïmplementeerd middels het Uitvoeringsbesluit EMIR 3-verordening en EMIR 3-richtlijn
52, tweede lid, tweede alinea	138 BGfo	Geen	Geïmplementeerd middels het Uitvoeringsbesluit EMIR 3-verordening en EMIR 3-richtlijn
Gewijzigd artikel in Richtlijn 2013/36/EU (CRD)	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting
74, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 3:17, tweede lid, aanhef en onderdeel c, Wft en artikel 17 Bpr	Geen	
76, tweede lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 76 CRD in artikel 23b Bpr	Geen	
81	1a Rtgs	Geen	Wordt geïmplementeerd middels de Implementatieregeling kapitaalvereisten 2026
100, vijfde lid	Behoeft naar zijn aard geen implementatie. Bepaling gericht tot EBA.	Geen	
104, eerste lid, onderdeel o	3:111a Wft	Geen	
Gewijzigd artikel in Richtlijn (EU) 2019/2034 (IFD)	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting
3, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in 1:1 Wft	Geen	De definitie van centrale tegenpartij is opgenomen in 1:1 Wft. De definitie van gekwalificeerde CTP wordt niet gebruikt.
26, eerste lid	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 26 IFD in artikel 23a, onderdeel a, Bpr	Geen	
29, eerste lid, onderdeel e	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 26 IFD in artikel 23a, onderdeel a, Bpr	Geen	
29, eerste lid, tweede alinea	Behoeft geen implementatie. Dynamische verwijzing naar artikel 26 IFD in artikel 23a, onderdeel a, Bpr	Geen	
36, eerste lid	1a Rtgs	Geen	Wordt geïmplementeerd middels de Implementatieregeling kapitaalvereisten 2026
39, tweede lid, aanhef	Behoeft geen implementatie. Bestaand recht in artikel 3:111a.0, eerste lid, jo. 3:17 Wft	Geen	

39, tweede lid, onderdeel n	3:111a.0 Wft	Geen	
Artikel in Richtlijn (EU) 2024/2994	Bepaling in implementatieregeling of bestaande regeling	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting
4	Artikel X	Geen	Omzettingstermijn
5	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	Inwerkingtredingsbepaling
6	Behoeft naar zijn aard geen implementatie	Geen	Adresseringsbepaling